VERGADERING VAN 11 NOVEMBER 2009

Voorzitter: de heer J.P. Rehwinkel.

Aanwezig: de heren J.A Marion (SP), J.D. Hukema (PvdA), J. Evenhuis (VVD), M. Baldew (PvdA) en H. Miedema (GroenLinks), mevrouw R.F. Slors (PvdA), de heer J. Vogel (CDA), mevrouw A.J. Vos (PvdA), de heren B. Oost (PvdA), M.T. Gijsbertsen (GroenLinks) en H.F.B. van der Heijdt (PvdA), mevrouw A. Postma (GroenLinks), de heren J. Spakman (PvdA) en R. van der Schaaf (PvdA), mevrouw K.A. Hazewinkel (PvdA), de heren S.W. Telgt (PvdA), M. Azghoughi (PvdA) en J.M. van Keulen (VVD), mevrouw H.J. van Mameren (VVD), de heren P.J.R. van der Wilt (D66), J.P.T. Klijnsma (GroenLinks), D. de Haan (GroenLinks) en D. Jager (VVD), mevrouw B.G. de Boer (VVD), de heren J.H. Luhoff (D66), J. Seton (CDA), R.P. Prummel (Stadspartij Groningen), S. Antuma (Student en Stad), A. de Rooij (PvdA) en E. Eikenaar (SP), de dames L.R. van Gijlswijk (SP), H. Rademaker (SP), T. Kirienko (SP) en A.B.M. Schlebusch (SP), de heer M.A. in ’t Veld (SP), mevrouw I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), de heer D. de Jong (SP) en mevrouw F. Polman (Stadspartij Groningen).

Griffier: de heer D.H. Vrieling.
Secretaris: de heer H.P. Bakker.

Wethouders: de dames C.T. Dekker (GroenLinks), J.C.M. van Schie (PvdA) en J.A. Visscher (SP) (gedeeltelijk) en de heren J.J. Dijkstra (PvdA), P.W.G. Verschuren (SP) en F. de Vries (PvdA).

Afwezig: de heer J. Bolhuis (Stadspartij) en de heer B.H. Koops (CDA).

De VOORZITTER:
Ik open deze vergadering van de gemeenteraad van Groningen van woensdag 11 november, op St. Maarten, die geheel in teken zal staan van de gemeentebegroting van 2010, het nieuwe beleid voor 2010. En ook het voorstel voor de opening van het wijkservicecentrum Lewenborg zal daarbij worden betrokken.
Ik heet iedereen, kijkend vanaf de publieke tribune en eventueel ook thuis kijkend, van harte welkom. Zeker natuurlijk ook welkom aan de raadsleden.
Er is bericht van verhindering ontvangen van de heer Koops wegens ziekte.
Rondgelegd zijn de volgende stukken;

- de collegebrief toezeggingen raadscommissies begrotingen 2010;
- de collegebrief motie ‘Impact kredietcrisis op kwetsbare groepen’;
- de mail van de milieufederatie over het duurzaamheidcentrum.

Zoals gezegd, de agendapunten 1, 2 en 3 zijn nu in samenhangend verband aan de orde. Van de kant van de raad zal worden gesproken in volgorde van grootte van fracties en dat betekent dat als eerste het woord is aan de heer De Rooy van de PvdA-fractie.

De heer DE ROOY (PvdA): Wij bespreken de begroting voor 2010 en in de tijd dat ik in de raad zit, ondertussen een jaar of acht, heb ik gezien dat de kwaliteit en de leesbaarheid van de begroting enorm vooruit is gegaan. Ook deze is prima en leesbaar en dat maakt de behandeling ervan een stuk plezieriger. Ik wil namens de PvdA de mensen die hier aan meegewerkt hebben, danken en complimenteren. Ik zou het mooi vinden als dank en complimenten door het college overgebracht konden worden.
Voorzitter, de begroting gaat over de hele stad, het is ook een dik boek. En die stad is meer dan de som der delen. Die stad is een gecompliceerde eenheid, deze eenheid moet goed onderhouden worden. Groningen is meer dan alleen maar stenen. Groningen is vooral mensen. En deze mensen wonen in buurten en wijken. Daar wordt geleefd, daar wordt gewerkt, gespeeld, geleerd. Die wijken en die buurten zijn samen de stad. En voorzitter, om de kwaliteit daarvan te waarborgen, moet je de huizen, de winkels, de scholen, de openbare ruimtes onderhouden. Woningbouwcorporaties leveren hierbij een belangrijke bijdrage. En dat doen ze tegenwoordig niet meer alleen in steen en cement en in hun eigendommen maar ook in de leefomgeving. En dat doen ze tegenwoordig, en dat is heel mooi, samen met de inwoners in die wijken. Het Lokaal Akkoord werkt vast niet overal optimaal, maar mag toch zeker een succes genoemd worden. Hier worden burgers bij de besluitvorming betrokken op een manier die volgens ons in de toekomst veel vaker toegepast moet worden.
In die wijken en buurten moeten de investeringen plaatsvinden die ervoor zorgen dat de stadjers zich nog beter thuis voelen in de stad.

En hoewel leefbaarheid een wat vreemde kreet is (ik vind het eigenlijk allemaal zo zuinig, leefbaar. Hoe is het hier? Och, wel leefbaar. Een beetje dun), maar het is natuurlijk wel een belangrijk begrip. Stadjers moeten namelijk zelf vorm kunnen geven aan hun wijk en wat ze daar willen en hoe ze daar mee willen omgaan. En dat gebeurt ook, door tientallen vrijwilligers die zich bij scholen, bij sportvelden en bij de schouw van een borg druk maken om die buurt. Dat gebeurt in sporthallen en op sportvelden. Op die plekken bestaat niet veel onderscheid tussen allochtoon of autochtoon, rijk of arm. Op sportvelden vindt integratie plaats. Voor wijken in de stad zijn goede sportfaciliteiten van levensbelang. We hebben in deze collegeperiode daar een paar grote stappen gezet, maar we zijn er nog niet. We zullen in de toekomst meer moeten doen en meer moeten investeren om te zorgen dat de sportfaciliteiten een bijdrage aan de buurt en daarmee dus aan de stad kunnen leveren.
Zo'n zelfde verhaal kun je houden voor de scholen. Er is aandacht voor schoolgebouwen. En de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs komt eraan. Een mooi project dat als voorbeeld voor participatie kan gelden. Mooi, maar we kunnen ons nog niet op de borst kloppen. We zijn er bijna, maar nog niet helemaal.
Voorzitter, de tegenstelling die mensen zien, de tegenstelling tussen gemeente en de stadjer hoort niet te bestaan. De gemeente is van de stadjers. En de stadjers zijn de gemeente. Dat gaat op dit moment niet goed genoeg. Wij moeten ervoor zorgen dat de afspraken die we met elkaar maken helder zijn en dat duurt soms erg lang. Voorzitter, hoe zit het met bijvoorbeeld, als je nu praat over de maatschappelijke partners, de kostprijssystematiek die gehanteerd gaat worden bij de maatschappelijke instellingen? Weten, om maar een paar te noemen, MJD en COP waar ze aan toe zijn? We zijn bezig met een pilot, maar wanneer is de pilot afgerond?
Voorzitter, op een ander klein gebied, of groot gebied maar waar we toch wel een klein probleempje hebben, werken veel vrijwilligers. Noorderslag, Eurosonic, daar zijn wat financiële problemen. Ik dien hier straks een amendement in en een motie om deze problemen voor nu en de komende jaren op te lossen.
Voorzitter, een ander punt is veiligheid. De PvdA heeft een aantal malen aandacht gevraagd voor de buurtagenten. Agenten die zichtbaar zijn, die aanspreekbaar zijn, dat vinden we belangrijk. En ook stadswachten dragen bij aan – weer dat rare woord – de leefbaarheid. Maar het kan beter, we zijn op de goede weg. Er wordt bezuinigd, we moeten kijken hoe dat gaat. Ik ga ervan uit dat we op het moment dat we met minder geld hetzelfde willen bereiken, we dezelfde systematiek als bijvoorbeeld bij De Borg toepassen. Ook daar was somberheid: gaan we hetzelfde kwaliteitsniveau halen? Ik ga ervan uit dat dat gaat lukken.

Mevrouw DE BOER (VVD): Zou u in dat geval ook kunnen instemmen met een gemeentebrede efficiencyslag?

De heer DE ROOY (PvdA): Efficiency, daar kunnen wij altijd mee instemmen.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Want uw fractiegenoot, de heer Baldew, heeft in de Gezinsbode uitspraken gedaan over waar die bezuiniging dan precies vandaan moet komen en dat is vooral dan uit de eigen gemeentelijke organisatie. En draait u de stad dan eigenlijk niet een rad voor ogen wanneer u in uw zoektocht naar 20 tot 40 miljoen zegt 'dat hoesten we als gemeente wel op, zonder dat het beleid eronder gaat lijden'?

De heer DE ROOY (PvdA): U heeft over het woordje 'vooral' heen gelezen. Waar het om gaat is dat op het moment dat je een gemeentelijk apparaat hebt, dan heb je de taak sowieso – crisis of niet – om te zorgen dat het geld zo efficiënt mogelijk uitgegeven gaat worden. Nou, je ziet in elke organisatie dat er wat lucht uitkomt. Wij zijn ervan overtuigd dat daar een hele hoop te halen is.
Voorzitter, er is een economische crisis en die voelen wij in de stad ook. Gelukkig komt ze hier tot nu toe minder hard aan dan elders in het land. De cijfers van de dienst SoZoWe geven aan dat we het goed doen. Zowel wethouder Dekker als wethouder Verschuren heeft mededelingen gedaan over meevallende cijfers. Die cijfers betroffen niet alleen het aantal werkzoekenden, maar ook de financiën die daaraan gekoppeld zijn. We hebben echter nog geen idee hoe groot deze meevallers zijn. En nu begin ik te mopperen, want ik heb deze bijdrage geschreven, gisteravond voor half tien. En toen ik de mail nog even opende, zag ik opeens de brief die het college beloofd had in de commissievergadering, waarin een aantal antwoorden op vragen stond die wij hebben gesteld. Ik vind het eerlijk gezegd... Tja, hoe zeggen we dit nu diplomatiek? Ik zit een beetje te twijfelen tussen 'schandalig' en 'verdrietig', nou kies maar. Ik vind het absoluut niet kunnen dat deze brief zo verschrikkelijk laat bij ons gekomen is. Het maakt het werk voor raadsleden die er nog een baan naast hebben of er iets anders naast doen, erg moeilijk.

Ik verwacht van de voorzitter van de raad een reactie hierop. Misschien kan hij het college, waar hij ook voorzitter van is, wat meer spoed bezorgen. Ik heb hier toch wel ernstige problemen mee.
Goed, ga ik nu weer verder met het verhaal dat al geschreven was.
Die gegevens hebben we hard nodig. De stijging van de werkloosheid valt mee, maar ze stijgt wel.
Voorzitter, mijn fractie heeft in maart een aanvalsplan werkgelegenheid gepresenteerd. Daarna kwam het college met Alle hens aan dek, G-kracht. Dat Alle hens aan dek kon niet uitgevoerd worden toen minister Donner wat geld op de plank vond en dat afroomde. Dat is duidelijk. Mijn fractie heeft zich altijd verzet tegen het op de plank laten liggen van dat geld, maar was desondanks niet blij met dat afromen. Dit geld was nodig om mensen aan het werk te helpen. En die plannen gaan niet door. Of toch? En als de genoemde meevallers groot genoeg zijn, kunnen we dan meer doen? U kent de mening van mijn fractie over G-kracht en Alle hens aan dek. Die mening staat nog steeds overeind. Ik dien hier straks een motie over in. En we mogen van dit verhaal, van het afromen, ook geleerd hebben dat een bepaald tempo toch wel erg handig is bij het uitvoeren van de plannen.
Voor de werkgelegenheid is het van groot belang dat de stad bereikbaar is. En dat wordt steeds moeilijker.
De files op de Zuidelijke Ringweg nemen zo langzamerhand Randstedelijke proporties aan. Iedereen die in de spits gebruikmaakt van deze weg, weet waar ik het over heb. Het is goed dat het college er samen met Rijkswaterstaat en de provincie in geslaagd is de voorkeursvariant voor die Zuidelijke Ringweg bij de minister te brengen. Je moet er toch niet aan denken dat minister Eurlings, net als zijn collega Donner, de problemen met de rijksfinanciën via de gemeente Groningen wil oplossen. Als we dat geld op de plank hadden laten liggen, waren we de sigaar geweest. Mooi dat wij op tijd waren.

De heer SETON (CDA): Nu doet de heer Eurlings goed wat de heer Donner fout doet, dus ik had een compliment verwacht. Maar u zegt ‘je moet er toch niet denken dat…’

De heer DE ROOY (PvdA): Stel je nu toch eens voor dat wij die voorkeursvariant niet naar voren hadden gebracht en Eurlings dacht van ‘hé, daar liggen een paar centen’?

De heer SETON (CDA): Maar stel je nu eens voor, dat had hij vooraf kunnen zeggen, maar hij heeft getekend dus deze kritiek kan nu niet meer.

De heer DE ROOY (PvdA): Nee, maar ik kom er over anderhalve zin op terug!
Mooi dat wij op tijd waren. Vooral wethouder Dekker verdient voor dit mooie stuk asfalt onze complimenten.
En nu kom ik weer met dit verhaal, voorzitter. Wanneer komt de handtekening onder die bestuursovereenkomst? Ik schreef deze bijdrage gisteravond voor half tien, ik zal alleen nu niet gaan mopperen.
Nog een opmerking over het UMCG. In het kader van de bereikbaarheid: is het mogelijk om via een P+R-systeem vanaf P3 bij de Euroborg een busbaan te realiseren naar het UMCG? Voor de tram er komt, heeft het UMCG ook al een probleem. Ik zou het college willen vragen om die mogelijkheid, die er volgens mijn fractie ligt, te onderzoeken.
Voorzitter, wij moeten in de stad kunnen komen. Mensen moeten dat kunnen voor hun werk, of om naar school te gaan of naar de universiteit. Misschien moeten ze naar het ziekenhuis. En we willen naar de binnenstad om boodschappen te doen of om uit te gaan. Of we gaan naar de muziekschool of naar de DIA, tenminste dat doen we natuurlijk in de stad tot die in Lewenborg open is, dan gaat men massaal van Lewenborg naar het mooie nieuwe DIA. En misschien doen ze dat zelfs wel met de tram, je weet het niet. Maar hoe mooi Lewenborg ook is, de stad moet aantrekkelijk zijn. Ook voor consumenten. En wij denken dat die aantrekkelijkheid van de binnenstad vergroot wordt door het Forum. Voorzitter, de kennisinstellingen UMCG, RUG, ROC, Hanzehogeschool leveren een enorm belangrijke bijdrage aan de economie. En dat is mooi, dat is hoogwaardige werkgelegenheid. En dat doen ze door te werken met studenten. Studenten dragen voor een heel groot deel bij aan de levendigheid en de vrolijkheid die kenmerkend is voor Groningen. En die studenten moeten ergens wonen. Te lang heeft de stad gedaan alsof dat huisvestingsprobleem niet bestond. Te lang hebben we met elkaar gepraat over oplossinkjes die niet werkten. En toen we het probleem gingen oplossen, ontstond er in een aantal wijken een ander probleem. Overlast. Het heeft geen zin om dat probleem weg te moffelen of te bagatelliseren. Het probleem is er. En het moet opgelost worden. We roepen het college op om, naast de dingen die ze al hebben gedaan met de 0 dB-norm, te komen met locaties waar hoogwaardige studentenhuisvesting kan plaatsvinden. Studenten, jongeren, horen in de stad en niet op een campus. Ze horen bij de eenheid waar ik het over had en zij verdienen daar een goede woning.

De heer DE HAAN (GroenLinks): Voorzitter, mag ik hier de heer De Rooy een vraag over stellen?
U haalt terecht het punt aan dat het wonen van studenten in de stad ook moeilijke kanten heeft. We werken nu een jaar met de 15%-norm, waar uw fractie een warm voorstander van was en waar GroenLinks toch vraagtekens bij had omdat dit een heel algemeen middel is voor waar maatwerk meer op zijn plaats is. Bent u nu ook van mening dat meer gekeken moet worden naar maatwerk en dat je niet alle straten gelijk moet behandelen?

De heer DE ROOY (PvdA): Het probleem is dat op het moment dat je gaat kijken naar maatwerk, dat de regelgeving wel erg diffuus kan worden. Dus wat onze fractie voor ogen staat, is gewoon hoogwaardig… Laten we kijken naar zoiets moois als bij de Antillenstraat waar je een heel blok prima studentenwoningen hebt neergezet, waar de buurt geen last van heeft, ziet er schitterend uit. Dat soort dingen is denk ik veel belangrijker. Ik weet dat er gezocht wordt. Ik zou het college willen oproepen om meer dat te doen, zodat je met dergelijk goede woningen de wijken waar die problemen zijn – en dat weet uw fractie ook – dat we die wijken kunnen ontlasten.

De heer VAN DER WILT (D66): Ik ben het inderdaad met de heer De Rooy eens. We moeten niet meer bagatelliseren en ook niet meer spreken over dat er geen probleem is. Maar we hebben nu prachtige nieuwe projecten op de rol staan. Er is in de stad wel behoorlijk wat wantrouwen ten opzichte van de komst van studenten. Hoe verwacht de fractie van de PvdA dat we dit proces nu een beetje kunnen bespoedigen?

De heer DE ROOY (PvdA): Wat u mij nu vraagt, daar kom ik zo op terug. Niet woordelijk, maar als u goed oplet – en dat ben ik van u gewend – dan komt u er wel achter.
Voorzitter, in de krant stond een enorm artikel dat, naar aanleiding van een onderzoek van VROM en VWI, de leefbaarheid (weer dat rare woord) spectaculair verbeterd is. Voorzitter, het stond in het Dagblad, dus het zal kloppen, daar hebben we het volste vertrouwen in. Als je De Hoogte en de Indische Buurt, onze Vogelaarwijken, vergelijkt met bijvoorbeeld wijken in Rotterdam dan vallen die problemen wel mee. En dat komt omdat we met elkaar als stad, als gemeente, jarenlang een verstandig beleid hebben gevolgd, het beleid van wijkvernieuwing. Een opeenvolging van wethouders hebben wars van hyperigheid geïnvesteerd in wijken. Van den Berg, Gietema, Smink hebben een consequente lijn gevolgd en De Vries zet die lijn voort. Daar profiteert de stad van. Dat beleid heeft gezorgd voor mooie, goede wijken. Moet er dan niets veranderen naar aanleiding van dat beleid? Zeker wel. Stadjers moeten meer bij het beleid betrokken worden. Voorbeeld: de wijkstemdagen in de Indische Buurt zijn een groot succes. Ze vergroten de betrokkenheid bij de buurt, ze zorgen dat de sociale cohesie versterkt wordt, mensen praten met elkaar, discussiëren, hartstikke goed. Volgens onze fractie is er in het verleden, ondanks al die successen, te veel gedacht in de vorm van projecten. Met die projecten is de eenheid van wijken en buurten soms uit het oog verloren. En dan gaan we inspraak doen, en dat komt er dan op neer: 'wij leggen nogmaals uit waarom dit project op deze plek hartstikke goed is'. Ik denk dat dit beleid moet veranderen. Ik denk dat we dit meer in samenspraak moeten doen naar analogie van de Indische Buurt. Moeten we nu vervallen in een systeem van 'roept u maar' of 'u vraagt, wij draaien'? Ik denk niet dat dit de bedoeling is. En dat geeft ook al aan dat het een lastig proces is. Toch ben ik ervan overtuigd dat gemeentelijk apparaat, bestuur en stad dit gezamenlijk op kunnen lossen. Voorzitter, ik wil mijn betoog afronden.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik wil naar aanleiding van dat laatste nog één vraag stellen. Ik ben eigenlijk hartstikke blij met uw woorden maar aan de andere kant, u hebt wel met projecten ingestemd die daar problemen ondervonden. Dat was De Brugwachter, de Plutolaan. Ik heb de PvdA toen niet horen zeggen 'neem dat plan terug'.

De heer DE ROOY (PvdA): U heeft de PvdA, in ieder geval bij De Brugwachter, horen mopperen over het proces. Maar ik heb toen ook gezegd in een debat, we hebben ook een bouwopgave. Dat heeft u ook erkend, u was akkoord met die bouwopgave. Dan moet je ergens bouwen. Dat levert problemen op. En ik denk, want wij waren absoluut niet gelukkig met het proces van De Brugwachter, wij hebben het college ook weggestuurd met een opdracht. Ik denk dat wij een modus moeten vinden waarop die grote opdrachten en die kleiner locaties beter met elkaar matchen.

De heer VAN DER WILT (D66): Ik ben blij dat de PvdA ook eindelijk de waarde van burgerparticipatie begint in te zien. Dat is heel fijn, maar ik hoor nog wel heel weinig concreets van hoe dit vorm zou moeten krijgen. Zou u daar nog iets over kunnen vertellen?

De heer DE ROOY (PvdA): Nou, ik ben blij dat D66 eindelijk inziet dat je dat inderdaad concreet moet maken en daarvoor hebben wij als raad een aantal hoorzittingen.

De heer VAN DER WILT (D66): Als u ons pamflet van januari 2009 leest, dan staan daar tien heel concrete punten hoe dat zou kunnen.

De heer DE ROOY (PvdA): Het is mij inderdaad opgevallen dat in het kader van de burgerparticipatie D66 in de oppositie een stuk concreter is dan toen ze nog verantwoordelijkheid in het bestuur nam. Ik maak nu even mijn verhaal af.

De heer VAN DER WILT (D66): Ik hoor dus nog steeds geen concrete maatregelen.

De heer DE ROOY (PvdA): Nee, maar die krijgen we straks van u. Geen probleem. Voorzitter, toch even wat kritiek. Het moet niet te gezellig worden. We hebben de indruk dat sommige diensten ietwat los zitten in hun opdracht beter met hun financiën en hun personeel om te gaan. Zeker in tijden van crisis hoort de gemeente haar financiën op orde te hebben. Bij OCSW en SoZaWe is dat niet het geval. Het college heeft een ferm optreden aangekondigd. Dat is mooi, maar we willen ook dat het niet bij een aankondiging blijft. Wij willen graag weten waarom deze diensten niet zelf opdraaien voor hun tekorten? Waarom moet het concern bijspringen? En voorzitter, een ander punt waar we ons zorgen over maken is de reservepositie van DSW. Het college kent onze zorgen. DSW heeft een enorme stap gemaakt als je kijkt naar de bedrijfsvoering. Eigenlijk zou die reservepositie opgeplust moeten worden. We gaan het AIR verhogen voorzitter – halve minuut nog – naar 18 miljoen. Het is nodig, we hebben grote projecten op stapel staan en er is een crisis. Maar het hoeft volgens ons niet 18 miljoen te blijven. En als laatste, we willen het college oproepen om beter te gaan zoeken naar geld uit Den Haag en Brussel. Volgens ons moet er veel meer subsidie binnen te halen zijn. En dat moeten we doen want als we in de toekomst de geweldige stad willen blijven die we nu zijn, moeten we verder. Met geld, met goede wil, met visie en vooral met alle stadjers.
(De heer De Rooy levert moties in bij de voorzitter)

VOORZITTER: Er is door de PvdA-fractie een motie ‘Dekking G-kracht’ ingediend.

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
overweegt:
- dat binnen het actieplan Alle hens aan dek zoals dat in september jl. aan de raad is voorgelegd ten minste 290.000 euro wordt besteed aan activiteiten en projecten in overeenstemming met de ambities van G-kracht;
- het daarbij gaat om activiteiten die gerelateerd zijn aan de G-kracht-onderdelen ‘Bedrijfsfacilitering MKB en grote werkgevers’ en sociale werkgelegenheid;
- dat vanwege rijksmaatregelen (een deel van) de dekking van Alle hens aan dek dreigt weg te vallen;
- dat dit, vanwege het werkgelegenheidsbelang, niet ten koste mag gaan van de aan G-kracht gerelateerde activiteiten;

verzoekt het college in de raad voor te leggen herziene versie van het actieplan ‘Alle hens aan dek’ zodanige maatregelen te treffen dat de dekking voor de kosten van het uitvoeren van bovengenoemde activiteiten is verzekerd.”

Motie ‘Eurosonic/Noorderslag’ ingediend door PvdA, GroenLinks, Student en Stad SP en D66.

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
overwegende dat:
- gemeenteraad in november 2008 voor de periode 2009-2012 de cultuurnota heeft vastgesteld;
- toen het festival Eurosonic/Noorderslag vanuit cultuurmiddelen 100.000 euro is toegekend en vanuit EZ-middelen 50.000 euro;
- de raad uit is gegaan van een cofinancieringsgedachte voor het festival Eurosonic/Noorderslag met een bijdrage van 50.000 euro voor de periode 2009-2012;
- dit niet blijkt uit onderliggende beleidsstukken;

verzoekt het college de bijdragen voor het festival Eurosonic/Noorderslag (exclusief de EBBA's) voor de periode 2011/2012 op 150.000 euro vast te stellen."

En een amendement 'Subsidie Eurosonic/Noorderslag' ingediend door de PvdA, GroenLinks, Student en Stad en SP.

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
overwegende dat:
- gemeenteraad in november 2008 voor de periode 2009-2012 de cultuurnota heeft vastgesteld;
- toen het festival Eurosonic/Noorderslag vanuit cultuurmiddelen 100.000 euro is toegekend en vanuit EZ-middelen 50.000 euro;
- vanuit het economische programma voor 2010 slechts 20.000 euro beschikbaar is;
- toezeggingen gestand moeten worden gedaan;

besluit:
- een bedrag van 30.000 euro extra beschikbaar te stellen aan de organisatie van het festival Eurosonic/Noorderslag en dat te dekken uit de post onvoorzien 2009;
- de begroting dienovereenkomstig te wijzigen."

VOORZITTER: Dan is nu het woord aan de heer Eikenaar van de SP. Gaat uw gang.

De heer EIKENAAR (SP): Dank u voorzitter. De centrale vraag vandaag is: wie betaalt de crisis? Nu, maar ook na de verkiezingen. Het kabinet presenteert ons de crisis als een natuurverschijnsel. Iets wat ons is overkomen. Iets waarvan we willoos slachtoffer zijn. Maar deze crisis heeft een oorzaak. Er zijn mensen die deze crisis willens en wetens hebben veroorzaakt. En er zijn mensen die deze crisis willens en weten niet hebben tegengehouden.
Wie moet de crisis betalen? In Den Haag hebben ze deze vraag al beantwoord. Betalen zullen zij die part noch deel hebben aan de oorzaak van de crisis. Die mogen krom liggen ook na hun 65e om de schuld af te betalen. Wie ook wel wat kunnen inleveren zijn de gemeentes, vindt Den Haag. En dus wordt de wet gewijzigd om de re-integratiegelden van de gemeentes terug te pakken. Van Groningen worden miljoenen afgenomen. De dupe zijn de langdurig werklozen in onze stad. Staatssecretaris Jette Klijnsma had naar eigen zeggen nobele bedoelingen. Had ze dit geld niet bij ons weggehaald, dan had ze moeten snijden in de uitkeringen. Het is alsof er een inbreker voor de rechter staat en de inbreker zegt: 'als ik de dvd-speler niet had gestolen dan had ik er vandoor moeten gaan met de televisie'.

De heer DE ROOY (PvdA): Voorzitter, Groningen heeft enorm veel – relatief gezien – ingeleverd bij deze operatie. Dat komt natuurlijk omdat wij enorm veel geld op de plank hadden laten liggen. Dat geld had volgens mijn fractie gebruikt moeten worden om de werklozen aan het werk te helpen. Waarom heeft wethouder Verschuren dat niet gedaan?

De heer EIKENAAR (SP): Volgens mij lagen er concrete plannen die uitgevoerd zouden gaan worden met dit geld. En juist op het moment dat die plannen in werking gingen, was het geld weg.

De heer DE ROOY (PvdA): Maar mijn vraag behelst het volgende: waarom waren die plannen er dan niet eerder? 'Gelegenheid maakt de dief', schreef mijn collega Oost. Als de deur wagenwijd open staat... Ja, dan mag er natuurlijk...

De heer EIKENAAR (SP): Moet je luisteren, wanneer Den Haag zo te werk gaat dat het geld dat op de plank ligt, zomaar weggehaald kan worden, met de Zuidelijke Ringweg zagen we er gisteren weer een voorbeeld van, er stond weer een bepaling in dat er toch weer geld weg kon… Op die manier kun je geen beleid maken. Er lag een plan en dat plan zou uitgevoerd gaan worden.

De heer DE ROOY (PvdA): Ik wil u even herinneren aan het standpunt van de SP-fractie toen CDA, D66 en de PvdA uw fractie en die van GroenLinks waarschuwden voor dit mechanisme toen werd het weggehoond. Er zou geen sprake van zijn dat het geld zou verdwijnen. U heeft uw les geleerd.

De heer EIKENAAR (SP): Ik heb... Volgens mij moet het kabinet hier een les leren, dat lijkt mij veel belangrijker.

Ik denk dat de rechter erop had gewezen dat de optie bestaat om helemaal *niet* te stelen. Politiek is keuzes maken. Het kabinet had ervoor kunnen kiezen het geld ergens anders weg te halen. Bij die mensen die het wel kunnen missen. Bijvoorbeeld door wat aan de hypotheekrenteaftrek te doen. Of door de JSF niet aan te schaffen.

Mevrouw DE BOER (VVD): U zegt eigenlijk met andere woorden: staatssecretaris Klijnsma is eigenlijk een inbreker, een dief. Een misdadiger dus.

De heer EIKENAAR (SP): Nou, als u mijn woorden zo letterlijk opvat... Ja, in dat geval. Volgens mij moet het iets overdrachtelijker bekeken worden. Politiek is keuzes maken. Dat zei ik al. En wij zeggen: kabinet, verdien je geld op een eerlijke manier. Wie moet de crisis betalen, dat is de vraag. In Den Haag mag men het dan weten maar ook wij moeten die vraag beantwoorden. Weliswaar is de impact van ons antwoord kleiner, maar hij is er wel. Gelukkig maakt dit college andere keuzes. Het college kiest ervoor de rekening niet neer te leggen bij de slachtoffers van de crisis. Het college kiest er in deze begroting voor inkomensondersteuning en sociale voorzieningen overeind te houden. Daar ben ik blij mee. Het is precies waar wij stevig voor pleitten tijdens het voorjaarsdebat.
Ons pleidooi: maak sociale keuzes, juist nu! Wel, die sociale keuzes zijn gemaakt, dit is een solidaire begroting.

Mevrouw DE BOER (VVD): Wat vindt de SP ervan dat sociale keuzes uit vier posten, dus onder meer bijzondere bijstand en dergelijke, dat dat allemaal incidenteel geld is en dat het niet structureel geregeld is?

De heer EIKENAAR (SP): Dat hadden we liever structureel gezien, dat mag duidelijk zijn.
Wij hadden ook niet anders geaccepteerd. Die boodschap hebben wij al meegegeven toen wij een schot voor de boeg gaven en een proclamatie op de deur van het Stadhuis plakten. Snijden in de bijzondere bijstand? Onbespreekbaar. Beknibbelen op de langdurigheidtoeslag? Geen denken aan. Bezuinigen op het armoedepact? Ik dacht het niet. Het was de heer De Jong die bij de bespreking van de voorjaarsnota opmerkte dat de SP wel heel veel eiste. Dat mag zo zijn, maar het college heeft de boodschap in ieder geval begrepen.
Er komt weer een extra uitkering voor chronisch zieken en gehandicapten. Extra geld om bijvoorbeeld de bijzondere bijstand op peil te houden en de langdurigheidtoeslag en bijvoorbeeld de STIP's, daar wordt niet aangekomen. En dat allemaal zonder lastenverhogingen en zonder een tekort op de begroting. U weet, wij zagen zo'n tekort niet zitten. Dat zou een hypotheek op de toekomst leggen die wij onwenselijk vinden. Ik ben blij dat GroenLinks en de PvdA nu ook inzien dat dit niet nodig is.
De heer ANTUMA (Student en Stad): Toch nog een vraag aan de heer Eikenaar, want u heeft nu heel erg sterk over vandaag en de keuzes die u voor vandaag heeft gemaakt. Maar de wereld staat natuurlijk niet stil en gaat vele malen verder. Dus hoe ziet u dat voor 2011-2014, blijft u dan nog steeds zo stellig?

De heer EIKENAAR (SP): Ik pleit er hier voor, volgens mij zei ik dat ook die keuzes zijn voor nu en voor na de verkiezingen, daar begon ik mijn betoog mee. En ook voor na de verkiezingen en in de verkiezingscampagne zal voor ons gelden dat wij als speerpunt hebben dat de sociale voorzieningen overeind blijven en waar mogelijk uitgebreid worden.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Maar draait dan de SP de inwoner van deze stand niet een rad voor ogen als we toch echt fors moeten bezuinigen?

De heer EIKENAAR (SP): Nou, de heer De Jong wees mij erop dat de SP wel heel veel eisen stelde tijdens het voorjaarsdebat. Wat wij bedoelden, was dat wel reëel? Nou, we zien het vandaag.

De heer DE HAAN (GroenLinks): Mag ik daar de heer Eikenaar ook even een vraag over stellen? U heeft een paar keer gezegd dat voor de SP het overeind houden van sociale voorzieningen speerpunt is. Betekent dat ook dat u voor 2011/2012 misschien wel een begrotingstekort accepteert?

De heer EIKENAAR (SP): Nee. Dan zullen er gewoon andere keuzes gemaakt moeten worden.

De heer DE HAAN (GroenLinks): Ja, dat is makkelijk gezegd, maar wat is voor u het belangrijkste?

De heer EIKENAAR (SP): Ik wilde graag verder. Niet omdat ik uw vraag niet wil beantwoorden maar...

De heer DE HAAN (GroenLinks): Wat is voor u het belangrijkste?

De heer EIKENAAR (SP): De sociale voorzieningen. Die zijn voor mij het belangrijkste. Dat heb ik net aangegeven, volgens mij ben ik daar heel duidelijk in.
De SP kijkt met voldoening terug op de afgelopen collegeperiode. De stad is mede door de inzet van de SP socialer geworden. Armoedebestrijding, het is niet meer weg te denken. Thuiszorg, we mogen er trots op zijn hoe we dat in Groningen regelen. Het massaal slopen van de sociale huisvesting, het is gestopt. Er wordt flink geïnvesteerd in de stad. Bewonersbetrokkenheid, het staat op de kaart. En wat betreft de sport, we hebben de rommel opgeruimd die vorige colleges achterlieten.
Is dit dan de perfecte begroting? Heeft de SP dan helemaal niets meer te wensen? Natuurlijk wel, er zijn nog genoeg keuzes te maken, genoeg dingen te veranderen. Want al kiest de gemeente er nu gelukkig voor de mensen beter te betrekken bij hun buurt, het wordt vaak nog steeds te ingewikkeld gemaakt. Een voorbeeld: een buurtbewoner is het opgevallen dat de weesfietsen niet goed worden opgeruimd. Hij gaat naar de buurtconciërge. Die zegt: ik kan dit doen maar dat is op eigen risico en dat doe ik liever niet. Ik krijg dan gedoe met de fietseigenaar. De buurtbewoner kaart het aan bij de opbouwwerker. Die verwijst naar het werkbureau, want daar valt de buurtconciërge onder. Werkbureau zegt: nee, gemeentelijk beleid, je moet naar de stadsdeelcoördinator. Wat gaat het college doen om dat te verbeteren?

Mevrouw DE BOER (VVD): U noemde de buurtconciërge en u was helemaal verrukt over deze begroting. Maar ik begreep ook dat er bezuinigd is op de buurtconciërge. Sterker nog, er zijn buurten die van vier uur naar anderhalf uur teruggegaan zijn. Wat vindt u daarvan?

De heer EIKENAAR (SP): Moet u luisteren, volgens mij is het vooral van belang dat je binnen deze organisatie zorgt dat je efficiënter werkt. Dus niet een stapeling van functies, van mensen die eigenlijk dubbel werk doen. En als je daar een betere keuze maakt, kun je volgens mij het werk ook efficiënter doen.
Het tekort aan sociale gezinswoningen blijft nijpend. Meer dan tien jaar wachttijd. Dat kan echt niet. Nog meer inzetten op het bouwen van deze woningen. Maar ook op korte termijn kunnen maatregelen niet uitblijven. Het toewijzen van deze woningen aan gezinnen is volgens mij een oplossing. Ik ben blij dat het college daar donderdag een toezegging over heeft gedaan. Om hier afspraken over te maken bij het sluiten van een Nieuw Lokaal Akkoord. Maar ook het stoppen van de verkoop van deze woningen is volgens mij onvermijdelijk. Graag een reactie van het college hierop.
Ook handhaving blijft een probleem. Neem de balansventilatie. Het is niet verdienste van dit college dat de problemen met de balansventilatie in de Akkerstraat nu opgelost lijken te worden. Dit college heeft achterovergeleund, ondanks dat de bewoners jarenlang terecht klaagden. Ondanks dat wij dit hier vele malen aan de kaak hebben gesteld. De rechter moest eraan te pas komen. Ook dat moet in de toekomst beter.
Ook moet er volgens ons nog een keer goed worden gekeken naar de bezuinigingen uit 2004 op de voorzieningen voor gehandicapten. Vergoedingen voor bijvoorbeeld stroomgebruik van een scootmobiel is toen afgeschaft en de bijdrage voor vervoer met eigen auto en rolstoeltaxi is verlaagd. Hierover dienen wij een motie in.
Aanbestedingen, die zijn de SP een doorn in het oog. Daar moeten we zo veel en zo snel mogelijk van af. Aanbestedingen, een gedrocht, geboren in vorige eeuw. Concurrentie was de oplossing. Concurrentie in de zorg, concurrentie in het openbaar vervoer, concurrentie bij de re-integratie, het zou er goedkoper en efficiënter van worden. Maar de werkelijkheid is dat er veel onzekerheid is.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik hoop dat de twee liberale partijen nu een beetje voor het aanbesteden opkomen, maar het is gebleken in de loop der tijd dat door aanbesteding producten wel beter en goedkoper zijn geworden. Ik wil niet zeggen dat het voor 100% zo is, maar ik denk dat het voor een ruime 90% klopt.

De heer EIKENAAR (SP): Ik zal u een kort voorbeeldje geven. Het aanbesteden van thuiszorg kost in dit land in totaal 40 miljoen, de kosten van de aanbesteding alleen. Bijvoorbeeld in het openbaar vervoer, daar heeft de vrije markt ook toegeslagen. En dat heeft een hoop ellende en onzekerheid opgeleverd.
In plaats van de buschauffeurs te waarderen voor het werk dat ze doen, worden ze eens in de zoveel tijd weer in de onzekerheid gestort. Voor welke busmaatschappij kom ik nu weer te werken?

Of zelfs: werk ik straks überhaupt nog wel? Goedkoper wordt het er ook al niet van. Voorbeeld is de afgelopen aanbesteding.

De heer VAN DER WILT (D66): Om even terug te komen op het aanbesteden, als er nu toch één goed voorbeeld is aan te wijzen in deze stad van goed aanbesteden is dat toch wel hoe wij dat hier hebben geregeld met de thuiszorg? Hoe wij hier zijn omgegaan met het garanderen van kwaliteit en met behoud van banen? Allemaal door goed aanbestedingsbeleid.

De heer EIKENAAR (SP): Ja. Uw vraag is duidelijk. Ik ben het helemaal met u eens. We regelen dat hier heel sociaal. Maar de aanbesteding zelf kost wel weer een hoop gedoe. Want de volgende keer bij een aanbesteding is er weer onzekerheid. Moeten we de hele procedure weer over doen. Zo moeten we dat dus niet aanpakken. En in de Provinciale Staten is al een motie aangenomen van de SP om te onderzoeken of we het ov op termijn weer in eigen handen kunnen krijgen. Daar zijn juridische openingen voor. Die zijn niet heel groot maar die zijn er wel. Ik zeg: maak daar gebruik van. Wij dienen daar een motie over in.

De heer DE ROOY (PvdA): Ik kan mij herinneren dat mevrouw Schlebusch nog niet zo lang geleden in deze raad heeft geroepen: 'al dat onderzoeken, dat kost maar geld'.

De heer EIKENAAR (SP): Ja, maar dit onderzoek kan heel veel geld opleveren.
2010 is een verkiezingsjaar. Op dit moment bereidt het college een pakket bezuinigingen voor. Voor de verkiezingen zal dat pakket er liggen, waardoor de keus bij de kiezer komt te liggen, waar hij volgens mij ook hoort.
2010 is een verkiezingsjaar. Een spannend jaar. Het jaar van de waarheid. Het jaar waarin partijen duidelijk moeten maken waarvoor zij staan. Gaan we na 2010 in Groningen wederom naar links en kiezen we voor solidair beleid of gaan we naar rechts? Het mag duidelijk zijn waar de SP voor kiest.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Denkt de SP nu werkelijk dat je een economische crisis kunt bestrijden door sociale uitkeringen te verhogen? Zouden we niet eerder aandacht moeten hebben voor het bedrijfsleven in deze stad? Waar ik u helemaal niet over hoor!

De heer EIKENAAR (SP): U hoort mij niet zeggen dat wij in Groningen met het verbeteren van allerlei voorzieningen voor minima de crisis gaan bestrijden. Ik hoop niet dat u denkt dat uw economische maatregelen die wereldcrisis wel oplossen. Dat lijkt mij rijkelijk naïef. Maar wat ik wel vind is dat in een tijd waarin heel veel mensen in grote problemen komen, hun baan kwijt raken enzovoorts – u kunt zich daar heel wat bij voorstellen – dat we dan ervoor zorgen dat die voorzieningen op een goed niveau zijn. Juist dan.
Voor ons in de inzet voor de verkiezingen het overeind houden en verder uitbouwen op van wat de afgelopen jaren is bereikt. Voortbouwen op wat we hebben. Wij kiezen onverkort voor solidariteit. Wij omschrijven de sociale voorzieningen in deze stad niet als een 'hangmat' zoals de VVD dat doet. In ons verkiezingsprogramma staat niet dat de witgoedregeling 'een luxe voorziening' is. Daarvoor moet u echt bij de VVD zijn. Wij zien deze voorzieningen als een verworven recht. Een recht waar je niet aankomt. Wij sturen mensen met weinig geld en een kapotte wasmachine niet, zoals de VVD wel doet, naar de kredietverlener voor een consumptief krediet. Nu niet meer de DSB Bank maar een opvolger daarvan. Waarschijnlijk weer, net als de DSB dat tot voor kort was, een werkgroep van de VVD.
Nee, de SP is een ander soort partij. Bij de SP geen mensen die eerst een crisis veroorzaken om vervolgens de rekening bij de slachtoffers daarvan neer te leggen. Bij de SP vindt u geen mensen die u uitmaken voor profiteur om er vervolgens zelf met de buit vandoor te gaan.
Wij zullen de verkiezingen in gaan met het verhaal dat Groningen sociaal is, maar ook nog socialer kan. Wij willen een Groningen waar niet de individuele verantwoordelijkheid maar de gezamenlijke verantwoordelijkheid centraal staat. Wij willen een Groningen waar iedereen meetelt, iedereen meedoet. Wij willen een Groningen waar sociale rechtvaardigheid centraal staat. Wij mogen de stadjers niet de rekening van de crisis laten betalen. Nu niet, volgend jaar niet en ook daarna niet.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik wil graag even reageren op de opmerking over de DSB. Er vindt nog een onderzoek plaats naar betrokken personen.
Misschien dat alle SP'ers een onbeschreven blad zijn, maar ik zou u willen verzoeken om de uitkomsten van het onderzoek af te wachten, zodat we kunnen zien wat er echt aan de hand is.

De heer EIKENAAR (SP): Ik zal het onderzoek met heel veel aandacht lezen. Ik heb nog twee moties.

VOORZITTER: Dit zijn twee moties, ingediend door de SP.

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
constaterende dat:
- er sinds 2004 structureel 1 miljoen euro per jaar wordt bezuinigd op WVG/Wmo-verstrekkingen, onder meer doordat het aantal reiszones collectief vervoer is teruggebracht, het aantal zitplaatsen in het collectief vervoer is verhoogd van twee naar drie, een verhoging voor het stroomgebruik van een scootmobiel is afgeschaft en de bijdrage voor vervoer met eigen auto en rolstoeltaxi is verlaagd, evenals de verhuiskostenvergoedingen;
- tot die bezuinigingen is besloten om financiële redenen omdat er een tekort werd verwacht op de WVG-uitvoering;
- er sinds 2005 jaarlijks een overschot van meer dan 1 miljoen euro is;

verzoekt het college de in 2004 ingevoerde bezuinigingen terug te draaien, tenzij zich daar zwaarwegende redenen tegen verzetten. Het gaat dan om bezuinigingen op de WVG/Wmo-verstrekkingen en daartoe te onderzoeken of die redenen er naar de mening van het college zijn, en de raad van de uit komst hiervan op de hoogte te stellen, zodat de raad vervolgens een besluit kan nemen."

De motie 'Aanbesteden ov, ingediend door de SP.

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
overwegende dat:
- het huidige systeem van aanbesteden aanleiding geeft tot veel maatschappelijke discussie;
- het huidige systeem van aanbesteden van het openbaar vervoer leidt tot onzekerheden bij personeel en reizigers;

van mening zijn:
- dat er nog onvoldoende bekend is over de mogelijke alternatieven voor het huidige systeem van aanbesteden;

verzoekt het college:
- een onderzoek uit te voeren naar de mogelijke alternatieven waarin verschillende opties worden meegenomen en tegen elkaar worden afgewogen:
  - het ov niet aan te besteden en zelf samen met het ov-bureau uit te voeren;
  - tussenvormen waarbij bijvoorbeeld voor een langere periode wordt aanbesteed, en/of het materiaal en/of personeel in een eigen overheids-bv worden ondergebracht;
- gemeenteraad zo spoedig mogelijk te informeren over de uitkomsten van dit onderzoek."

Dan is het woord aan mevrouw De Boer.

Mevrouw DE BOER (VVD): Dank u voorzitter. Het is duidelijk na dit verhaal, voor de crisis moet je niet bij de SP zijn. Voor en na. We kunnen de komende tijd indelen in de periode vóór de verkiezingen en ná de verkiezingen. En iedereen zal vandaag zijn of haar voorschot daarop nemen. Tot de verkiezingen is het nog hosanna. Een sluitende begroting 2010, het veiligstellen van grote projecten en dan hebben we de verkiezingen.
Het nieuwe college krijgt een zware dobber voor de kiezen en dan helpt een zenuwbehandeling in dit geval niet.
Afgelopen zaterdag hadden lokale politici van de VVD een workshop met Tweede Kamerlid en financieel specialist Frans Weekers. En met elkaar hebben we gesproken over de bezuinigingen die eraan komen en hoe gemeenten hier op verschillende manieren mee omgaan. En Weekers schetste een tekort in 2009 van 24 miljard en de tekorten in 2010 die zelfs naar verwachting 34 miljard zullen belopen. Dit als gevolg van de tegenvallende belastinginkomsten van het Rijk. De regering heeft nog geen besluiten over de bezuinigingen genomen.
Wel wordt er al op de gemeenten bezuinigd, getuige ook de 14,4 miljoen – we noemen het spaargeld van Verschuren – die door staatssecretaris Klijnsma worden teruggehaald. De verwachting luidt dat het tekort op het gemeentefonds tot 20% zal belopen.

De verwachting is dan ook dat er nog meer zal worden bezuinigd op de AWBZ en meer betaald moet worden uit de Wmo. Ook de uitgaven voor de zorg zullen de komende vier, vijf jaar schrikbarend stijgen met maar liefst 15,5 miljard euro. De gemeenten zullen meer taken in uitvoering krijgen, maar waarschijnlijk ook voor minder geld.
De uitkeringen uit het gemeentefonds worden niet verhoogd en zullen naar verwachting de komende jaren sterk gaan dalen. Kortom, we staan voor een zware bezuinigingsronde.
Dan even terugkijkend op de afgelopen vier jaar. Dit college heeft flink de wind in de zeilen gehad. Incidentele meevallers, het ontvangen van de stads… rechten, de Essentgelden, de Zuiderzeelijngelden. De miljoenen stroomden en je kunt rustig spreken van springvloed. De gelden zijn vervolgens weggezet in de grote projecten. Deze grote projecten staan nu nog op papier, de uitvoering moet nog volgen de komende jaren.
Dan de periode na de verkiezingen en hoe staat de gemeente er voor? Grote bezuinigingsronden, zoals gezegd en je kunt nu rustig zeggen dat het eb wordt. En het college laat met deze begroting de bootjes rustig droogvallen en schuift de keuzes van de bezuinigingen door naar het volgende college in plaats van een veilige haven te zoeken. Dit is politiek zogenaamd correct. Een volgend college moet immers vier jaar zitten en dan is het fair dat die keuzes door een nieuw college worden gemaakt. Maar is het onder dat mom wel net zo correct om de parkeernota aan een volgende raad voor te leggen? Die kan toch beter die parkeerkeuzes maken voor de komende vier jaar? Maar nee, deze nota moet nog wel even snel worden vastgesteld over twee weken. En het lijkt erop dat het maar net is hoe het het college uitkomt, en zo komt het goed uit om een nieuw links antiautobeleid vast te stellen en de grote projecten veilig te stellen. Maar komt het links niet uit om te bezuinigen. Dit zou duidelijk niet onze keuze geweest zijn.

De heer DE ROOY (PvdA): Begrijp ik nu goed dat mevrouw De Boer voorstelt dat dit linkse college, zoals zij dat noemt, alvast even voor de komende jaren een eventueel rechts college het werken onmogelijk maakt? Ik vind het een geweldige service van dit college; stel nu het onwaarschijnlijke geval dat rechts straks deze stad kan besturen, dan mag u zelf weten waar u uw geld aan uitgeeft! Ik zou dankbaar zijn als ik u was.

Mevrouw DE BOER (VVD): Nou, in tegendeel, want de komende jaren zullen we dus moeten bezuinigen. Het gaat er niet om waar je het geld wel aan uitgeeft, het gaat erom waar je het geld niet aan uitgeeft mijnheer De Rooy en dat zijn hele andere keuzes. Dat zijn geen populaire maatregelen.

De heer DE ROOY (PvdA): Wat u nu zegt, is dat dit linkse college die bezuinigingen voor het toekomstig college met mogelijk de VVD, in gaat vullen. Nou, ik weet niet of u dan zo blij bent met de uitkomsten. De meerderheid is er nog wel.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik ben blij dat u ons van tevoren niet uitsluit. Maar zoals gezegd, en dan ga ik ook gelijk verder met mijn verhaal, het zou niet onze keus geweest zijn. De VVD-fractie zou er de voorkeur aan gegeven hebben om ook in de begroting 2010, dus deze begroting die vandaag voorligt, te bezuinigen.

De heer EIKENAAR (SP): Ik wil er toch nog even op terugkomen. De heer De Rooy stelt u een zeer terechte vraag, en u beantwoordt hem gewoon niet. Heeft u geen antwoord?

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik kom er zo meteen op bij de bezuinigingen. Ik kom zo meteen op wat de VVD voor keuzes maakt.

De heer EIKENAAR (SP): U stelt nu net dat dit college niet gaat bezuinigen en dat er voorstellen komen die pas bij een nieuw college kunnen worden ingevoerd. Ik vind het volstrekt onterecht maar u geeft geen antwoord op de vraag van de heer De Rooy.

Mevrouw DE BOER (VVD): Wij zouden nu al bezuinigd hebben en ik kom zo meteen met de voorstellen en ook een motie. Dus dit zou duidelijk niet onze keuze geweest zijn. Immers, wat je nu al bezuinigt, hoef je straks niet te bezuinigen. En bezuinigen betekent snijden. Snijden in voorzieningen, snijden in subsidies of zelfs naar beneden bijstellen, afschaffen, en snijden in gemeentelijke taken.
De discussie zal moeten gaan over welke voorzieningen we in stand zouden willen houden, welke subsidies er mogen blijven en wat we nog wel tot het gemeentelijke takenpakket mogen rekenen. Deze keuzes

zullen pijn doen en dat geldt niet alleen zozeer voor ons als partijen die deze keuzes moeten maken, maar zeker voor de mensen en instanties die getroffen worden door die keuzes.
Dan over de begroting zelf...

De heer EIKENAAR (SP): Misschien dat mevrouw De Boer er straks op terugkomt, dat weet ik niet, maar ze noemt subsidies, voorzieningen... Even bij naam graag! Welke? Welke kiest u?

Mevrouw DE BOER (VVD): Daar kom ik inderdaad zo op terug. Ik zal er een aantal noemen. Want de begroting lezend, valt de VVD-fractie een aantal dingen op: het geld voor de tram wordt veiliggesteld, dit geldt overigens nog niet voor de exploitatie. Ook zijn de investeringen voor het Groninger Forum veiliggesteld. De PvdA en GroenLinks mogen best tevreden zijn en kunnen knorrend achteroverhangen. Maar dan de SP. De nieuwbouw van de Sociale Dienst moet worden betaald uit nieuw beleidsgeld. Zo wordt voor de nieuwbouw in 2012 en 2013 2,3 miljoen euro gespaard. Het is echter maar de vraag of wij wel nieuw beleidsgeld zullen hebben de komende jaren, gezien de grote tekorten die eraan zitten te komen. We hebben ook tijden gehad, mevrouw Dekker, dat nieuw beleidsgeld uit de groei van de uitkeringen van het gemeentefonds kon worden opgebracht. Nu moet het worden opgebracht uit bezuinigingen. Althans, daar moet het worden gevonden. En daarbij komt dat de volgende posten nog steeds incidenteel geregeld worden. Dan heb ik het over de langdurigheidtoeslag, de bijzondere bijstand, tegemoetkoming chronisch zieken en de schuldhulpverlening. De invloed van de SP, verantwoordelijk voor deze portefeuilles wat betreft het veiligstellen van de prioriteiten van deze partij, waar ze net nog zo trots op was, is marginaal en bijna zielig. Bovendien is het zeer zorgelijk dat de diensten OCSW en SoZaWe 1 miljoen euro toegeschoven krijgen, alleen maar omdat de bedrijfsvoering niet op orde is. Ik wens de SP dan ook veel sterkte toe bij de verantwoording naar de achterban.

De heer EIKENAAR (SP): Eerst maar even de Sociale Dienst. Kijk, wij willen een gezond gebouw waar mensen fatsoenlijk in kunnen wonen en uw alternatief was duurder, dat was één. En ten tweede, wij stellen de sociale voorzieningen nu veilig. En als de mensen op ons stemmen, dan stellen we ze daarna ook nog veilig. Als ze op u stemmen, dan zijn ze weg, dat is helemaal duidelijk. Maar de heer De Jong zei bij de behandeling van de rekening dat wij wel heel veel eisen stellen. En waar we dat allemaal van wilden betalen. En nu het er is, zegt u: de SP heeft niets bereikt. Hoe verklaart u dat?

Mevrouw DE BOER (VVD): Nee, u heeft net in uw woordvoering al heel duidelijk uw prioriteiten aangegeven, dat zijn sociale voorzieningen, sociale voorzieningen en nog eens sociale voorzieningen. En u heeft ze gewoon niet veiliggesteld. Dat is helder. Het is allemaal incidenteel geregeld, dus de invloed van de SP op deze, althans op de meerjarenbegroting, is nihil. En ik ga nu verder met mijn verhaal.

VOORZITTER: De heer Eikenaar, laatste vraag.

De heer EIKENAAR (SP): Nog één vraag. Je stelt toch niets veilig als er verkiezingen aankomen? Bij de verkiezingen komt er toch altijd een nieuwe orde in de gemeente? Dat kan toch alles veranderen? Als u aan de macht komt, wordt het toch allemaal afgebroken en is het inderdaad niet veiliggesteld, dat ben ik helemaal met u eens. En als wij aan de macht komen, dan wordt het wel veiliggesteld.

Mevrouw DE BOER (VVD): Aan de mácht komen? Oei, dat klinkt wel... Nou in ieder geval, ik constateer gewoon dat de prioriteiten van partijen als de PvdA en GroenLinks in het meerjarenbeeld veiliggesteld zijn en ik constateer dat de prioriteiten van de SP in het meerjarenbeeld niet veiliggesteld zijn. Allemaal incidenteel geld. Dus ik schetste net even de grote tekorten die op gemeente af zullen komen, die stijgende uitgaven/dalende inkomsten. Hier komen bij de taken die nu ook voor het komende jaar incidenteel worden gefinancierd. Dan noem ik even Marketing Groningen, Economisch Businessplan, oeverbeschoeiingen, onderhoud speeltuinen, beheer …accommodaties, beleid, de extra taken MJD, enzovoort. De begroting voor komend jaar kan wel sluitend zijn, maar daarna is het maar de vraag; stoppen we domweg met deze taken? Als we willen continueren zullen we ook met elkaar op zoek moeten naar extra geld. En dat is er niet vanwege de grote tekorten. Ook de grondreserve en de reserves van Meerstad baren ons grote zorgen. Jaarlijks zal er 3 miljoen euro aan de reserve grondzaken toegevoegd moeten worden uit het rekeningresultaat, dan wel uit nieuw beleid. Ook de reservevoorziening Meerstad en het budget ten behoeve van de voorzieningen Meerstad zijn nog niet op orde.

Overigens waardeert de VVD-fractie dat het college, de wethouder Financiën, ook geld begroot naar de algemene egalisatiereserve van 12 naar 18 miljoen en dat de reserve grondzaken ook dit jaar wordt meegenomen. Laten we dat ook gezegd hebben. Maar de toekomst van de posten die nu incidenteel gefinancierd worden, baart onze fractie grote zorgen. Ook zal bijvoorbeeld het Groninger Museum op korte termijn nog een keer bij de gemeente aankloppen. De teruggekeerde directeur is zeer voortvarend bezig, de periode voor sluiting staat al vast, want je kunt nu immers geen expositie meer regelen voor die periode. De werkzaamheden kunnen beginnen en de gemeente staat straks als eigenaar van het gebouw met de rug tegen de muur als het om de benodigde gelden gaat. Dan kom ik op de bezuinigingen, want dat wil de VVD, bezuinigen.

De heer DE HAAN (GroenLinks): Voorzitter, volgens mij staat niet het gemeentebestuur als college met de rug tegen de muur, als gemeenteraad moeten we alle uitgaven goedkeuren. Met andere woorden, begrijp ik uit uw woorden dat u tegen een gemeentelijke bijdrage bent bij de verbouwing van het Groninger Museum?

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik heb ook gezegd dat de gemeente als eigenaar straks met de rug tegen de muur staat. We zullen straks...

De heer DE HAAN (GroenLinks): Maar als het voorstel straks komt waarin een eigen bijdrage wordt gevraagd van de gemeente, gaat u daar dan mee akkoord?

Mevrouw DE BOER (VVD): U bent ook zeer voortvarend in deze vraag, maar daar zullen wij dan op terugkomen. Ik denk dat het een onderdeel is van een heel algemene afweging, maar wij zetten wel onze vraagtekens bij de manier waarop dit gaat. En we hebben nog niet meer informatie daarover uit het college gekregen. U hebt in de voorlaatste raadscommissie Ruimte en Wonen een vraag gesteld, ik de laatste keer nog weer. Laatst is hier nog weer over gesproken, we krijgen hier geen informatie over, daarom baart het mijn fractie zorgen. Wij staan straks, wij met elkaar, met de rug tegen de muur.
Wat wil de VVD bezuinigen? De VVD-fractie staat voor een solide financieel beleid. We kunnen de rekening niet bij de mensen neerleggen die ook geconfronteerd worden met de economische crisis en we mogen de rekening ook niet bij onze kinderen neerleggen.
De VVD doet in haar verkiezingsprogramma een aantal bezuinigingsvoorstellen. Bij de bezuinigingsvoorstellen vinden we het van belang dat de gemeentelijke organisatie afslankt. We zullen toe moeten naar een kerntakendiscussie, dat heb ik vorig jaar ook al aangegeven. Want wat moeten we nog met een eigen ingenieursbureau van maar liefst zeventig mensen? De PvdA noemde eens dat de kaasschaafmethode niet de voorkeur zou hebben, maar ik begrijp net in ieder geval dat er best een efficiencyslag gemaakt mag worden. Daar dienen wij vandaag dus ook een motie over in, dus ik ben blij dat de PvdA dit ook vindt. We kunnen kijken waar we die efficiencyslag kunnen maken. We zullen efficiënter moeten gaan werken en dat kan best.

De heer DE ROOY (PvdA): Voorzitter, dat ben ik helemaal met mevrouw De Boer eens. Maar ik vind zo'n kaasschaaf niet zo'n erg efficiënt ding. Het zou maar zo kunnen zijn dat je ergens wat meer kunt doen en ergens wat minder. Ik vind het, ja, het past ook wel bij de kaas, maar ik vind het zo plat.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ja, je kunt je duim er flink aan openhalen, dat klopt. Maar laten we de efficiencyslag dan als woordkeuze samen delen, de kaasschaaf staat niet in de motie. Bovendien is het voor ons maar zeer de vraag of de gemeente met bezuinigingsvoorstellen van 50 miljoen wel vast moet houden aan de grote projecten en we hebben het dan over de tram en het socialistische cultuurpaleis het Groninger Forum (hilariteit).
Wij zijn daarnaast heel erg bang dat de exploitatie van de tram duurder zal gaan uitvallen en dat de gemeente jaarlijks forse bedragen op de exploitatie moet toeleggen.

De heer VAN DER WILT (D66): Ik zou namens de socialistische partij (!) een vraag willen stellen over het Forum. Zou je projecten niet moeten beoordelen op wat ze kosten maar wat ze opbrengen? En wat het forum zou kunnen opbrengen is toch ongelooflijk veel werkgelegenheid in het centrum van de stad. Dat moet u toch met mij eens zijn?

Mevrouw DE BOER (VVD): Laten we het zo zeggen, we vinden dat er eenzijdig te veel belastinggeld naar deze te magere formule gaat die een optelsom is van een bibliotheek, een historische collectie en bioscoopzalen waar mensen in verdwijnen. Het is niet het bruisende centrum wat wij voor ogen hadden, althans in 2005. Dus laat ik dat gezegd hebben.

De heer DE ROOY (PvdA): Voorzitter, als ik mij goed herinner, was mevrouw De Boer vooral teleurgesteld dat er geen private partijen meer bij waren, dat is dus nu afgegaan tot: 'we willen het helemaal niet want het is een socialistisch cultuurpaleis'. Ik zou er vaker heen gaan als ik u was, dat is heel goed voor liberalen. Maar het is dus nu gewoon klaar? We willen het niet?

Mevrouw DE BOER (VVD): Wij willen deze inhoud niet in het gebouw en dat klopt. Dat hebt u toen ook wel van ons begrepen, denk ik. Wij zijn niet blij met deze formule en willen inderdaad commerciële partijen betrekken. Dat betekent tegelijkertijd dat er minder belastinggeld naar toe hoeft, nu afijn, u kent het wel. Verder zal de VVD ook bezuinigingen in het sociale voorzieningen niveau niet schuwen. Iedereen moet de broekriem aanhalen, met de nadruk op *iedereen.* En de VVD vindt een goede sociale uitkeringsbasis normaal – wij zijn voor een verzorgingsstaat – maar we zetten wel onze vraagtekens bij de dure computers. En daar werden wij in gesterkt deze week in de krant door een stuk van Dirk Stel, regionaal econoom aan de RUG die zei: ik heb niet eens één nieuwe computer thuis staan, maar drie gebruikte.
Wij hadden binnen de gemeentelijke organisatie ook kunnen kijken of wij inderdaad computers hadden kunnen hergebruiken. En een project zoals 'Petemoei' wat meer kost dan de doelgroep ervan terugziet. En dan ook de gelden die bijvoorbeeld naar de Antillianen gaan, waar wij vorig jaar al tegen gestemd hebben. Vorig jaar, samen met Spieker nog. Trap op is goed, maar dan ook trap af, met elkaar. Bovendien verkleint dit de armoedeval en worden mensen gestimuleerd om aan het werk te gaan. Ook is de VVD van mening dat de gemeente ontwikkelingssamenwerking moet afbouwen, waaronder heel duidelijk San Carlos. Dit is een rijkstaak en geen gemeentelijke. Ook het vele geld dat nu naar het fietsparkeren gaat: het is maar even de vraag of dat die prioriteit moet hebben met die enorme bezuinigingen voor de deur. En wat wil de VVD dan wel? De VVD is er helemaal, in deze tijden waarin het economisch tegenzit, voor ondernemend Groningen. Want daar wordt de eerste euro verdiend. Waarover belasting wordt betaald, waarvan ook de uitkeringen betaald kunnen worden, mijnheer Eikenaar. Want daar moeten ook de banen vandaan komen. Het is de taak van de gemeente om het bedrijfsleven te faciliteren voor wat betreft de gemeentelijke dienstverlening en de lokale lasten zo laag mogelijk te houden en Groningen bereikbaar te houden. Bereikbaar met zowel de auto als het openbaar vervoer. Wij zijn voor de verdiepte variant van de Zuidelijke Ringweg en voor een slim, betaalbaar en schoon openbaarvervoersysteem.

De heer DE ROOY (PvdA): Ik heb wat problemen... Ik kan nu het betoog van mevrouw De Boer niet meer volgen. Ze wil ondernemers stimuleren, is tegen het Forum, terwijl bekend is dat dat een enorm wervend ding is. Ze heeft grote problemen met tram, maar ze is voor bereikbaarheid en dat moet dan met openbaar vervoer. Dus dat zullen dan allerlei bussen moeten worden. U weet niets van de exploitatie daarvan. En u wilt er allemaal auto's bij hebben. Ik snap het niet. Als je wilt investeren, dan kost dat geld. Dat weet u toch ook?

Mevrouw DE BOER (VVD): Ja, investeren betekent dat je er iets voor terugkrijgt. Kijk, de wervendheid van het Groninger Forum, daarover verschillen wij van mening. Wat ons betreft kan het veel wervender. En inderdaad de tram, daar zullen we goed naar moeten kijken, want de exploitatie kan wel zo'n onevenredig beslag op deze gemeentelijke begroting leggen, dat het misschien wel verstandig is om het niet te willen. Dat wil niet zeggen dat wij een tram als vervoermiddel helemaal zouden hebben afgekeurd, alleen het wordt waarschijnlijk wel te duur. En je hebt andere kanttekeningen: dubbel tramspoor over straat waar wij bijvoorbeeld niet voor zijn. En de flexibiliteit van het systeem, misschien kun je tegenwoordig ook andere systemen bedenken. Dat kan. En daar zullen we goed naar kijken.

VOORZITTER: Ik stel voor dat ik nu de heer Antuma gelegenheid geef tot een interruptie en dan moet mevrouw De Boer ook gaan afronden.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Nog even doorgaand op het laatste punt van die tram, want u zegt: wellicht wordt het te duur. Nou dat is een punt waar iedereen hard op zit. Maar u moet wel komen met een oplossing. En heel simpel zeggen voor de bühne; 'het wordt te duur', het gaat wel om Groningen van 2020 en niet alleen om Groningen van 2009.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik ben dat helemaal met u eens en daar zullen inderdaad we heel goed naar moeten kijken. We moeten goed kijken of de tram niet een onevenredig te groot beslag op de begroting gaat leggen en of er misschien alternatieven voor handen zijn. Daarom willen we de cijfers graag voor verkiezingen hebben zodat ook de mensen in de stad daarin wat te kiezen hebben.
Goed, ik zal nog wat moties indienen, want ik zou afronden.

VOORZITTER: Er is een motie 'Zuidelijke wijken richting A7', ingediend door de VVD.

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
constaterende dat:
- de weg Overwinningsplein - Laan van de Vrijheid - Vrijheidsplein is afgesloten;
- veel verkeer vanuit de zuidelijke stadswijken nu de route over de Ketwich Verschuurlaan naar de A7 neemt;

overwegende dat:
- nogal wat automobilisten op bepaalde uren en op bepaalde dagen belemmerd worden in deze verkeersafwikkeling;

verzoekt het college om het komende half jaar de verkeersafwikkeling Ketwich Verschuurlaan - A7 - Vrijheidsplein extra in de gaten te houden en de bevindingen daarvan te rapporteren aan de raad voor 1 juli 2010."

Een motie met een besluit, ingediend door de VVD. Dat is bijzonder.

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
overwegende dat
- er grote tekorten op de gemeente af zullen komen de komende jaren;
- de gemeente de komende jaren derhalve een forse bezuinigingsronde te wachten staat;
- hoe eerder de gemeente begint met bezuinigen, hoe het beter is;
- nu bezuinigen betekent dat we later meer geld over kunnen houden, waarmee we onder meer beter in staat zullen zijn om ruimte over te houden voor nieuw beleidsgeld in 2012, 2013 en verder;

verzoekt het college om gemeentebreed een efficiencyslag te maken van in ieder geval 2,5% bezuinigen op alle gemeentelijke taken, producten en diensten."

Een motie, ingediend door VVD, CDA, D66, PvdA en de heer Prummel.

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
overwegende dat:
- de binnenstad van Groningen op een aantal plekken de komende jaren door investeringen voor een deel een bouwput zal zijn;
- door deze werkzaamheden en de economische crisis er ondernemers zullen zijn die problemen ondervinden in de bedrijfsvoering;
- leegstand door problemen met de bedrijfsoverdracht al een jarenlang bestaand probleem is;
- leegstand van winkelpanden in deze tijd zoveel mogelijk moet worden voorkomen.
- er een pilotproject 'Aanbodversterking binnenstad' is geweest dat door geldgebrek een stille dood is gestorven;
- het pilotproject naar zeggen van de betrokken partijen waaronder het GCC succesvol is geweest;
- het belangrijk is om het centrum van Groningen aantrekkelijk te houden voor bezoekers en ondernemers;

verzoekt het college om in overleg met de betrokken partijen bij 'aanbodversterking binnenstad' een nieuw voorstel te maken om leegstand van winkelpanden zoveel mogelijk te voorkomen."

En een motie, van VVD en CDA (en Stadspartij) met opnieuw een besluit.

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
overwegende dat:

- het Ciboga een gebied is waar ondernemers, creatieve kunstenaars hun uiterste best doen om creatieve ideeën van de grond te krijgen;
- woningcorporatie Nijestee een geweldige inspanning en investering heeft gepleegd in het Paleis dat recent is opgeleverd;
- de parkeergarage met 1200 parkeerplaatsen begin dit jaar is geopend;
- het Open Lab, als tijdelijk project ten zuiden van Silo, een tijdelijke verzameling paviljoens is waar architectuurexperimenten samengaan met publieke evenementen in allerlei vormen, die een positieve impuls zullen geven aan het gebied;
- vestiging van het duurzaamheidcentrum op Ciboga een belangrijke katalysator zal zijn voor het Open Lab;
- er marginaal geld in de begroting 2010 naar Ciboga gaat en dat er meer geld gaat zitten in bureaucratische processen dan in tastbare projecten;
- een duurzaamheidcentrum als vervanging van het voormalige Natuurmuseum, en als onderdeel van de bibliotheek, onvoldoende exposure krijgt om een succes te kunnen worden;

besluit tot het ontwikkelen van een duurzaamheidscentrum als onderdeel van het Open Lab op Ciboga en het college te verzoeken hiertoe een voorstel voor te leggen aan de raad."

Dan is het woord aan de heer De Haan van GroenLinks.

De heer DE HAAN (GroenLinks): Dank u, voorzitter. Het aftellen is begonnen, na vandaag zijn er nog maar 112 dagen, minder dan vier maanden en dan is het woord weer aan de kiezer. GroenLinks vindt de balans van de afgelopen vier jaar positief. Groningen is socialer geworden, de gemeente doet veel meer aan duurzaamheid en de burgers worden meer dan ooit betrokken bij hun omgeving. Ik zal er verder op ingaan, want ik heb niet alle spreektijd nodig om toe te lichten dat de begroting voor 2010 degelijk is, dat de inzet voor de meeste nieuwe beleidsgelden en reserves verstandig is en wat de gebreken in de begroting zijn. GroenLinks heeft zich hard gemaakt voor een sociale en sterke stad. Mede door onze inzet is het sociale klimaat verbeterd. De schuldhulpverlening is uitgebreid, de bijzondere bijstand verruimd en de minima kunnen vaker en gemakkelijker kwijtschelding krijgen. Groningen is goed op weg de duurzaamste stad van Nederland te worden. Dat is ook nodig want er kan niet hard genoeg getrokken worden aan de klimaatproblemen. Er is veel werk gemaakt van energiebesparing, onder andere in bestaande woningen en scholen. Er is veel gebeurd om het fietsverkeer te stimuleren zoals nieuwe fietsbruggen, gratis stallingen en asfaltering van tegelpaden. Het tramtracé voor lijn 1 is vastgesteld en lijn 2 zal spoedig volgen. De oplossing die voor de aanpak van de Zuidelijke Ringweg is gekozen, heeft GroenLinks zwaar moeten bevechten in soms verrassende coalities met ChristenUnie en VVD. De weg wordt nu verdiept aangelegd, waardoor die voor een groot deel uit het zicht verdwijnt. Met de overkappingen wordt het Sterrebos weer een geheel en wordt de Oosterpoort en de Linie op elkaar aangesloten. Het groen in de stad is er ook beter aan toe. Veel meer ecologisch beheerd groen. In de binnenstad zijn 48 bomen gepland en als de nieuwbouw van de Oostwand en het Forum klaar is en de tram over de Grote Markt rijdt, komen daar nog een heleboel bij. Op initiatief van GroenLinks wordt meer werk gemaakt met subsidierelaties en minder met aanbestedingen in onderwijs, zorg en welzijn. En dankzij ons kwam er in 2006 een actiepunt over eerlijke handel in het collegeprogramma. Drie jaar later is Groningen de eerste fairtrade stad van Nederland. Zo wordt eerlijke handel en een betere verdeling van de welvaart in de wereld gestimuleerd. We hebben de afgelopen jaren goed samengewerkt in de coalitie. Maar natuurlijk hebben we ook veren moeten laten. De winterterrassen bijvoorbeeld. Buiten koffie drinken met de kachel aan is niet erg duurzaam, vinden wij. En ook waren we niet blij met het trage tempo van het college op het gebied van sociale zaken. En ook niet met die dure Berlagebrug van maar liefst 24 miljoen. De lastigste discussie van de afgelopen jaren was de Europaparkaffaire. Geld uitgeven zonder de toestemming van de gemeenteraad is een ernstig feit. En daar de gemeenteraad heel laat over informeren maakt het nog erger. Maar uiteindelijk ontstond daar iets moois uit, de cultuurverandering. De belangrijkste dossiers bespreekt de raad eerst aan de voorkant, voordat het college er meer aan de slag gaat. En de mogelijkheden voor burgers om mee te doen in de besluitvormingsprocessen, zijn groter dan ooit. Zie de tram, de Zuidelijke Ringweg, het station Europapark en al eerder bij het ontwerp voor het Forum. Natuurlijk gaan nog wel dingen mis in de processen, zoals bij De Brugwachter en het bouwplan Plutoschool. Maar het valt op dat er steeds meer grote projecten zijn, waar de participatie wel goed gaat.
En dat is winst. En dan kom ik nu op de begroting voor volgend jaar.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Toch nog een vraag, want natuurlijk, de verworvenheden van de cultuurverandering die zijn duidelijk zichtbaar, maar bent u met mij van mening dat het momentum van de cultuurverandering een beetje is weggeëbd?

De heer DE HAAN (GroenLinks): Ja, ik denk dat we ongeveer een jaar geleden de boel echt goed op de rails hebben gehad en dat het nu tijd wordt om een slag te maken. En ik heb de heer De Rooy horen zeggen dat dit voor de verkiezingen moet en dat ben ik met hem eens.
Het mooiste voorstel in de begroting is de uitkering van 200 euro voor chronisch zieken, gehandicapten en ouderen met een laag inkomen. Vorig jaar zomer nam GroenLinks daar het initiatief voor. Ook belangrijk is het geld voor noodopvang voor asielzoekers. Als het aan het kabinet ligt, moet de noodopvang eind dit jaar dicht. En als Den Haag de druk opvoert en er is geen alternatief voor asielzoekers, dan rekenen we erop dat het college, en wethouder Verschuren in het bijzonder, de druk van Den Haag kan weerstaan.
In Groningen zetten we geen mensen op straat die nergens anders heen kunnen. Van de 25 miljoen die nu te besteden is, gaat bijna 20 miljoen naar de reserves voor onder meer Meerstad en het terrein van de Suikerunie. En dat is verstandig, want er komen financieel zware tijden aan. En ook in het verleden heeft Groningen geld gereserveerd voor grote projecten als het Forum en de tram en daar mogen we ons nu gelukkig mee prijzen. Deze projecten staan op het punt van uitvoering. Dat betekent een positieve impuls voor de stedelijke economie en de werkgelegenheid. En neem de tram.

De heer VAN DER WILT (D66): Ja, dat is natuurlijk prachtig, dat we aan de vooravond staan van het bouwen van de tram. Maar hoe zit het met de risico's? Is de fractie van GroenLinks daar wel een beetje gerust op?

De heer DE HAAN (GroenLinks): Er zijn knelpunten te gaan en risico's te overwinnen, maar we hebben er alle vertrouwen in dat dat allemaal op te lossen is.

De heer VAN DER WILT (D66): En waar baseert u dat vertrouwen op?

De heer DE HAAN (GroenLinks): Nou, op onze kennis van dossiers, en de omvang van de risico's en wat we er elders van weten.

De heer VAN DER WILT (D66): Maar er is nog helemaal niet bekend hoe groot de omvang van die risico's is. Hoe kunt u daar dan vertrouwen in hebben?

De heer DE HAAN (GroenLinks): Dat onderschat u. Er is geloof ik anderhalf jaar geleden al een uitvoerige risico-inventarisatie geweest en daarin zijn veel dingen er toen nog stonden, inmiddels al getackeld. Dat is wel te overzien.
De tram zal de bereikbaarheid en het openbaar vervoer van Groningen enorm verbeteren. En dat is goed voor de leefbaarheid in de binnenstad. Een tram past heel goed in een stad als Groningen. Dat kun je zien aan de vele voorbeelden in het buitenland. In Frankrijk zijn kortgeleden zelfs tramlijnen geopend in plaatsen die kleiner zijn dan Groningen. Er is in veel Franse steden een groot enthousiasme om de tram in te voeren. De tram is schoon, snel en comfortabel en neemt weinig plek in. De reizigersaantallen overtreffen elke verwachting. Bij trams zijn mensen namelijk veel meer geneigd om de overstap te maken naar het openbaar vervoer. Dat geldt voor 30% en maar 5% bij een snelle busverbinding. Gelukkig is Groningen al lang goed op weg met de tram. Wij zijn oud-wethouder Schuiling nog dankbaar voor zijn inspanningen. Maar wat is er intussen met het enthousiasme van het CDA gebeurd? En met D66 die geen regiotram wil? Ja, waarom zou de regio en de provincie nog meebetalen als het alleen om de stadstram gaat. Nee, met alleen een stadstram zijn we juist duurder uit.

Mevrouw DE BOER (VVD): U bent erg enthousiast over de tram, dat waren wij aanvankelijk ook. Wij zijn alleen heel bang dat de exploitatie duurder gaat uitpakken. Mag de tram wat u betreft er koste wat kost komen of zegt u ook: ja, goed als het inderdaad een onevenredig beslag op de gemeentelijke begroting zou leggen in het kader van de bezuinigingen die eraan komen, moeten we dat misschien nog heroverwegen? Of zegt u: nee, het mag koste wat kost, de tram mag er komen?

De heer DE HAAN (GroenLinks): Nee, natuurlijk niet 'koste wat het kost'. Maar voor zover nu bekend, en ik denk dat het best veel is, denk ik dat het zeker te doen is. Maar als er grote onverwachte tegenvallers zijn, dan moeten we daar opnieuw over gaan besluiten.

De heer SETON (CDA): Ja, de heer De Haan zei net, wat is er met het enthousiasme van het CDA gebeurd? En toen begon hij over de stadstram. Nou, u weet dat wij niet voor de stadstram zijn en ons enthousiasme voor het concept voor de tram is nog volledig alleen de kosten zijn voor ons een probleem. Nu hoorde ik u zeggen in de commissie dat u vond dat het weerstandvermogen toch nog wel wat lastig zit en ook hebt u vastgesteld dat voor grote projecten, dus ook voor de tram, dat weerstandsvermogen nog niet opgeplust is. Daar hoor ik u niets over zeggen, u bent heel zonnig over de kansen. Dat is het verschil.

De heer DE HAAN (GroenLinks): Nou, ik heb toch gezegd dat ik het heel goed vind dat het college van die 20 miljoen heel veel in de reserve stopt en het weerstandsvermogen is daar een prominent onderdeel van, dat weet u ook.

De heer SETON (CDA): Maar voor de tram, zit daar nog wat aan te komen? In de commissie was u daar ook zorgelijk over. Met ons. En nu hoor ik dat niet meer.

De heer DE HAAN (GroenLinks): Nee, maar ik denk dat ik ook niet die terugtrekkende beweging op de tram heb die uw fractie heeft, door steeds meer te zeggen dat elke cent erbij is al te veel. Dat is ook weer wat aan het doorslaan naar mijn idee. We moeten blijven investeren om stad aantrekkelijk te maken. Of het nu gaat om grote projecten of kleine projecten. We doen dat voor de stadjers zelf maar ook voor de komende generatie studenten. Meer dan welke stad in Nederland fungeert Groningen als roltrap voor jongeren. De stad zuigt jonge, talentvolle inwoners weg uit het noorden en oosten van Nederland. 80% daarvan is student. Na enkele jaren vertrekt een deel van hen met het verworven kenniskapitaal naar West-Nederland. Een ander deel vestigt zich met het gezin in de regio. Dat lijkt voor Groningen misschien heel negatief, maar dat valt reuze mee. De bedrijvigheid, de horeca en het bedrijfsleven bloeien juist op door alle studenten die hier een paar jaar verblijven. Wat zou Groningen zijn zonder het hoger onderwijs? In ieder geval een stuk saaier. De grote toename van het aantal studenten laat zien dat Groningen steeds aantrekkelijker wordt als studiestad. En wat past er beter bij zo'n stad dan een bruisende, creatieve zone? Het Ebbingekwartier vraagt hier al jaren om. Met de opening van het Paleis is een grote stap vooruit gezet. Het is zaak de impuls die we eraan hebben gegeven, vol te houden. We dienen daarom mede namens de PvdA, die hieraan veel werk heeft verricht, een motie in.
Een omissie van het college die wij willen repareren, is het dreigende korten op de jaarlijkse bijdrage van de gemeente aan Eurosonic/Noorderslag. Bij de vaststelling van de cultuurnota hebben we afgesproken dat jaarlijks 150.000 euro die kant op gaat. Die afspraak willen we gewoon nakomen. De PvdA heeft mede namens ons daarvoor al een motie ingediend.
Op 22 september jl. was ik bij de wereldwijde première van de film 'The age of stupid'. Deze film werd tegelijk vertoond in zevenhonderd bioscopen waarvan maar vier in Nederland, maar natuurlijk wel in Groningen. De film speelt in het jaar 2055 en maakt indringend duidelijk hoe hard de klimaatverandering gaat en ook hoe desastreus de gevolgen zijn voor het menselijk leven op aarde. En ook dat er geen tijd meer te verliezen is. Bij de komende klimaattop in Kopenhagen zullen ingrijpende, bindende afspraken gemaakt moeten worden om de klimaatverandering aan te pakken. De inzet van het kabinet houdt niet over. We dienen daarover een motie in, om het kabinet op te roepen hoger in te zetten.
De gemeente Groningen loopt voorop in Nederland als het gaat om duurzaamheid en energieneutraal worden. En niet alleen de gemeente, ook veel bedrijven, organisaties en mensen zijn er actief mee bezig. Dat is goed, maar ook daar zou een schepje bovenop moeten.
GroenLinks stelt daarom voor binnen een half jaar een lokale klimaattop te organiseren om bestaande initiatieven te bundelen, kennis uit te wisselen en afspraken te maken over samenwerking. We dienen daarvoor een motie in.
Nog een laatste punt over de klimaatcrisis. De film The age of stupid laat ook heel duidelijk zien hoe moeilijk het is om een windmolenpark van de grond te krijgen. In Groningen weten we daar alles van. Al jaren ligt er een kant-en-klaar plan voor grote windmolens op de milieuboulevard. Maar de provincie Groningen blijft ertegen om het landschap te beschermen. Wie de milieuboulevard kent, kan zich daar niets bij voorstellen.
GroenLinks stelt voor de vergunningsprocedure voor de bouw van de windmolens gewoon op te starten. Als de provincie dat wil tegenhouden, moeten ze wel het provinciaal belang kunnen aantonen en dat zal voor die plek niet meevallen. We dienen daarvoor een motie in. In die motie stellen we ook voor een onderzoek te doen naar de mogelijkheid om een groot windmolenpark aan te leggen. Het Rijk heeft kortgeleden de provincies namelijk buitenspel gezet bij grote windmolenprojecten van meer dan 100 MW, zo'n dertig grote windmolens. Samen met buurgemeenten zoals Hoogezand-Sappemeer en Leek, zou het misschien mogelijk zijn daar een plek voor te vinden op de grote bedrijventerreinen in en rond de stad.

Het zou een grote stap zijn in het energieneutraal maken van Groningen. Voorzitter, ik rond af. GroenLinks gaat de verkiezingscampagne in met veel plannen om Groningen mooier te maken en aangenamer om in te wonen. Maar we doen dat wel in het besef dat heel veel kiezers hun stem zullen uitbrengen op basis van wat onze partij in de landelijke discussies doet. En er komen heel grote landelijke onderwerpen aan. Waarop wil het kabinet gaan bezuinigen? Blijven de Nederlandse militairen in Uruzgan? Wat is de uitkomst van het Irakonderzoek? Wat gebeurt er met de AOW? En hoeveel aandacht trekt Wilders tijdens het proces tegen hem? En hoe gaat Balkenende het doen als hij toch president van Europa wordt? Met dit soort landelijke onderwerpen in het nieuws, zullen wij als raadsfracties heel erg ons best moeten doen om überhaupt nog wat aandacht te krijgen van de media en de kiezers. Voorwaarde daarvoor is dat we ons profiel moeten aanscherpen. Voor GroenLinks is dat wel duidelijk. Groen werkt in Groningen.

VOORZITTER: Een amendement over het Ebbingekwartier, ingediend door GroenLinks, PvdA, de SP, ChristenUnie, D66 en de VVD.

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
besluit:
- ten behoeve van de voortgang in de ontwikkelingen in het Ebbingekwartier voor 2010 een bedrag van 250.000 euro beschikbaar te stellen en toe te voegen aan het vestigingsklimaat;
- de dekking ten last te brengen van de post onvoorzien 2009."

Een motie ingediend door GroenLinks met het verzoek inzake het klimaat.

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
overwegende dat:
- de internationale klimaattop in Kopenhagen plaatsvindt van 7 tot 18 december 2009;
- de uitkomsten van deze conferentie niet alleen van levensbelang zijn voor nu, maar met name voor de generatie na ons;
- duurzaamheid de enige juiste oplossing is om de (klimaat)problemen tegemoet te treden;
- de inzet van regeringen tot op heden afwachtend is;
- verdergaande afspraken noodzakelijk zijn om de klimaatverandering tegen te gaan;

voorts overwegende dat:
- gemeenten een belangrijke rol kunnen spelen bij het realiseren van de Nederlandse klimaatdoelstellingen;
- gemeenten in het 'Klimaatakkoord Gemeenten en Rijk 2008-2011' de taak op zich nemen om de energietransitie te zullen bevorderen;
- het Rijk en de gemeenten burgers en bedrijven zullen stimuleren om energiebesparende maatregelen te nemen door middel van voorbeelden, communicatie en educatie, het faciliteren van initiatieven, financiële prikkels en wet- en regelgeving;
- er gemeentelijke initiatieven zijn om binnen een halfjaar een klimaattop te organiseren voor ondernemers, waardoor de gemeente beter inzicht krijgt in wat er speelt en waar ondernemers afspraken kunnen maken over samenwerking;
- ook de gemeente Groningen een klimaatakkoord met het Rijk heeft ondertekend en zelf actief moet blijven om het gemeentelijke klimaatdoel (energieneutraal in 2025) te halen;
- ook de gemeente een voorbeeldfunctie in dezen heeft en deze uitgedragen moet worden;

spreekt als mening uit dat:
- Nederland en de Europese Unie moeten laten zien dat ze serieus werk willen maken van het klimaat;
- tijdens het debat meer ambitie getoond moet worden en onder meer aansluiting gezocht moet worden bij Europese koplopers als Duitsland, Denemarken en Zweden;
- die landen nu al gaan voor een CO_2-reductie van 40%, terwijl het Nederlandse kabinet op 30% inzet en die doelstelling zelfs niet benadert;
- dit geen goed signaal is voor cohesie van beleid in Europa;

roept regering en Tweede Kamer op:
- een extra klimaatbod te doen dusdanig dat 'Kopenhagen' kan slagen en komende generaties gewaarborgd zijn van een duurzaam klimaat;

verzoekt de griffie om namens de gemeenteraad:

- de motie ter warme aanbeveling te zenden aan het kabinet, de Tweede Kamer en de VNG."

Dan een motie 'gemeentelijke klimaattop' ingediend door GroenLinks.

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
overwegende dat:
- gemeenten een belangrijke rol spelen bij het realiseren van de Nederlandse klimaatdoelstellingen;
- gemeenten in het 'Klimaatakkoord Gemeenten en Rijk 2007-2011' de taak op zich nemen om de energietransitie te zullen bevorderen;
- verschillende groepen in een convenant hebben vastgelegd een bijdrage te zullen leveren aan het tegengaan van klimaatverandering, maar samenwerking tussen deze groepen nog niet tot stand is gekomen;
- de gemeente moet weten wat er binnen haar grenzen speelt, wil ze een aanjagersrol kunnen vervullen;
- door samenwerking snellere, betere en efficiëntere resultaten kunnen worden geboekt;
- het bij elkaar brengen van verschillende partijen in een klimaattop heeft bewezen een effectief middel te zijn om het klimaatbeleid binnen een gemeente een boost te geven;

verzoekt het college binnen een halfjaar een klimaattop te organiseren voor ondernemers waardoor de gemeente een beter inzicht krijgt in wat er speelt, en waar ondernemers afspraken kunnen maken over samenwerking. Op de top worden afspraken gemaakt over hoe ondernemers met elkaar en de gemeente gaan samenwerken om de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen, de toezeggingen van de deelnemers worden vastgelegd in een verklaring."

En dan een motie 'Windmolens plaatsen in Groningen', ingediend door GroenLinks.

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
overwegende dat:
- Groningen de ambitie heeft om energieneutraal te zijn in 2025;
- grootschalige opwekking van duurzame energie hierbij onmisbaar is;
- er plannen klaarliggen om drie grote windmolens te realiseren op de Milieuboulevard;
- er wellicht ook op andere locaties binnen de gemeenten locaties te vinden zijn waar windmolens geplaatst kunnen worden;
- in het onlangs vastgestelde POP Groningen geen ruimte wordt gegeven aan het plaatsen van hoge windmolens binnen de gemeentegrenzen;
- er geen goede argumenten vanuit landschappelijk oogpunt zijn, om plaatsing van windmolens op de Milieuboulevard tegen te houden;
- er wellicht in samenwerking met omliggende gemeenten een grootschalig windmolenpark van 100 MW gerealiseerd kan worden;
- bij windparken groter dan 100 MW het Rijk bevoegd is om locaties aan te wijzen;

verzoekt het college de mogelijkheden te onderzoeken om, ondanks de tegenwerking vanuit de Provincie Groningen, hoge windmolens te plaatsen binnen de grenzen van de gemeente Groningen. Hierbij dient gekeken te worden naar zowel de plaatsing van drie windmolens op de Milieuboulevard, mogelijke andere locaties binnen de gemeentegrenzen als naar de mogelijkheden om in samenwerking met omliggende gemeenten een groot windpark van 100 MW of meer te ontwikkelen."

Dan is het woord aan de heer Seton (CDA).

De heer SETON (CDA): Het is een wonder dat ik hier namens CDA mag staan en dat ik überhaupt spreektijd krijg. Aan het begin van de begroting staat een foto van de raad met drie extra PvdA-leden en geen enkele CDA'er. Misschien is de wens de vader van de gedachte. Misschien is het een stille wens tot een lijfsverbinding, maar daar kun je gewoon ook over bellen. In ieder geval levert het uitbreiding van de PvdA-fractie op en dan is het logisch dat je de beste uitkiest. Ik zei nog tegen de burgemeester bij zijn installatie: 'je zal maar in een college zonder CDA terechtkomen'. Maar het kan nog erger, je zal maar in een raad zonder CDA terechtkomen. Geef maar toe, u zou ons nog missen.
Voorzitter, we hebben het over de begroting 2010, maar u zult merken dat mijn woordvoering meer over 2010 dan over de begroting gaat.

Want het lijkt wel alsof de begrotingen van dit linkse college er steeds degelijker op worden. Niet alleen hoe die eruit ziet, of hoe SMART die is, maar ook inhoudelijk: geen tekort, sparen voor morgen, geen ozb-verhoging. Dat kon absoluut minder. De sense of urgency is duidelijk aanwezig bij dit college en dat is absoluut winst. Complimenten voor deze opstelling en houd dat vast.
Aan de andere kant is deze begroting wel een erg goednieuwsshow en missen we kritische zelfreflectie en gaan er ook dingen niet goed. Zoals het korten bij SoZaWe en OCSW, gewenste ontwikkelingen duren lang, Grunobuurt, Groenland Klaver en Reitdiep, studentenhuisvesting, of komen niet aan bod zoals het buurtcentrumvoor Gravenburg en De Held. Tegelijkertijd ook een nuancering. De begroting 2010 zien wij als laatste van een reeks begrotingen uit een redelijk goede periode. En dat sparen kon alleen maar omdat we in 2009 iets overhielden. Na een paar jaar op grote hoogten te hebben gezeten, voorzien we nu dat we fors gaan zakken. En dat doet een beetje denken aan een bekend stripfiguur dat zich na een tijdje boven de afgrond te hebben gehangen, realiseert dat hij gaat neerstorten. De coyote uit Roadrunner doet dat enkele keren per aflevering, wij doen dat alleen nu. Want het goede van deze begroting is dat we ons dit ook realiseren en dat we met de beperkte middelen die we hebben ons zoveel mogelijk indekken tegen de verwachte teruggang. Lukt dat dan? Nee, als we eerlijk zijn niet helemaal. Waar het college het eerst had over 'de basis op orde' is er nu een vloertje gelegd. Maar dit vloertje is wel erg dun. Ons weerstandsvermogen is weliswaar gegroeid, maar nog steeds niet op niveau. En de risico's van de grote projecten zitten er niet in. En laten die grote projecten als het Forum, Meerstad en de tram nou net zijn waar wij ons de meeste zorgen over maken. En de ontwikkelingen op het Damsterdiep maken ons er niet geruster op. Het college wil de gevolgen van deze grote projecten betrekken bij de besluitvorming over deze projecten. Maar dat het gevolgen heeft voor het benodigde weerstandsvermogen, is bij voorbaat duidelijk. En de begroting is straks vastgesteld. Waar gaan we de verhoging van het weerstandsvermogen dan van betalen? Onderliggende vraag: rekenen we ons zo niet rijk? Wethouder Dekker zegt dat de begroting bijna te lezen is als een roman, maar wij willen een 'happy end'. Bij de voorstellingen van nieuw beleid, vinden we opnieuw geld voor de oeverbeschoeiingen. Wij hebben daar vaker voor gepleit en zijn blij dat het college ook nu weer daar urgentie voor ziet. We moeten wel doorzetten want met dit geld blijft 80% van de kosten nog ongedekt.

Mevrouw DE BOER (VVD): Had u misschien dan niet liever gezien dat het structureel geregeld was, de oeverbeschoeiing?

De heer SETON (CDA): Ik heb in de begroting gelezen dat er nu incidenteel geld is, en best veel, bijna 1 miljoen. En ik geef als kritiek dat dit bijna 20% is en dat er nog 80% betaald moet worden. Ik had dat wel gewild, maar ik snap wel dat het college dat niet structureel kan dekken op dit moment. We willen die urgentie in ieder geval vasthouden. Voorzitter, de laatste redelijk goede begroting is er dus, maar hoe moet dat nou volgend jaar? We zijn nog niet al te positief over de economie, maar wel heel optimistisch over de kansen van de stad. We moeten de recessie niet onderschatten, dat doet het college ook niet. Maar Groningen heeft zwaardere stormen overleefd. Dat betekent wel dat de volgende begrotingen een stuk soberder zullen zijn. Zo is er waarschijnlijk minder ruimte voor nieuw beleid of zelfs helemaal geen nieuw beleid, zoals de wethouder vorige week in een commissie zei. Dat zou betekenen dat het nieuwe college bijna volledig het beleid van het huidige college voortzet, want er is geen ruimte voor initiatieven. We hebben hem door en het lijkt ons dat niet elke nieuwe coalitie hier automatisch in meegaat. Hoe dan ook: fors bezuinigen. Hoe fors? Voldoende, maar ook niet meer dan nodig is. Het CDA is bereid tot stevige ingrepen. Maar daar kunnen we alleen achter staan als je weet dat ze nodig zijn. Dan is dus een actueel beeld van de stand van de economie, de impact van de recessie en de risico's van de gemeente noodzakelijk. En dan bepaalt omgaan met de eigen wensen in hoeverre we moeten bezuinigen. Wil je het sociale gebouw overeind houden? Ja, dat willen we. Dan zul je ook extra moeten bezuinigen op andere terreinen. Wil je ook een tram? Dan moet je nog dieper snijden. De tram is dus niet het minste item als het over financiën gaat.

De heer DE ROOY (PvdA): Ik ben het helemaal met u eens. Maar de tram doen we niet omdat het een leuk speeltje is. Wij hebben met elkaar, en daar was u toen ook nog bij, gezien dat er noodzaak is om te zorgen dat de bereikbaarheid groter wordt. Ik vind dat u uw pijlen heel erg eenzijdig richt op de tram. Ik vraag u nu maar: bent u afgestapt van noodzaak? Vindt u het niet meer noodzakelijk? En als u daarop antwoordt 'nee', wat zijn dan de alternatieven die u in gedachten heeft?

De heer SETON (CDA): Ik denk dat ik u ga bedienen in de volgende zinnen, want dit was alleen de eerste. Ik zei dus: de tram is niet het minste item als het over financiën gaat.

Voorzitter, dan valt het ons tegen dat ergens in de begroting staat 'nu er zekerheid is over de tram'. Want er is nog helemaal geen zekerheid over de tram. Ja, het tracé is bekend en de investeringen zijn geregeld, maar de exploitatie is nog allerminst rond. Of hebben we wat gemist? In welke raadsvergadering is dat besluit dan genomen. Ik vind dat hier wordt ten onrechte een voldongen feit wordt gesuggereerd, in een tijd dat veel stadjers zich afvragen of de tram wel een aanwinst is voor de stad. Dan kun je je als gemeente geen onzorgvuldigheid veroorloven. Go- of no go-besluit valt begin 2010 en dat is ook voor het CDA allerminst een gelopen race.
Nog een punt erover, de wethouder zei in de commissie dat de exploitatie van een alternatief met bussen, wel eens even duur of duurder kan zijn. Als we nu gaan beslissen over de tram, dan zie ik daar graag de volledige gegevens van zodat we een verantwoord besluit kunnen nemen. Ik ben dus niet afgestapt van de voordelen van de tram maar ik zie voluit de risico's die we hier financieel lopen. Ten slotte nog de veranderagenda.

De heer DE ROOY (PvdA): Mijn vraag ging niet over de voordelen, maar over de bereikbaarheid. We hadden een noodzaak om iets te doen aan de bereikbaarheid. Ik vraag me af of u dat nog onderschrijft.

De heer SETON (CDA): Ja, dat is helemaal geen probleem. Zonet in de interruptie met de heer De Haan zei ik ook al: wij zijn niet voor die stadstram, ook nooit geweest. Wij zien voluit de voordelen van de regiotram, hebben daar altijd voor gestaan, staan daar nog steeds voor. In die zin zijn we een lastige bondgenoot. Inhoudelijk hoeft u ons niet meer te overtuigen, het gaat puur over de vraag of wij het ons wel kunnen veroorloven om die tram te laten rijden. Dat is de vraag en dat zullen wij in januari, februari – hopelijk voor de verkiezingen en anders daarna – met elkaar gaan beslissen. Dat is het punt en voor de rest staan we nog steeds naast u.
Ten slotte nog de veranderagenda. Een langlopend proces waar we al een hele tijd niets over gehoord hebben. Ook in de begroting moet je er met een lantaarntje naar zoeken. Dat de burgemeester de coördinatie naar zich toegetrokken heeft is prima, maar er wacht hem een zware taak waar continu aandacht voor nodig is. Voor de verhoudingen met de stad, participatie, klantvriendelijkheid maar ook de verhoudingen tussen diensten, college en raad. Samen met D66 en Student en Stad dienen we hierover een motie in.
Voorzitter, vanavond gaan veel kinderen met lantarentjes langs de deuren vanwege St. Maarten. Een volksfeest van katholieke origine met prachtige symboliek. Want was het niet St. Maarten die de helft van zijn mantel gaf aan een bedelaar? De eerste vorm van mantelzorg. Wij zullen volgend jaar en de jaren daarop, alles op alles moeten zetten om de sociale kant van het gemeentelijk beleid overeind te houden. En het Rijk werkt ook al niet mee. Uitkeringen, re-integratie, ondersteuning van ouderen en gehandicapten, dak- en thuislozen, het onderwijs, vrijwilligerswerk: er is veel neergezet wat het waard is om voor te strijden. Want wat maakt een stad sociaal? Dat je bereid bent om te delen, ook als het even wat tegenzit. We zijn het inleveren niet meer gewend, maar als je ook in tijden van teruggang samen optrekt, is het leed beperkter en draaglijker. Betrokken, betrouwbaar en bereikbaar. Hiervoor is het nodig dat alle politici van welke politieke kleur dan ook, bereid zijn om over hun eigen schaduw heen te springen en misschien wel contrecoeur noodzakelijke bezuinigingen te accepteren, zodat we de financiële pijn niet vooruitschuiven naar de toekomst. Elke partij die in deze geest, ook het komende jaar haar licht wil laten schijnen, vindt het CDA aan haar zijde.

VOORZITTER: Een motie 'Veranderagenda' ingediend door het CDA, Student en Stad en D66.

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
constaterende dat:
- na de Europaparkkwestie een veranderproces op gang is gekomen;
- deze veranderagenda zich zowel richt op de werkwijze van diensten, intern en extern, als de samenwerking tussen diensten, college en raad onderling;
- er na de laatste bijeenkomst verder niets meer van de veranderagenda is vernomen;

overwegende dat:
- het positief is dat de burgemeester de coördinatie van de veranderagenda op zich heeft genomen;
- de veranderagenda een proces van lange adem is dat continu aandacht nodig heeft en verdient;
- de veranderagenda in de begroting 2010 niet of nauwelijks aandacht krijgt;

spreekt uit dat:
- de veranderagenda voor de raad onverminderd van belang is;

verzoekt het college nog voor de verkiezingen met uitgewerkte plannen voor het vervolg van deze agenda te komen."

Een motie 'Voortgang Noordwand Grote Markt' ingediend door CDA en VVD.

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
constaterende dat:
- in de begroting 2010 staat vermeld dat er vooralsnog geen parkeervoorziening onder de Noordwand komt;
- deze parkeervoorziening in het geheel niet in de binnenstadsvisie voorkomt;
- het college al een aantal keren heeft gemeld dat er vanuit de markt serieuze interesse bestaat voor ontwikkeling van de Noordwand;

overwegende dat:
- de ontwikkeling van de Noordwand van de Grote Markt van groot belang is voor de binnenstad;
- het hierbij van belang kan zijn of er al dan niet een parkeergarage mogelijk is;
- de raad belang heeft bij een actuele stand van zaken;

verzoekt het college nog dit jaar de raad te informeren over relevante ontwikkelingen met betrekking tot de Noordwand van de Grote Markt."

Dan een motie 'Ligplaatsen woonschepen' ingediend door het CDA.

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
constaterende dat:
- de gemeenteraad in december 2008 een herziene exploitatiebegroting Watergang heeft vastgesteld;
- de gemeenteraad heeft besloten om het liggebied Boterdiep niet aan te leggen;
- de gemeenteraad het college van B en W opdracht heeft gegeven om te zoeken naar (een) alternatieve locatie(s) voor tien woonschepen;
- de presentatie van de resultaten van het onderzoek naar alternatieve locaties niet tot de eerste helft van 2010 kan wachten;

verzoekt het college zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval voor de verkiezingen van maart 2010, met de resultaten van een onderzoek naar alternatieve locaties voor ligplaatsen van woonschepen te komen."

VOORZITTER: Ik schors de vergadering tot 16.45 uur.

(Schorsing)

VOORZITTER: De vergadering is heropend en het woord is aan mevrouw Jongman van de fractie van de ChristenUnie. Ik vraag iedereen er rekening mee te houden dat mevrouw Jongman voor het eerst het woord voert als fractievoorzitter tijdens deze algemene beschouwingen.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Het ging vier keer goed met alle verhalen, want het ging vier keer niet over St. Maarten. Maar waar eindigt het CDA mee? Wel met St. Maarten. En dat was mijn openingszin. Want, waar de kinderen in deze stad dankzij St. Maarten kunnen kiezen uit kilo's snoep is er voor de gemeenteraad niet zoveel te kiezen in deze begroting. Alleen al van het nieuwe beleidsgeld van 25 miljoen, gaat 20 miljoen in de reserves zitten en de vraag is of wij als ChristenUnie deze keuzes kunnen steunen, net als de overige 733 miljoen van de begroting van 2010. In het voorjaarsdebat heeft de ChristenUnie aangegeven in de lijn van calvinistische tradities te staan, door te stellen dat de overheid een goede rentmeester moet zijn en dat de calvinisten er niet van houden op de pof te leven. Wij zijn het dus helemaal eens met de inzet van het college voor een sluitende begroting 2010 en vinden het goed dat het college de eigen diensten inmiddels heeft aangespoord tot zuinigheid. Zuinigheid met vlijt, bouwt huizen als kastelen. En die kastelen zien de mensen van de stad opdoemen als we het hebben over de grote projecten die op de rol staan. De Zuidelijke Ringweg, de regiotram, Meerstad en Forum. En het college zegt hierover in de begroting twee dingen: we hebben de financiering van grote projecten veiliggesteld, maar tegelijkertijd is de besluitvorming van ringwegen en regiotram nog niet afgerond en daarbij is ook het weerstandsvermogen van nieuwe projecten nog niet meegenomen.

In de commissie heeft het college aangegeven dat de investeringen gedekt zijn, maar dat het Forum en de regiotram nog niet verwerkt zijn in het weerstandsvermogen. Kan het college aangeven dat die kastelen staan als een huis? Wat zijn de risico's en hoe neemt u de raad mee in deze risicoparagraaf?
Een ander punt is het snijden in eigen... 'Vlees' vond ik zo hard klinken dus in 'eigen keuken' heb ik het genoemd. Want u als college hebt een personeelsstop ingesteld tot en met 31 december 2010. Het lijkt onze fractie zaak dat dit een langere periode moet zijn. Kunt u daarin niet wat stelliger optreden? Bijvoorbeeld door te stellen dat er gewerkt gaat worden met 10% ondertalligheid om daar mee ook richting de stad aan te geven dat bezuinigingen gedeelde smart zijn. Daarentegen vinden wij de kosten van één projectleider op Openbare orde en veiligheid van 100.000 euro buiten alle orde. Kunt u op deze beide zaken reageren?
Bezuinigingen zijn niet af te wenden. Het college denkt stevig na over de keuzes die gemaakt moeten worden. En wat onze fractie betreft is het prima om 2010 te zien als overbruggingsjaar. Het ingezette beleid kan grotendeels doorgang vinden en we nemen, net als het kabinet, tijd om weloverwogen keuzes te maken. Daarbij is het wel zaak om als raad daadwerkelijk te kunnen sturen want we hebben de afgelopen tijd meegemaakt dat tussenrapportages of andere meevallers het lastig maken om te sturen op gewenst beleid. Als je iedere keer een extra plus op je begroting krijgt. En het gaat erom dat we bij de begroting een integrale afweging maken. Het is dus zaak om de raad goed te informeren.

De heer ANTUMA (Student en Stad): U zegt: 2010 moeten we een beetje zien als een overgangsjaar om toch een gedegen keuze te maken. Dat ben ik met u eens. Maar als je ziet dat je tussentijds voor 2009 in totaal voor 1,6 miljoen hebt kunnen bezuinigen zonder dat je eigenlijk heel erg hard hebt moeten vechten, dan had je dat ook voor 2010 al in de begroting kunnen laten landen?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dat had gekund, maar volgens mij wordt daar ook hard aan gesleuteld om wat nu al kan, nu al te bezuinigen. En dat is een ander bedrag dan de 30 tot 50 waar we het nu over hebben. Zo interpreteer ik uw vraag. En waar het mij om gaat dat is dat wanneer er meevallers zijn op het moment dat je dat heel vaak meekrijgt, dat je dan zegt: we kunnen bepaalde dingen niet doen en ineens blijkt achteraf dat je bepaalde dingen weer wel kan doen. En daar ging het mij bij dit punt om. En het is dus zaak de raad goed te informeren over financiële wisselende beelden, in ieder geval niet te vaak, om een goed beeld te geven voor 2010. Het college bereidt de bezuinigingen voor en de cruciale vraag bij de voorbereidingen van die bezuiniging werd door de wethouder Financiën goed verwoord in de commissie: het gaat erom, wat wil je in deze stad? Het antwoord op deze vraag is er wat ons betreft een van gedeelde verantwoordelijkheid en wij vragen ons, geïnspireerd door het lezen van Binnenlands Bestuur af, of het college de raad ook aan de voorkant meeneemt bij het maken van die keuzes en de stad meeneemt. De vraag is: heeft het college daar al ideeën over ontwikkeld? Hoe wordt de raad betrokken bij de te maken keuzes en dan gaat het er voor alle duidelijkheid onze fractie niet om dat wij bij de exercities van het college die allen bijwonen, maar het gaat meer om de peilstok naar de raad toe, dat u als college zegt: wij denken dat deze keuzes te billijken zijn en wat vindt u daar als raad van? En datzelfde kunt u ook richting de stad doen. We denken aan deze bezuiniging, hoe staat u daar tegenover? Ik wacht graag het antwoord van het college af en dien hierover nog geen motie in.
Bezuiniging en lastendruk kunnen twee tegenstrijdigheden zijn en wat onze fractie betreft is het college slim geweest door een overzicht van de lokale lastendruk alfabetisch af te drukken en niet in volgorde van de werkelijke lastendruk. Want in het rijtje op bladzijde 249 staan wij namelijk op plaats 4 en laten we Utrecht, Ede en Enschede voor ons. Wat ons betreft mogen we in dat rijtje wel wat zakken. Iets anders zijn bijvoorbeeld de kosten van het P+R-kaartje. Dat mag wat ons betreft wel wat hoger, maar dan ook met meer faciliteiten en een betere dienstverlening door het kaartje voor meer lijnen te gebruiken. Maar bij het bespreken van de parkeernota wat ons betreft daarover later meer.
Nu er bezuinigingen op komst zijn en verkiezingen in aantocht, is het zaak dat de inwoners van deze stad persoonlijke onvrede niet laten uitmonden in onvrede over de hele samenleving. En voorzitter, staat u mij toe een opmerking buiten de orde van deze vergadering te maken, maar onvrede is een thema dat in deze dagen twee kanten heeft. We zien namelijk aan de ene kant de beelden van het neerhalen van de muur in Berlijn, twintig jaar geleden, waar mensen ontzettend blij waren om eindelijk vrij te kunnen bewegen, denken en iets te vinden zonder vergaand toezicht van de staat. En die staat ging zover dat zelfs kinderen werden aangespoord om ouders te bespieden. Aan de andere kant zien we landelijke politici die als het ware muren om ons land heen willen zetten omdat ze tegenstellingen in de samenleving op deze manier willen oplossen. Wat de ChristenUnie-fractie betreft zijn alle mensen door God met een bedoeling op deze aarde geplaatst en mag geloof, afkomst of voorkeur op welk leefterrein dan ook, geen beletsel vormen om te worden toegelaten tot die samenleving. Ieder mens is van waarde.

Het waarderen van ieder mens, houdt in dat de gemeente Groningen voor mensen die daar, door welke reden dan ook, aan de zijlijn van de samenleving staan, moet klaar staan met werk, opleiding of uitkering. De investeringen op sociaal gebied die het college wil behouden en ook extra in investeert, kunnen dan ook rekenen op onze volle steun. Ook de bezuinigingen op de AWBZ betekenen dat mensen meer voor elkaar moeten klaarstaan, dat er meer appel op de samenleving wordt gedaan. En via de gemeente Amersfoort hoorden wij over een leuk project. 'Sofie aan tafel' heet dat. Mensen krijgen de gelegenheid om de naaste buren uit te nodigen voor een gesubsidieerde maaltijd thuis om zodoende de sociale cohesie te versterken. Is het college bereid dit idee verder uit te werken en mee te nemen bij Goed Idee en Goed Idee Plus? Ik dien hiervoor een motie in.
Ook geeft het college aan te gaan werken met wijkperspectieven, waar ook de bewoners van deze stad volop bij betrokken worden. En wat ons betreft in deze tijden niet meer dan normaal en daarbij geeft het college zelf aan dat participatie leidt tot beter beleid met een sterker draagvlak. Anderen hebben daar ook al over gesproken.
Wat betreft het Ebbingekwartier: wij zijn teleurgesteld over de ambities die het college heeft. Na jaren van ploeteren in het Ebbingekwartier wacht Golden Raand een kleine impuls gevolgd door veelbelovende nieuwe plannen. Maar bij deze plannen wordt nu onvoldoende geld gelegd. Wat onze fractie betreft zaak om die plannen waar te maken, met voldoende financiën om zodoende deze kant van de stad de jarenlang gewenste impuls te geven.
De motie, zoals ingediend door GroenLinks, onderstreept onze wens.
Waar wij al erg blij waren met de openstelling van het burgerloket in Hoogkerk, zijn we ook voor een opening aan de andere kant van de stad. En wij vinden het jammer dat het college voorstelt om het burgerloket Lewenborg te financieren met hogere tarieven. Wat onze fractie betreft onbespreekbaar en dus vragen wij het college om dit op een andere wijze te dekken. Maar ook dit heb ik gisteravond ongeveer rond negen uur getypt, mijnheer De Rooy, en ik zie nu in de brief dat het college komt met een ander voorstel voor dekking komt en dat had ik het college willen vragen. En volgens mij is dat een goede zaak want een raadsmeerderheid is voor de opening van een loket in Lewenborg. Afsluitend wil onze fractie de complimenten uitspreken voor de schrijfwijze van deze begroting. Het is inhoudelijk goed en het is duidelijk te lezen. En met dank aan de achterzijde van À propos 230, van RO/EZ, waar een ambtenaar van RO op een gevel in India het volgende zag: Government's work is God's work. En onze fractie kan dat alleen maar onderstrepen met het toewensen van Gods zegen voor het jaar 2010.

VOORZITTER: Een motie 'Gast aan tafel', ingediend door de ChristenUnie.

> "De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
> overwegende dat:
> - het zaak is om als gemeente te blijven investeren in sociale cohesie;
> - daarvoor meerdere projecten lopen, waaronder Goed Idee en Goed Idee Plus voor alle bewoners met als doel het bevorderen van sociale samenhang;
>
> van mening zijnde dat:
> - het project 'Sofie aan tafel' van de gemeente Amersfoort een goed voorbeeld is van het op een eenvoudige en leuke manier bevorderen van sociale cohesie;
>
> besluit het college te verzoeken om zo spoedig mogelijk te komen met een voorstel om bij Goed Idee en Goed Idee Plus het project 'Sofie aan tafel' van de gemeente Amersfoort te betrekken en bekend te maken aan de Stadjers."

Het woord is nu aan de heer Prummel (Stadspartij)

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Bijzonder genoegen om juist op deze dag (St. Maarten) het woord te richten aan gemeenteraad. St. Maarten is de schutspatroon van deze stad geweest. Omdat we nu een seculiere maatschappij zijn hebben we niet meer echt een schutspatroon, maar in St. Maarten kunnen we wel een mooi voorbeeld voor de hele stad zijn. Hij was een man die hoog te paard gezeten, bereid was om zijn mantel doormidden te snijden en dit kledingstuk te delen met een bedelaar. Een gedachte die in een aantal redevoeringen van de sprekers van vandaag is teruggekomen. Namelijk, delen met mensen die iets hard nodig hebben. Een goed voorbeeld.
Voorzitter, alles in het leven is een kwestie van evenwicht. Nu ik het bestuur van deze stad enige jaren van dichtbij heb mogen gadeslaan, is mij duidelijk geworden dat het het evenwicht in deze begroting is zoekgeraakt.

Die begroting is de neerslag van langdurig politiek proces, waarin de dienst Ruimtelijke Ordening zichzelf steeds machtiger en machtiger heeft weten te maken. Het is al lang geleden begonnen want men sprak in de jaren vijftig al over de 'Keizers van het Zuiderdiep' wanneer men de directeuren van RO en de stadsbouwmeester bedoelde. Deze heren hebben een enorm stempel op Groningen gedrukt. Soms ten goede, met oog voor kwaliteit en architectuur. Soms ten kwade, wanneer zij onze burgers opzadelden met fantasieloze sjabloonarchitectuur en hoogbouw, die anderen het licht uit de ramen neemt. Omdat macht mensen met instinct voor macht aantrekt heeft de PvdA, bestuurderspartij bij uitstek, van deze dienst haar bolwerk gemaakt. De ene sociaaldemocratische wethouder geeft de ander daar de klink in de hand. Deze estafette van technocraten en sociaaldemocraten trekt een zware wissel op onze begroting.
Mijn voorganger, Geert Spieker, was verbaasd toen hij, na zitting te hebben genomen in de raadscommissie Ruimte en Verkeer, merkte hoeveel geld wij daar uitgaven. Hij had jarenlang gerommeld in de marge van onze begroting en naarstig gezocht naar kleine bedragen voor sociale projecten. Opeens vlogen de miljoenen hem om de oren. Geert had ook een bijzonder instinct voor macht en politiek zoals u weet en hij wist toen wel welke commissie hij verder zo gaan bemannen. Zo was het toen...

De heer DE ROOY (PvdA): Het is de heer Prummel ondanks jarenlang intensief volgen van deze raad kennelijk totaal ontgaan, wellicht door een electoraal misverstand, dat PvdA nooit de absolute meerderheid heeft gehad. En dat zowel Spieker als een heleboel anderen daar aan mee hebben gewerkt. Ik vind u zo volgzaam. Actie, kom!

De heer PRUMMEL (Stadspartij): De heer De Rooy en ik zijn het helemaal eens wanneer wij de positie van de PvdA in deze stad een electoraal misverstand noemen. Waarschijnlijk zal dit bij de volgende verkiezingen recht worden gezet.

De heer DE ROOY (PvdA): Dat zei de heer Spieker, die u net ook citeerde, ook en toen is het ook niet gelukt. Maar waar het mij even om gaat is: u legt bij één politieke partij een ding neer, terwijl er een hele raad bij zat. En heel vaak. En ik vind dat u met uw juridische kennis nu toch even de plank misslaat.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voor mij is de stad Groningen een stad waar duidelijk zichtbaar de PvdA veel te lang een te groot stempel op alles wat hier gebeurt, heeft gedrukt. En dat is iets dat we hopelijk bij de volgende verkiezingen eens kunnen gaan rechtzetten. Ik herneem mijn woord.
Zo was het toen, zo is het ook in deze begroting. Het college heeft geen lering getrokken uit de lange rij van insprekers die in de debatten rond Wmo, ouderenbeleid, sportbeleid, cultuurnota en wijkgerichte activiteiten vroegen om het bestendigen van tijdelijke banen en het verruimen van sociale en culturele budgetten. Het is wel gebeurd, het is onvoldoende gebeurd. Er was niet genoeg ruimte voor in onze begroting. Ik moet vaststellen dat veel belangrijke taken in de sfeer van welzijn, buurtwerk, vrijwilligerswerk en cultuur nog steeds niet kunnen worden uitgevoerd, bij gebrek aan fondsen. Buurthuizen bijvoorbeeld, zijn vaak gesloten bij gebrek aan beheerders. En we zouden meer vensterscholen kunnen bouwen. Veel instellingen in deze stad maken nog gebruik van werknemers die slechts met behulp van tijdelijke regelingen aan het werk kunnen worden gehouden. Dat zorgt voor onzekerheid bij de betrokken mensen en bij hun organisatie. De extra fondsen die in het kader van de cultuurnota 'de basis op orde' werden besteed, zijn werkelijk onvoldoende voor een stevige basis voor kunst en cultuur. Tegelijkertijd is er nog steeds erg veel geld beschikbaar voor de dienst RO/EZ. De balans is dus al jaren zoek. Er is structureel te veel geld uitgetrokken voor stenen en te weinig voor mensen. Peter Verschuren, José van Schie, Jaap Dijkstra en Jannie Visscher zouden meer te besteden moeten krijgen om zorg en cultuur in onze stad op peil te brengen. Frank de Vries zou dan moeten inleveren. De Stadspartij stelt daarom voor op de voorgestelde begroting voor 2010 1 miljoen euro te korten op de begrotingen van Ruimtelijke Ordening en dit geld in een reparatiefonds te reserveren voor buurthuizen, het omzetten van tijdelijke banen bij culturele instellingen in vaste banen en banen in de zorg.
En dat, voorzitter, is dan nog maar het begin van een heroriëntering van deze gemeente in de eerstvolgende collegeperiode. Dit college is nu uitgeregeerd. Het maakt van het afscheid een spektakelstuk waarin een enorme dag is gereserveerd voor een Forum, waar niemand om vroeg. En de peperdure voorbereidingen van een regiotram, die niet in de regio maar in middeleeuwse binnenstad moet gaan rijden. De Groningers zijn daar niet blij mee, voorzitter. Kennelijk zijn bij de wethouders de stoppen doorgeslagen na zoveel jaren hoogconjunctuur.
Ik wil het college aan de andere kant wel complimenteren met de gekozen oplossing bij de Zuidelijke Ringweg. Alleen de verdiepte weg is goed genoeg voor onze stad. Dat heeft Karin Dekker goed gezien. Op Forum en tram wil ik nog even ingaan voorzitter. Het Forum voegt niets toe aan de binnenstad.

Dat blijkt wel uit de huidige vorm activiteiten die zeer goed zonder het Groninger Forum konden worden uitgevoerd op wisselende locaties in de stad. Een college met visie en durf zou het Natuurmuseum voor de stad hebben bewaard. Het opgeven van deze kans op een perfecte kunsthal en een passende plek om de historische collectie tentoon te stellen, zou wel eens als de grootste gemiste kans van de afgelopen raadsperiode kunnen worden aangemekt. Het Forum is een bouwwerk zonder ziel en zonder nut. En daarvoor wordt de Oude Boteringestraat van haar bibliotheek beroofd, het is werkelijk om te huilen.
Over de regiotram nog een korte tekst. We spreken elkaar straks bij het debat over de exploitatie.

De heer DE HAAN (GroenLinks): Volgens mij is het de bedoeling dat in het gebouw van de openbare bibliotheek de universiteitsbibliotheek komt, dus uw stelling dat de Oude Boteringestraat van haar bibliotheek wordt beroofd, klopt helemaal niet. Is dat u ontgaan?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Dat is mij zeker niet ontgaan, maar in dezelfde hoek van de stad zit al een universiteitsbibliotheek en er was ooit sprake van – bij het college en de collegepartijen – dat het Forum er zou komen met nieuwe functies en dat we niet zouden gaan slepen met functies in de stad. En dat is niet het geval, en duidelijk is er voor een noodoplossing gekozen.

De heer DE HAAN (GroenLinks): Nou, u kunt van Forum vinden wat u vindt, maar u moet niet doen of er leegstand ontstaat in de Oude Boteringestraat.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ik heb niet gesproken over leegstand in de Oude Boteringestraat. Ik heb gemeld dat er een belangrijke magneet voor bezoekers zal gaan verdwijnen. En dat terwijl in deze stad al heel erg sterk sprake is van concentratie van alle bezoekers in een klein aantal straten. Het college maakt een grote fout als zij één van de attracties van het Ebbingekwartier wegneemt.
Over de regiotram. We spreken elkaar straks nog in het debat over de exploitatie. Maar overal waar dat onding moet gaan rijden lopen burgers en middenstand te hoop. En niet alleen langs de tramlijn voorzitter. In veel stadswijken zijn vooral ouderen bang dat ze hun busaansluiting en hun vertrouwde bushalte voor de deur zullen moeten missen. Onze stad is toe aan een minder technocratisch, meer op de menselijke maat gericht bestuur. Bestuur dat meer dan nu het geval is luistert naar de wensen van de stad. Overigens heeft Arjen de Rooy daar gedenkwaardige woorden over gezegd.

De heer DE ROOY (PvdA): Dat was niet de eerste keer.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Nee, nou maak er wat van Arjan, zou ik zeggen. Een bestuur dat meer dan nu het geval is, luistert naar de stad. En minder oog heeft voor de eigen peperdure paradepaardjes. Samen met de buurtorganisaties, de middenstand – overigens een groep die veel te weinig aan de orde is gekomen in deze raad tot nu toe – en al die Groningers die hun ideeën bijdragen, zal een volgend college van Groningen een leefbare stad moeten maken.
Vijf moties heeft de Stadspartij voorbereid.

VOORZITTER: Motie ingediend door de Stadspartij: ‘Minder steen en meer mensen’.

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
overwegende dat:
- het evenwicht in de conceptbegroting zoals die ons door het college is voorgelegd zoek is. De raad moet vaststellen dat veel belangrijke taken in de sfeer van welzijn, buurtwerk, vrijwilligerswerk en cultuur niet kunnen worden uitgevoerd bij gebrek aan fondsen. Buurthuizen zijn bijvoorbeeld te vaak gesloten bij gebrek aan beheerders;
- veel instellingen in de stad gebruikmaken van werknemers die slechts met behulp van regelingen aan het werk gehouden kunnen worden. Dat zorgt voor onzekerheid bij de betrokken mensen en bij hun organisatie. De extra fondsen die in het kader van de cultuurnota ‘De basis op orde’ werden besteed, zijn onvoldoende voor een werkelijk stevige bodem voor kunst en cultuur. Tegelijkertijd is er erg veel geld beschikbaar voor de dienst RO/EZ;
- de balans al jaren zoek is. Er is structureel teveel geld uitgetrokken voor stenen en te weinig voor mensen. Peter Verschuren, José van Schie, Jaap Dijkstra en Jannie Visscher zouden meer te besteden moeten krijgen om de zorg en cultuur in onze stad op beter peil te brengen. Frank de Vries zou dan moeten inleveren.

verzoekt het college om op de voorgestelde begroting voor 2010 een miljoen euro te korten op de begrotingen van Ruimtelijke Ordening en dit geld in een reparatiefonds te reserveren voor buurthuizen, het omzetten van tijdelijke banen bij culturele instellingen in vaste banen en banen in de zorg."

Een motie 'Aangeven projectkosten', ingediend door de Stadspartij.

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
overwegende dat:
- de stad Groningen miljoenen uitgeeft aan bouw en onderhoud. Dat geld wordt door de gemeenschap opgebracht en wordt op papier verantwoord. Het zou passend zijn om de burgers meer inzicht te geven in de kosten van de projecten die zij in de stad tegenkomen;
- het plaatsen van een simpel bord met de tekst 'hier legt de gemeente Groningen een rotonde aan, de kosten bedragen 3 miljoen euro' of 'de gemeente Groningen plant hier dertig nieuwe bomen, de kosten bedragen 15.000 euro' zal de burgers bewust maken van onze aanhoudende zorg voor de wegen, parken, voorzieningen en gebouwen. Hij zal zich ook meer bewust worden van de waarde van onze publieke voorzieningen. Hopelijk zal dat een rol spelen bij het bestrijden van vandalisme;
- de Europese Unie op borden laat vermelden dat zij bij een project betrokken is. Deze bordjes kunnen in de plaats komen van de huidige borden met de tekst 'opdrachtgever; de gemeente Groningen';

verzoekt het college om in het vervolg bij grotere bouwprojecten en groot onderhoud op een bord aan te gaan geven wat het project kost."

Een motie COC', ingediend door de Stadspartij.

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
overwegende dat de raad de zorg van het COC in Groningen over de afnemende tolerantie waar het homoseksuele mensen betreft deelt;
verzoekt het college om het COC de aangevraagde subsidie van 5000 euro voor het COC Groningen en Drenthe toe te kennen en de aangevraagde incidentele subsidies voor de projecten 'De Regenboog', 'Jong en Out' en 'De Salon' eveneens te honoreren."

Een motie 'Digitale Stad Groningen', ingediend door de Stadspartij.

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
overwegende dat de Digitale Stad Groningen een waardevolle en goed bezochte bijdrage aan het internet is en als zodanig moet worden behouden;
verzoekt het college:
- niet op de Digitale Stad Groningen te bezuinigen en de subsidierelatie met de makers van de Digitale Stad Groningen beter te regelen dan nu het geval is;
- toe te zien op een vernieuwing van de Digitale Stad Groningen waarbij ook de activiteiten van de gemeenteraad en de weblogs van de raadsleden onder de aandacht worden gebracht."

Een motie 'Incubator', ingediend door de Stadspartij.

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
overwegend dat ter wille van het verbeteren van het investeringsklimaat ingegaan zou moeten worden op het verzoek van de Rijksuniversiteit om een 'incubator' een broedplaats voor startende bedrijven aan het Zernikecomplex toe te voegen;
verzoekt het college om een plan van aanpak aan de raad voor te leggen."

VOORZITTER: Dan hoort u de klokken buiten klinken. Ik denk voor St. Maarten en niet voor het afscheid dat Ron Jans van FC Groningen zojuist heeft aangekondigd… En dan gaan wij verder met de heer Van der Wilt, die namens D66 het woord zal voeren.

De heer VAN DER WILT (D66): Nou, dat we met zo'n sombere berichtgeving deze bijdrage moeten beginnen. Dat is toch wel wat sneu.
St. Maarten, het is al door andere fracties gememoreerd. We hebben het al gehad over schutspatronen, en over mantels. Ik zou graag willen beginnen met een persoonlijke anekdote over St. Maarten: wie wat bewaart, die heeft wat.
Dit college spreekt van een overgangsjaar. Alsof de tijd stil staat. Alsof er geen economische recessie door onze stad raast. Alsof er geen nieuw college komt na dit college. De begroting 2010 en ook het debat vandaag kenmerkt zich door de eerste tekenen van campagnetaal. Maar ook door zoete broodjes. Het college zegt 'wij maken af waar we aan begonnen zijn'. Was dat maar waar, zou mijn fractie bijna willen zeggen. Want dit college is eigenlijk wel in alles halfhartig en halfslachtig. Hoe komt dat voorzitter? De samenwerking tussen deze linkse coalitie wellicht? Verandering van spijs doet eten zeg ik dan. D66 noemt dit college halfhartig omdat het in deze begroting geen enkele keuze maakt die 'recessieproof' is. Ik kom daar straks op terug. Het is allemaal zo 'net niks' en mijn partij vraagt zich echt af of dit college het wel goed voor heeft met deze stad.

De heer EIKENAAR (SP): Ik vind het in standhouden van sociale voorzieningen zeer 'recessieproof' eerlijk gezegd.

De heer VAN DER WILT (D66): Ik zei 'ik kom daar straks op terug', mijnheer Eikenaar. Dit college is halfslachtig omdat het college zegt dat het grote plannen gedekt heeft. En dat is eigenlijk helemaal niet waar. Het college heeft nog steeds geen sluitende dekking. En als die er wel is, dan zou ik die graag gepresenteerd zien door dit college, vandaag.
De tram wordt mede gefinancierd door dividenden. En dat zijn onzekere inkomsten. En ook nog eens door geld vanuit het Stationsgebied, terwijl dat gebied nou juist zou moeten zorgen voor die belangrijke banengroei in Groningen. Zonde en kortzichtig, noemt mijn fractie dat. Meerstad vergt zo veel investeringen dat de renteteller dagelijks met gigantische bedragen omhoogschiet. De risico's zijn maar ten dele afgedekt en er gapen huizenhoge tekorten in ons weerstandsvermogen. Hoeveel kostte die extra metro in de binnenstad van Amsterdam ook alweer? Ik stel een werkbezoek voor van de raad naar Amsterdam om te bezien hoe snel grote infrastructurele projecten uit de klauwen kunnen lopen. Een dergelijke verdubbeling van de kosten kan deze stad in ieder geval niet dragen.

De heer DE HAAN (GroenLinks): Begrijp ik eruit dat D66 een metro in Groningen wil?

De heer VAN DER WILT (D66): Ik vind de regiovariant van de tram een behoorlijk grote infrastructurele ingreep in de binnenstad van Groningen, mijnheer De Haan.

De heer DE ROOY (PvdA): De woorden die de heer Van der Wilt hier spreekt en opgeschreven heeft in De Gezinsbode, zijn beduidend ongenuanceerder dan datgene wat de heer Luhoff altijd in de commissie heeft gezegd. U heeft gelijk als u zegt dat de verkiezingsretoriek doorklinkt. Maar ik wil graag nu van u weten: bent u voor of tegen de tram?

De heer VAN DER WILT (D66): Wij zijn vóór een stadstram in de binnenstad van Groningen.

De heer DE ROOY (PvdA): Maar die ligt niet voor. We hebben met elkaar afgesproken dat we een...

De heer VAN DER WILT (D66): Nee, u zegt zelf: wij zijn genuanceerd in wat wij zeggen. Wij zeggen dus niet: wij zijn voor of tegen de tram. Nee, wij zeggen: wij zijn voor het duurzame vervoersconcept de tram in de binnenstad van Groningen maar wij geloven niet dat de regiovariant de variant is die deze stad kan dragen. Ik kom daar straks op terug.
Voorzitter, halfslachtig ook omdat het lijkt alsof deze begroting het collegeprogramma uitvoert. Maar dat is helaas niet het geval. Ik wil citeren uit het collegeprogramma:
"Teneinde ook in 2010 een gedekt meerjarenbeleid te kunnen presenteren, wordt in de collegeperiode 2006-2010 een bezuinigingstaakstelling gerealiseerd van 12 miljoen." Einde citaat. Nou, die meerjarenbegroting is lang niet sluitend. Sterker nog, we komen op termijn 35 miljoen structureel tekort.

En dan zeg ik: kom op college, aan de bak! Want hoeveel is er bezuinigd de afgelopen periode? Geen 12 miljoen, nog geen 6 miljoen. En wij verwachten dan eigenlijk van dit college niets anders dan dat het doet wat het zegt. Bezuinig nog eens die 6 miljoen en durf keuzes te maken en breng in februari een resterend pakket van keuzes de verkiezingen in. Dat gebeurt nu niet. De hete aardappel wordt doorgeschoven en over de schutting gegooid. Halfhartig en halfslachtig dus. D66 wil het anders, wij willen dat er een drietrapsraket wordt gelanceerd om ons veilig en voorbereid op de toekomst op onze plaats van bestemming aan te laten komen. Een drietrapsraket waarbij het motto zou zijn: bedenk geen plannen die nu niets kosten, maar later miljoenen maar durf te investeren in plannen die nu misschien wel wat mogen kosten, maar later ook heel veel opbrengen. En dan zou de eerste trap moeten zijn: bezuinig nu gewoon die 6 miljoen die je hebt afgesproken met elkaar in die coalitieonderhandeling. Kom die belofte na en verschuil je niet, zoals in Den Haag gebeurt, achter ambtelijke molens en bezuinigingspakketten. De tweede trap zou wat ons betreft moeten zijn...

De heer DE HAAN (GroenLinks): Voorzitter, ik constateer dat de heer Van der Wilt de afgelopen jaren toch echt slecht heeft opgelet. Er is 6 miljoen bezuinigd.

De heer VAN DER WILT (D66): Er is inderdaad besloten om 6 miljoen te bezuinigen, maar niet op de 12 miljoen die op het collegeprogramma staat...

De heer DE HAAN (GroenLinks): Maar daar was u toch ook bij?

De heer VAN DER WILT (D66): Ja, en dat hoefde inderdaad op dat moment niet meer. Maar we zitten nu in een financiële crisis en dan zou ik zeggen: maak gewoon je werk af. De tweede trap...

De heer DE HAAN (GroenLinks): Deze keuze om geen 12 miljoen te doen maar 8 miljoen, was het eigenlijk, is al gemaakt in 2007 toen er nog geen sprake was van recessie. En u moet niet doen alsof er geen 6 miljoen bezuinigd is, want dat is er wel degelijk.

De heer VAN DER WILT (D66): Ik zeg dat er 6 miljoen bezuinigd is, maar niet 12 die er afgesproken was. Dan heeft u niet goed geluisterd. Wat ik zeg als de tijd nu veranderd is – en die is veranderd want we hebben bij lange na geen meerjarenbegroting meer die sluitend is – dan moet je gewoon teruggaan naar de afspraken die jullie zelf als coalitie in je eigen programma hebben gemaakt.
Voorzitter, de tweede trap zou moeten zijn: de organisatie wordt doorgelicht en alle plannen voor de toekomst worden bekeken. Zijn het de juiste plannen? Leveren ze genoeg maatschappelijk rendement op en kunnen we het niet alleen nu maar ook straks betalen. En dan de laatste trap zou zijn: presenteer de raad en de partijen tijdig voor de verkiezingen een pakket keuzes en laat dan ook alles onderdeel zijn van die verkiezingen. De stad moet zich kunnen uitspreken over zeer ingrijpende beslissingen en daar hoort wat mijn partij betreft ook de tram bij. En dan nu, de heer De Rooy opletten, wat zijn dan de keuzes die D66 maakt. Wij willen namelijk klare wijn schenken en niet afwachten. De stad hoort van ons te weten waar het aan toe is. Wij willen investeren in een goed werkend arbeidsbeleid, meer scholing, betere aansluiting en opvang voor jonge mensen die van school komen. De maatregelen kunnen nog wel een beetje beter. Wij willen ook werk maken van het economisch businessplan. De gemeente moet de aanjager en het vliegwiel zijn van het bedrijfsleven. Wij kunnen echt nog veel meer doen voor onze ondernemers in deze stad en uit dankbaarheid schenken zij u banen. Wij willen dat de duurzame ondernemer een speerpunt wordt in de toekomst. Uiteindelijk zullen zij ons duurzaamheidbeleid moeten dragen en zorgen dat Groningen duurzaam is. En ook in staat is onze levensstandaard gelijkertijd met de gezondheid van onze wereld te laten stijgen. Wij vinden daarom dat het Ebbingekwartier het nieuwe brandpunt van creatieve bedrijvigheid moet worden. Zzp'ers, collectieven, dit gebied heeft de potentie een echte banenpool te worden. Maar ook alleen als wij durven te investeren in dat gebied. Voorzitter, ik heb het al gezegd: wij zijn vóór de stadstram als duurzaam en hoogwaardig vervoersconcept. Wij geloven dat ook de stadstram zijn waarde heeft voor de bereikbaarheid en de verbetering van het vervoer in de gehele regio. De meerwaarde van de regiovariant is voor onze partij niet bewezen. De economische kosten en de duizelingwekkende risico's wel.

De heer DE ROOY (PvdA): Ja, dit geeft typisch aan dat de heer Van der Wilt de plank behoorlijk misslaat. Want die tram die moet betaald worden.

En het kan best zijn dat D66 in de stad vindt dat het een waardevolle bijdrage voor de regio is, maar de theoretische kans bestaat natuurlijk dat de regio daar zelf heel anders over denkt. Stel nou eens dat dat zo is. Dan zit er een financieel gat van hier tot volgende week. Hoe gaat u dat dichten?

De heer VAN DER WILT (D66): Dat is dus precies wat ik in mijn nu volgende zin zou willen melden, mijnheer De Rooy. Wij vinden echt dat wij als stad niet goed ons best gedaan hebben om uit te leggen dat de stadstram ook een verbetering is van het vervoersconcept in de regio en dat wij dus niet zo bang moeten zijn om dat op tafel te leggen. Puur en alleen maar het feit dat de Provincie niet mee wil doen als er geen regiovariant komt, waardoor de stad extra op de schop komt, waardoor de risico's in bij de regio liggen maar de bij de stad komen te liggen dan vind ik dat een beetje kortzichtig. We moeten opnieuw aan de onderhandelingstafel en wat ons betreft is dat punt nog niet gepasseerd. Voorzitter, we willen ook ingrijpen in bezuinigingen. We willen werk maken van DSW. De PvdA sprak daar ook al over en ik vind dat ze daar ware woorden over heeft gezegd. Het lijkt nu wel beter te gaan, maar de afgelopen jaren is er zo veel geld naar toe gegaan. Ook structureel geld dat het tijd wordt om die miljoenen structureel terug te winnen. Door DSW gezond, bedrijfsmatig opererend en ook een warme, veilige werkomgeving te laten zijn voor haar klanten. Dat kan, maar dat moet ook. We willen ook investeren in het onderwijs. De verzelfstandiging heeft ervoor gezorgd dat de scholen op eigen benen staan. Zodat wij als overheid ons volledig kunnen richten op onze kerntaak, de huisvesting van onze kinderen in goede, veilige, duurzame scholen. Vensterscholen wel te verstaan.

De heer EIKENAAR (SP): Ik wilde nog even terugkomen op DSW. Bedoelt u nou dat het privaat moet worden? Dat het op de afgrond gezet moet worden?

De heer VAN DER WILT (D66): Nee, ook mijn fractie is daar de afgelopen periode in gaan schuiven. Wij dachten: privatiseren is misschien wel het antwoord op de grote tekorten. Ik denk dat we daar als fractie van teruggekomen zijn dat dat niet per se de oplossing is. Ik denk dat we er wel goed naar zouden moeten kijken. Wat wij constateren is dat de tekorten te groot zijn en dat je met zijn allen in goed overleg moeten kijken hoe we die tekorten terug kunnen dringen. Vensterscholen: wij zijn dan ook wel een beetje teleurgesteld in dit college dat een motie van de raad over de vensterschool aan het Reitdiep naast zich neerlegt. Nog afgelopen week heeft uw staatssecretaris, wethouder, uitgelegd dat brede scholen alleen slagen als er goede samenwerking en communicatie is tussen de deelnemende partners. Dat weten we in Groningen eigenlijk al lang. De vensterschool is niet een gebouw, het zijn de mensen en in het bijzonder de vensterschoolcoördinator. Daar zou wat mij betreft dit college voor moeten zorgen en daar hebben we ook een motie over.
Wij kiezen ook voor Studentenstad Groningen 2.0. De dagen dat we met alleen een beetje flankerend beleid de stroom waardevolle studenten in de hand kunnen houden, is echt voorbij. En dat beseft deze raad gelukkig ook. Groningen heeft de studenten wel hard nodig. Het maakt Groningen tot wat het is: een open stad, levendig en aantrekkelijk. De jongste stad van Nederland ook. Wij zijn daarom blij met het college en de nieuwe plannen om geconcentreerd wonen op hoog niveau aan te bieden. Daar pleiten wij al sinds 2006 voor. Er moet wel vaart gemaakt worden met de uitvoeringsplannen en om die vaart en de kwaliteit erin te houden, is draagvlak in de stad van groot belang. Het is nu eenmaal geen kattenpis als je vijfhonderd studenten in je buurt krijgt, terwijl je de afgelopen jaren met overlast van die studenten te maken hebt gehad. D66 wil daarom een heel stevig participatieprogramma waarin burgers, bewonersorganisaties, onafhankelijke betrokkenen maar ook bijvoorbeeld studentenverenigingen samen met de gemeente optrekken om plannen te maken en ook verbeteringen aan te brengen in de plannen die straks op tafel komen. En daar hebben wij ook een motie over.

De heer EIKENAAR (SP): Denkt u nu werkelijk dat dit genoeg is? We hebben de afgelopen jaren veel gesproken over studentenhuisvestingen. En dan ging het altijd over de balans en die balans behoud je volgens mij door een norm in te stellen. Bent u dat met mij oneens?

De heer VAN DER WILT (D66): De discussie die wij de afgelopen jaren met elkaar daarover hebben gevoerd, laat zien dat wij daar stevig met elkaar van mening over verschillen. Wij zien niet dat de generieke norm de hele specifieke overlast kan terugdringen. Overlast terugdringen, daar zijn wij voor. Wij hebben altijd gepleit voor stevig handhaven. Wij hebben ook gezegd: als je structurele oplossing wil, moet je ook structurele oplossingen bedenken. En dat is volgens mij vastgelegd in de toekomstige plannen van 4500 eenheden. Dus nee, wij zijn het niet met u eens en dat blijven we ook, mijnheer Eikenaar.

48.32

De heer SETON (CDA): Nog even over de bezuinigingen. Want u trekt best een grote broek aan. U zegt: er moet klare wijn worden geschonken. Doe dat dan ook. U constateert dat er dan 4 of 6 miljoen te weinig is bezuinigd. En wat ik aan bezuinigingsvoorstellen van u hoor is DSW, maar goed, daar zou je dus eerst in moeten investeren. Kunnen wij van D66 voor de verkiezingen een alternatief bezuinigingsplan verwachten?

De heer VAN DER WILT (D66): Wat wij hebben gezegd, en dat heb ik ook geprobeerd over te brengen, is dat je in ieder geval dit college haar eigen plannen zou moeten laten uitvoeren. Dat betekent dat er nog in deze periode wat ons betreft 6 miljoen extra, om aan die 12 miljoen te komen, bezuinigd zou moeten worden. We hebben zelf aangegeven dat wij DSW – en dat hebben we ook al eerder gezegd – daar belangrijk voor vinden. We hebben ook in eerdere debatten – dat is vanavond hier ook over tafel gegaan en ik ben het roerend met de PvdA eens – dat we aan de efficiency moeten. Ik denk dat je daar heel ver in kunt komen. Nou, en dan valt er uit het pakket dat straks gepresenteerd wordt, heel wat te kiezen. En dat kiezen willen we inderdaad graag mee de verkiezingen in nemen en we hebben al gezegd dat wat ons betreft de tram daar ook een mogelijkheid voor is.

De heer SETON (CDA): Dus u wacht het pakket van het college gewoon af?

De heer VAN DER WILT (D66): Ik heb hier vandaag al heel wat opties gegeven, meer dan ik van andere fracties gehoord heb. Voorzitter, zoals ik net ook al zei: D66 durft te kiezen. Niet straks, maar ook nu al. Wij kiezen anders. Wij kiezen voor een stad die klaar is voor de toekomst. Welke storm er ook raast. Voor stad die open en tolerant is, met elkaar, met studenten en stadjers, maar ook met nieuwkomers. Wij verwelkomen hen allen evenzeer. Wij kiezen voor een overheid die luistert en niet alleen maar oplegt. Wij kiezen voor een overheid die zelf het goede voorbeeld geeft en de broekriem aantrekt. In die stad willen wij leven en aan die stad gaat D66 werken.
Want: wie wat bewaart, die heeft wat.

De heer EIKENAAR (SP): U kiest voor een stad die klaar is voor de toekomst. En dat alle stadjers in de crisis mee kunnen blijven doen. Betekent dat ook dat u de sociale voorzieningen en inkomensondersteuning uitsluit van bezuinigingen?

De heer VAN DER WILT (D66): Wat mijn fractie altijd heeft gezegd. Wat werkt het beste als je de uitsluiting en armoede wil terugdringen? Ervoor zorgen dat mensen aan het werk gaan. Dus wij zullen inzetten op al die maatregelen om een beter arbeidsmarktbeleid om te zorgen dat zoveel mogelijk mensen aan de bak gaan. Dat zijn de maatregelen die wij graag willen ondersteunen. En dat onverlet dat er altijd, wanneer er mensen zijn die het niet halen, een vangnet voor moet zijn. Of dat vangnet zo fijnmazig zou moeten zijn als hij nu is, daar kunnen we het over hebben.

De heer EIKENAAR (SP): U sluit het dus niet uit?

De heer VAN DER WILT (D66): Nee, dat zeg ik dus.

VOORZITTER: Een motie ‘Vensterschool Reitdiep verdient een coördinator’, ingediend door D66 en CDA.

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
constaterende dat:
- de gemeenteraad een motie heeft aangenomen waarbij het zich heeft uitgesproken voor de vestiging van een vensterschool in de wijk Reitdiep;
- de gemeenteraad heeft aangegeven dat een vensterschool in Reitdiep niet per se aanpassingen behoeft aan het ontwerp van de school;

overwegende dat:
- het vensterschoolconcept staat of valt met een goede, vruchtbare samenwerking door de verschillende organisaties;
- de vensterschoolcoördinator een essentiële rol speelt in die samenwerking;
- het college niet bereid is de kosten van de functie van coördinator voor zijn rekening te nemen;
- bijvoorbeeld de volledige reserve onderwijskansenbeleid wordt afgeroomd;

verzoekt het college dekking te organiseren voor de coördinatorfunctie van de vensterschool Reit diep."

Een motie 'Jongerenhuisvesting verdient een goede participatie' ingediend door D66, Student en Stad en CDA.

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
constaterende dat:
- de gemeente Groningen van plan is 4500 eenheden ten behoeve van jongerenhuisvesting te realiseren;
- het realiseren van geconcentreerde jongerenhuisvesting met het oog op het recente verleden geen sinecure wordt;
- het realiseren van jongerenhuisvesting nu gemiddeld twee jaar vertraging oploopt, ondermeer vanwege bezwaren van omwonenden;

overwegende dat:
- burgerparticipatie gebaat is bij vroeg beginnen met het betrekken van de belanghebbende partijen;
- burgerparticipatie voor betere plannen en meer draagvlak kan zorgen;
- er nu op korte termijn al extra huisvesting nodig is voor (internationale) studenten;

verzoekt het college dat er een stevig burgerparticipatie traject komt bij de plannen voor jongerenhuis vesting en dat daarbij naast bewonersorganisatie ook individuele burgers en studentenorganisaties worden betrokken, vanaf een vroeg moment. En dat een dergelijke aanpak bij het presenteren van de campagne eveneens wordt gepresenteerd."

Dan is als laatste van de kant van de raad het woord aan de heer Antuma (Student en Stad)

De heer ANTUMA (Student en Stad): Ik heb omwille van de efficiency mijn moties alvast neergelegd. Verder heb ik in het kader van de efficiency een eigen gadget meegenomen. U weet dat ik wel eens wat uitloop qua spreektijd. Dus ik heb de beproefde waakhond weer op het toneel laten verschijnen, zodat ik het komende kwartier zelf ook een beeld heb van hoe het gaat.
Nu de klok tikt, zullen wij beginnen met de begroting van 2010. Het is door andere fracties al gezegd; het is eigenlijk wel een heel degelijke begroting. Zeker wie de bijdragen van Student en Stad de afgelopen jaren heeft beluisterd, kan niet anders dan op voorhand al concluderen dat wij wel tevreden moeten zijn. Want er is juist daar aandacht voor waar wij ons de afgelopen jaren sterk voor hebben gemaakt. Dat betekent dat je moet zorgen dat je voor de toekomst voldoende geld hebt om de risico's die er zijn af te dichten. Het college doet daar forse investeringen bij. Allen het effect ervan is punt twee. Er wordt ongeveer 20 miljoen geïnvesteerd in diverse zaken, maar wat je ziet is dat de ratio van het weerstandsvermogen ongeveer hetzelfde blijft. Dat heeft natuurlijk te maken met zaken die wij als stad in gang zetten, maar het blijft toch een beetje stilstand op dat punt in relatief opzicht. Dat is wel iets waar wij het de komende jaren nog lastig genoeg mee krijgen om daar aan te blijven werken, want de bezuinigingen komen in volle hevigheid op ons af. En als we het dan hebben over het maken van keuzes, dan heeft de meerderheid van de raad ook gezegd dat we het wijkservicecentrum in Lewenborg eigenlijk weer terug zouden moeten brengen. Eigenlijk is er inhoudelijk gezien heel weinig reden voor, want de capaciteit van zowel Hoogkerk als de Kreupelstraat is nu nog voldoende. En dat zou ook – ik zal er maar klip en klaar over zijn – voor Student en Stad reden zijn om het voorstel niet te volgen. Wat ons betreft gaat de prioriteit op dit moment uit naar andere zaken.
Ik heb het woord net al even laten vallen. De bezuinigingen die op de gemeente Groningen afkomen zijn behoorlijk fors. En op dat punt is het eigenlijk een gemiste kans dat in de begroting van 2010 eigenlijk triomfantelijk staat: wij hoeven voor 2010 nog niet te bezuinigen. Klopt. De begroting is sluitend, de problemen zijn nu nog niet al te groot maar het was misschien goed geweest om er een voorschot op te nemen. Dat is niet gebeurd in de begroting, of in ieder geval niet hard. En op dat punt komen we samen met het CDA en de VVD toch met een motie. Wij hebben natuurlijk een afweegmoment en dat is de zoekopdracht van ongeveer 50 miljoen structureel aan bezuinigingen. En daarvoor zou het ons leuk en goed lijken voor deze stad als we ook 2010 daarin gaan betrekken. Dus wat kunnen we in februari, maart, april, mei nog afwegen voor 2010 en hoe kunnen we daar gelijk de slagen mee maken? Nu is al zichtbaar dat voor 2009 een tussentijdse bezuinigingstaakstelling ook nog wat oplevert. Zeker als je alle mogelijkheden in kaart hebt gebracht, biedt dat enorme kansen. Als het gaat om bezuinigingen, dan is dit niet de enige bezuiniging waar we als stad voor staan.

De afgelopen jaren buitelde de ene bezuinigingsoperatie over de andere heen. De tram uit 2007 is net in het betoog van de heer Van der Wilt al meerdere malen gevallen, terwijl we ook nog steeds druk bezig zijn met de bezuinigingstaakstelling van 2005 en de jaren die daarna zijn geweest. Betekent ook dat het vet op de botten van de gemeente Groningen niet zo fors is als dat door anderen is voorgesteld. De heer De Rooy heb ik daar in zijn eerste termijn op geïnterrumpeerd. We kunnen niet aan deze stad verkopen dat we alle oplossingen in de gemeentelijke organisatie gaan vinden. Zou ook betekenen dat we het beleid dat we uitvoeren als stad, een onsje minder moet. Ik zeg niet dat het kan, maar wel dat het moet. En op dat punt richting de heer Eikenaar: nee, dat maakt Student en Stad geen voorbehoud op voorhand. Wij gaan zware tijden tegemoet en dan moeten we ook zorgen dat we daarin de opties open houden. En dan het snijden in vlees om in de termen van mevrouw Jongman te blijven, is dan soms vervelend, doet pijn. Maar is wel gewoon nodig voor een toekomstbestendig Groningen.

De heer EIKENAAR (SP): Is het niet juist in dit soort tijden, in tijden van crisis, dat je ervoor moet zorgen dat deze mensen een fatsoenlijk inkomen hebben en een fatsoenlijk beroep kunnen doen op allerlei voorzieningen. Is dat niet juist het crisisbestendig maken van een begroting?

De heer ANTUMA (Student en Stad): Uiteraard. U zult Student en Stad niet horen zeggen dat we mensen in de goot moeten laten leven. Er moeten voldoende voorzieningen zijn, er moeten voldoende garanties zijn maar als het op onderdelen mogelijk is om daar ingrepen te doen, dan sluit Student en Stad dat niet uit. En voor de verkiezingen krijgen we dat in alle hevigheid terug bij het bezuinigingspakket dat aan ons wordt gepresenteerd en dan zullen wij verder gaan. En als het dan gaat om de rol van de gemeente Groningen en ook als werkgever van veel ambtenaren zullen wij er denk ik ook niet aan ontkomen om te kijken naar ons werkgeversbeleid en waar dat op neerkomt. Als je ziet dat er van de bezuinigingen van 2005 er toch nog behoorlijk veel frictiekosten overblijven, vanwege het mobiliteitsbeleid dat we als gemeente hebben, dat mensen worden herplaatst, dat daar passende functies bij worden gezocht, moeten wij misschien ook, juist in deze tijd, kijken of we dat niet anders vorm moeten geven. De gemeente Groningen is een goede, degelijke werkgever, daar wil Student en Stad niet aankomen. Maar misschien kan het op sommige onderdelen wel eens wat minder goudgerand wanneer blijkt dat een functie overbodig is of wordt wegbezuinigd. Ook dat is een keuze die wij als Student en Stad niet onbespreekbaar zullen laten. Wat voor ons wel van belang is, en dat heb ik al meerdere malen bij interruptie laten blijken, is dat wij werk blijven maken van een bereikbaar Groningen. We leven nu op 11 november 2009, maar dat betekent niet dat wij niet vooruit moeten kijken naar 2012, 2030 en naar 2050.
We moeten politiek bedrijven met het oog op de toekomst, ook de titel van het manifest dat Student en Stad drie weken geleden heeft gepresenteerd, en juist daarom moeten nu de keuzes en opties open laten. En dan is het wel gemakkelijk om te zeggen, mijnheer Prummel, dat de stad geen behoefte zou hebben aan de tram. Ik heb gisteren nog even een blik geworpen op de petitiesite die u heeft gestart: 186 ondertekenaars op dit moment. Dat vind ik nog niet heel erg veel, om het zo maar te zeggen.
Ik kan nog wel even verder gaan met het bestrijden van de werkloosheid, dat is het volgende punt van mijn bijdrage. Ik zie dat de hond onverbiddelijk doortikt, dus ik zal meer snelheid gaan maken in mijn betoog.
De instroom van het aantal werklozen valt op dit moment nog mee. Per peildatum 1 november nu 17 nieuwe dossiers, op een totaal nu inmiddels van 7500. Op dat punt hebben we afgelopen jaren gouden tijden gehad en is ons bijstandbestand natuurlijk behoorlijk geslonken. Alleen in een tijd waar Den Haag geld lijkt af te romen, moeten wij ook prioriteiten stellen. En wat voor Student en Stad in dat opzicht prioriteit heeft, is dat we ons vooral focussen op de nieuwe instroom, dat we die mensen weer aan de slag proberen te krijgen. En ook de mensen die al wat langer in de bijstand zitten zouden wij natuurlijk weer graag aan de bak helpen. Maar laten we nu eerst zorgen dat we de middelen die we hebben zo efficiënt mogelijk inzetten. En dat we ook op zoek gaan naar duurzame arbeid op dat punt. Bij de langlopende dossiers zijn de afgelopen jaren veel inspanningen gepleegd, alleen dat is niet altijd gelukt. Resultante daarvan is dat er ook veel geld op de plank is blijven liggen wat we nu dus deels dreigen kwijt te raken, zorgt voor scherpe keuzes die we moeten maken. En dat betekent ook dat we ons moeten bezinnen op de rol die we als gemeentelijke overheid hebben. Zorg dat je de vraag die leeft bij het bedrijfsleven goed naar boven weet te halen. Waar is behoefte aan, waar zijn eigenlijk de verborgen gebreken? Op dat punt zou het ons niet meer dan logisch lijken dat de voorstellen die in ‘Alle hens aan dek’ zijn gepresenteerd op het gebied van accountmanagement om toch als gemeente Groningen feeling te houden met het bedrijfsleven die aanpak wel door te zetten. En wat daarnaast ook een rol speelt: die aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt kan ook op onderdelen een stuk beter.

Dan het punt internationale samenwerking, een punt waar Student en Stad in diverse grote debatten aandacht voor heeft gevraagd. Bij het voorjaarsdebat hebben we ook gezegd: nou, leuk dat je allemaal intentieovereenkomsten afsluit met steden in Noord-Duitsland, zorg ook dat je daar uitvoering aan gaat geven. Op dat punt ben ik blij dat er nu ook een structurele bijdrage zit van 50.000 euro, omdat je juist ziet dat projecten die in bovenregionaal en internationaal verband worden opgepakt, dat je met kleingeld ook grootgeld kan maken.
Wat je ziet is dat we als Groningen een mooie ligging hebben in het Europese gebied. En op dat punt is het voor Student en Stad ook zaak dat we dat verder gaan uitbouwen en uitwerken.
Als je kijkt naar de ambities die in de notitie 'Groningen Wereldstad' zijn neergelegd, betekent dat ook dat we op het gebied van de gemeentelijke website nog wel wat slagen kunnen maken. Nu is er toch een vrij pover geheel op het gebied van de Engelse taal en de Duitse taal. Wanneer je als gemeente je erop voorstaat dat je in totaal 180 nationaliteiten huisvest in deze stad – en dat doet deze stad blijkens de campagne voor het Nieuwjaarsfeest 2010 – dan moet je ook zorgen dat die mensen binnen kunnen komen bij de gemeentelijke dienstverlening. En als het dan alleen mogelijk is in de Engelse taal een afspraak te maken bij het e-loket waar het gaat om immigratie, dan denk ik dat wij daar toch veel slagen kunnen maken. In de motie die ik heb ingediend werk ik dat geheel ook verder uit, dus dan kunt u kijken waar ik het precies over heb. Wat voor mij vaststaat, is dat wij werk moeten maken van de internationale ambitie en gastvrij moeten zijn. Dat sluit ook aan bij de ambitie die is uitgesproken om te komen tot een virtueel welkomstcentrum.
Het een na laatste punt waar ik u mee naar toe wil nemen, is het gebied van de cultuurverandering en de gemeentelijke organisatie. De heer Seton heeft daar mede namens mijn fractie al een motie over ingediend. Wij vinden het erg belangrijk dat wij als gemeenteraad vandaag ook nogmaals bekrachtigen dat wij werk willen blijven maken van die cultuurverandering. Het afgelopen half jaar is het een beetje – in ieder geval aan de oppervlakte – in het slop geraakt, weinig zichtbare effecten meer van die cultuurverandering. En vandaag is de tijd dat wij aan de stad, aan onszelf als gemeenteraad, aan het college en zeker ook aan de ambtelijke organisatie laten zien dat het ons menens is met die cultuurverandering. Dat het gaat om een goede informatievoorziening, dat het gaat om het op het juiste moment elkaar betrekken bij de dingen die we willen bereiken en doen als stad. We mogen het momentum wat we hebben opgebouwd rondom cultuurverandering, domweg niet verliezen. Daarbij hoort ook een organisatie die 'in control' is. De andere fracties hebben daar ook de aandacht al op gevestigd. Ik zal hun zetten niet herhalen, maar wat mij vorige week stak bij de begrotingsbehandeling bij Werk en Inkomen was de uitkering voor de chronisch zieken, waarbij met bestandenkoppeling was gebleken dat de doelgroep toch groter is en dat je daardoor meer geld kwijt bent. *Lief college*, als u beleid in uitvoering zet, zorg dat u eerst gaat kijken wat u precies gaat doen en dat u dan vervolgens kijkt hoeveel het gaat kosten. Eerst koppelen en daarna de kosten in kaarten brengen. Niet eerst een globale schatting doen en dan terugkomen met 'Ja, ja, ja, wij wisten het ook allemaal niet...'. Dat is onbestaanbaar voor college anno 2009! En het is onverteerbaar voor de gemeentelijke organisatie anno 2010 wat Student en Stad betreft. En ook op het gebied van risicomanagement kunnen wij als gemeentelijke organisatie of kan u als gemeentelijke organisatie nog slagen maken. Wij hebben in de commissie het kleine punt aangehaald van de wijkbruggen. Wij zouden daar in 2009 al voldoende zicht op gaan krijgen hoe dat precies zou moeten. Wat je vervolgens ziet, is dat je een latje gaat timmeren en dat je wat beton gaat storten, maar dat het totaalbeeld uit het oog wordt verloren. We moeten werk blijven maken van de toekomst, zorgen dat we de risico's goed afdekken. En dat we als raad en college 'in control' blijven en dat we niet de beleidmatige keuzes vooruit blijven schuiven totdat we de gaten allemaal hebben gedicht, want dan is het gewoonweg te laat.
Ik heb nu nog anderhalve minuut over voor mijn laatst punt, dus het gaat helemaal goed. En dat is 'Studentenstad Groningen': samen met D66 komen we met een motie. Wat je ziet is dat we nu echt toe moeten naar duurzame oplossingen voor studentenhuisvesting. En eigenlijk blijft het een discussie die telkenmale terugkomt en dat is ook niet gek als je ziet dat in 2006 40.000 studenten hier een opleiding genoten aan de Hanzehogeschool of Rijksuniversiteit en dat in nog geen vier jaar tijd is opgelopen tot 50.000. Het zijn eigenlijk net konijnen die de stad bevolken, je kunt er niet tegenop bouwen.
Het betekent dat er voldoende holletjes gebouwd moeten worden en dat dit ook snel moet gebeuren. Op dat punt zien wij burgerparticipatie vooral een middel en niet als een doel op zich. Student en Stad heeft er geen zin in dat zodra het woord 'student' valt alles en iedereen in opstand komt.
Op het gebied van mijn laatste motie heb ik nog niets toegelicht, maar dat staat in de motie zelf. Ik zal mij als een trouwe baas van deze hond houden aan zijn tijd.

48.36

Motie ‘Bezuinigingen, ook in 2010’, ingediend door Student en Stad, VVD en CDA.

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
constaterende dat:
- de gemeente Groningen vanwege het tegenvallende economische klimaat in de komende jaren te maken krijgt met grote tekorten en daardoor fors moet bezuinigen’
- het college van B en W voor het begrotingsjaar 2010 geen bezuinigingsvoorstellen heeft voorgelegd aan de raad;
- het college in de aanbiedingsbrief schrijft dat het voor 2010 nog niet nodig is om fors te bezuinigen;

van mening zijnde dat:
- het gegeven dat er voor 2010 een sluitende begroting gepresenteerd kan worden niet wegneemt dat er op zeer korte termijn pijnlijke keuzes gemaakt moeten worden binnen de gemeente;
- het een gemiste kans is om voor 2010 niet te komen met een voorstel tot bezuinigingen;
- nu bezuinigen betekent dat we later meer geld over kunnen houden, waarmee we onder andere beter in staat zullen zijn om ruimte over te houden voor nieuw beleidsgeld 2012, 2013 en verder;
- het moment waarop de bezuinigingsafweging 2011-2014 worden gepresenteerd aan- en afgewogen door de gemeenteraad een geschikt moment is om reeds voor 2010 een aantal van de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen in gang te zetten;

verzoekt het college:
- ook in 2010 binnen de lopende begroting alert te zijn op quick wins;
- bij de presentatie van de bezuinigingsvoorstellen voor de periode 2011-2014 ook de mogelijkheden voor tussentijdse bezuinigingen in 2010 te schetsen.”

Motie ‘Kansen voor de stad’, ingediend door Student en Stad.

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
constaterende dat:
- er veel onderzoeken, analyses en inventarisaties voor projecten worden gedaan;
- door de instellingen in de stad er veel kennis in de stad aanwezig is;

van mening zijnde dat:
- de aanwezige kennis in de stad door de gemeente benut kan en moet worden bij de verschillende oriënterende onderzoeken, analyses en inventarisaties;
- dit in de vorm van een afstudeerproject, scriptie of stage kan worden vormgegeven;
- hierdoor een kostenbesparing in de projectkosten zal optreden;
- studenten binding krijgen met gemeente als werkgever;

verzoekt het college:
- de kennis die de stad rijk is te benutten en studenten in te zetten daar waar het gaat om oriënterende onderzoeken.”

Motie ‘Nothing beats Groningen - Nichts geht über Groningen’, ingediend door Student en Stad.

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2009, besprekend de begroting 2010:
constaterende dat:
- de gemeentelijke website tot op de eerste informatielaag (algemene informatie) beperkt meertalig is;
- het op dit moment alleen voor Engelstaligen mogelijk is om een afspraak te maken bij Burgerzaken op het gebied van immigratie;
- de opgave voor de gemeente, volgens de beleidsnota Groningen Wereldstad, ligt in het verzorgen van actuele en gedetailleerde informatie over internationale projecten, samenwerkingsverbanden en participatie in subsidieprogramma’s;
- de gemeente daarnaast bezig is met de ontwikkeling van een virtueel welkomstcentrum;
- de gemeente Groningen, blijkens de wervingscampagne van fotomodellen voor het nieuwjaarsfeest, trots is op het feit onderdak te bieden aan 180 verschillende nationaliteiten;

van mening zijnde dat:

- de gemeentelijke website een onmisbaar middel is in de communicatie van de internationale ambi ties;
- het voor niet-Nederlands sprekende inwoners van de stad ook mogelijk moet zijn om grofvuil aan te melden, verhuizingen door te geven, afspraken te maken voor reisdocumenten;
- het in de rede ligt om hierin zowel de Engelse als de Duitse taal te ondersteunen;

verzoekt het college:

- voor 1 januari 2011 een verdiepingsslag te maken met het aanbieden van een meertalig gemeentelijke website voor waar het de Duitse en de Engelse taal betreft;
- in deze verdiepingsslag in ieder geval aandacht te besteden aan het verzorgen van actuele en gedetailleerde informatie over internationale projecten, samenwerkingsverbanden en participatie in subsidieprogramma's, alsmede aan uitbreiding van meertalige gemeentelijke dienstverlening."

VOORZITTER: Dit waren de bijdragen van de kant van de raadsfracties. Ik schors de vergadering tot 19.30 uur.

VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.
We zijn nu toegekomen aan de beantwoording door het college als het gaat om de begroting voor 2010. Daarbij zal hoofdzakelijk de wethouder van Financiën het woord voeren. Het woord is aan wethouder Dekker.

Wethouder DEKKER:
Dank namens college voor reactie in eerste termijn. Er vallen twee dingen op:
We kunnen constateren dat er een breed draagvlak is voor deze begroting. Er zijn vele complimenten gewisseld, we merkten het al een beetje in de raadscommissie. In eerste instantie natuurlijk voor de vorm, voor de lay-out. Voor de vormgeving, en de heer De Rooy heeft mij daartoe opgeroepen en ik zal ook namens het college onze dank richting het ambtenarenapparaat overbrengen, er is heel hard aan gewerkt. Fijn om te horen dat we daar de afgelopen jaren slagen in hebben gemaakt, want daar doen we het voor. Maar, het gaat niet alleen om de vorm, het gaat ook om de inhoud. En ook daar is in deze raad en in de voorbereidende raadscommissies een breed draagvlak voor de maatregelen zoals wij die voorstellen bij de begroting 2010. En natuurlijk is er kritiek mogelijk, en elke geleding heeft dat in meer of mindere woorden ook wel besproken. De een wat heftiger dan de ander. Maar grosso modo; een brede ondersteuning.
En dan het tweede punt, ik aarzel eigenlijk om er wat over te zeggen, maar het zat mij wat in de weg bij de voorbereiding van deze bespreking. En ik zei dit ook net tegen een raadslid. Want er is nog iets opvallends en dat is toch wel een beetje de positie die VVD en D66 in dit debat hebben ingenomen. Ik hecht er altijd aan dat er in een debat en in een raad de diverse stromingen die er in een stad zijn ook ruimte te krijgen. En wij zijn toch een stad gewend waarin de min of meer liberale, libertaire stroming altijd heel goed aanwezig was. Het was ook goed, want dat scherpt het debat. Ik heb zelfs nog met een vertegenwoordiger daarvan in het college moeten zitten. En het is toch... niet 'zelfs' maar 'graag'! Ja, het komt er iets knulliger dan ik bedoel, want ik heb dat… het wordt er alleen maar erger van !
Maar wat mij het afgelopen anderhalf uur bezighield, ook tijdens de behandeling van de moties tijdens het college, is dat ik dat gewoon een beetje mis. Ik mis de liberale, libertaire verhalen van met name VVD, in mindere mate van D66. Het lijkt alsof... misschien heeft de verkiezingskoorts er wel iets mee te maken, de VVD hier in het stedelijke toch een beetje de zoektocht naar de rechterflank aan het maken is. Dat is uw eigen afweging, maar het maakt het debat in deze stad toch wel anders. Het maakt mij in de war.
D66, u schiet eigenlijk op alles wat beweegt. Ik meen dit serieus en ik zeg dit niet om flauw te doen, maar ook uw bijdrage herken ik van de afgelopen jaren als een constructievere – zeker ook in de raadscommissies als ik iets bespreek over de Zuidelijke Ringweg, of over de tram – het is eigenlijk een beetje van 'met de wind in de rug naar een verkiezingsoverwinning gaan' en vandaar uit... Iemand zei net 'een beetje een grote broek aan', dat vind ik wat onaardig. Maar ik mis het inhoudelijke debat en ik vond sommige argumentatie toch wat ongefundeerd. Wellicht een impressie van mijn kant.

De heer VAN DER WILT (D66): Dat wij het niet met elkaar eens zijn, betekent natuurlijk niet dat er geen inhoudelijk debat plaatsvindt wethouder. En wij kunnen het inderdaad op heel veel punten oneens zijn en daar gaat het om. En dat heb ik proberen aan te geven. En dat er wat te schieten valt, ligt volgens mij gewoon aan uw college en aan uw wensen die u hier uit. En vooral aan de dingen die u nalaat. En dat is volgens mij wat ik zojuist heb geprobeerd over te brengen. En als u vindt dat dit geen constructief debat is, dan denk ik eerder dat wij het gewoon oneens zijn met elkaar.

48.38

Wethouder DEKKER: Ik houd van debat. En het niet eens zijn, scherpt alleen maar de stellingname van het college. Dus daar is het college absoluut niet bang voor maar er moet wel iets te beargumenteren zijn. En dat heb ik in uw bijdrage gemist en dat vind ik jammer omdat een scherpe raad – ook bestaande uit coalitieleden – een college en ook de besluitvorming sterker maakt. Datzelfde geldt voor participatie en datzelfde geldt ook voor het debat in de raad.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik zal het kort houden, ik mis nu toch ook een beetje het inhoudelijke debat. Misschien kunt u nu op de inhoud ingaan, dan kunnen we echt debatteren?

Wethouder DEKKER: Dat lijkt mij een heel goed plan mevrouw. Het college-uitgangspunt, het zal u niet verrassen, het was ook de titel van ons collegeprogramma 'Sociaal, sterk en duurzaam'. Ik zou die drie uitgangspunten met u door willen nemen.
Sociaal beleid, eigenlijk ook het eerste deelprogramma van de begroting, is voor dit college ook van groot belang.
Het was de SP die in haar eerste termijn opmerkte: 'we willen een stad zijn waar iedereen erbij hoort, waar iedereen mee kan doen'. En dan hebben we het natuurlijk niet alleen over inkomensondersteuning en hebben we het niet alleen over participatie, maar dan hebben wij het ook als college nadrukkelijk over het activeren van mensen naar het werk en het creëren van werkgelegenheid. We hebben het ook over opvoedingsondersteuning of over het voorkomen van voortijdig school verlaten. Of we hebben het over thuis- en daklozenopvang.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Mag ik mevrouw erop wijzen dat de SP die punten niet ter sprake heeft gebracht maar alleen maar kwam met een verlanglijst van verhoogde uitkeringen en bedragen die aan mensen moesten worden uitbetaald? Er is helemaal niet gesproken over het versterken van de economie van deze stad of over de arbeidsmarkt.

Wethouder DEKKER: Ik wil de heer Prummel erop wijzen dat ik hier niet namens de SP spreek maar een collegereactie geef en daarin nadrukkelijk aangeef dat wat ons betreft sociaal beleid meer is dan alleen inkomensondersteuning maar ook gaat over, en toen was ik bij komma, het voorkomen van voortijdig school verlaten. Of thuis- en daklozenopvang. Allemaal maatregelen die in deze begroting ook weer terugkomen die ervoor zorgen, of er in ieder geval toe bijdragen, dat mensen een volwaardige plek krijgen in deze stad. Maar we hebben meer gedaan. Er waren een aantal onderdelen die zouden wegvallen, vanwege ontbrekende financiering. Vanwege wegvallende rijksbezuinigingen. Toen hebben wij gezegd als college 'het kan niet zo zijn dat, juist niet in tijden wanneer het slechter met de economie gaat, dat de kwetsbaren daardoor geraakt worden. Dus we stellen onder andere ook extra middelen beschikbaar om die gaten in ieder geval voor 2010 op te lossen. En het doet ons deugd dat we daarvoor een breed draagvlak in deze raad hebben gevonden. Het tweede...

Mevrouw DE BOER (VVD): Heeft het college ook gesproken om bepaalde onderdelen daarvan structureel te financieren? Of heeft u daar geen discussie over gevoerd?

Wethouder DEKKER: Als u mijn college kent, en u kent ze, dan weet u dat alle wethouders voor zich alles altijd structureel willen regelen. En dat geldt niet alleen voor de wethouders, dat geldt ook voor de partijen in de raad en ook voor de VVD. Een en ander moet wel mogelijk zijn binnen een sluitend meerjarenbeeld. Wij hebben gezegd; wij zorgen ervoor dat 2010 is een overgangsjaar dan gaan we naar een nieuw college en het nieuwe college moet nieuwe afwegingen moeten maken maar het kan niet zo zijn dat in 2010 een gat valt. En ik denk dat als het aan deze partijen, die nu in coalitie zitten en die begroting van 2011 zouden moeten voorbereiden, dat de kans heel groot is dat we die zaken structureel gaan regelen.
Dan kom ik op het tweede uitgangspunt van dit college, duurzaamheid, door een aantal partijen ook nadrukkelijk aan de orde gesteld. Vier jaar geleden bedachten wij als onderhandelaarsters, dat Groningen de duurzaamste stad moest worden en in 2025 energieneutraal. Nu is het erg jammer dat mevrouw Visscher wegens ziekte naar huis moest gaan, maar op het moment dat zij betrokken werd bij de onderhandelingen zei ze 'dat wordt een klus' maar ze is met volle overtuiging aan die klus begonnen en heeft daar samen met ons de nodige resultaten in behaald. Ik noem maar wat: de duurzame renovatie van woningen. Dit jaar om en nabij de zevenhonderd woningen, volgend jaar idem dito. De nieuwbouw van scholen die we op een duurzame manier gaan vormgeven, maar ook onze eigen Sociale Dienst. De zaken die we proberen te regelen met het verkeer. Maar daar zijn we nog lang niet.

En die partijen die hebben gezegd ‘daar moet het nieuwe college de komende vier jaar fors mee aan de gang’ dat kan dit college van harte onderschrijven. Er valt echt nog een wereld te winnen voor een goed duurzaamheidbeleid. Als wij straks een stad willen doorgeven aan onze kinderen, als wij de mensen in het zuiden van de wereld ook de ruimte willen geven voor een leefbaar bestaan, dan zullen we aan de slag moeten gaan. Maar dan zullen we ook iets aan ons eigen gedrag moeten doen. En dan kan de overheid niet alles regelen, maar de overheid kan wel daar een stimulerende rol in spelen. En volgende week staat bijvoorbeeld op uw agenda het duurzaamheidcentrum, wat op die manier ook weer probeert mensen te informeren en bewust te maken. GroenLinks heeft aandacht gevraagd voor een klimaattop en wij staan daar in principe positief tegenover.
Sterke stad, het derde item van dit college. Toch een beetje een verzamelbegrip voor alle investeringen op het gebied van bereikbaarheid, cultuur, stedelijke ontwikkeling. We noemen ze wel eens de zogenaamde investeringsprojecten. Maatregelen die belangrijke bijdragen leveren aan het woon- en verblijfsklimaat van deze stad, waardoor het aantrekkelijk is om hier te gaan wonen, aantrekkelijk om hier bedrijven te vestigen of om op bezoek te gaan.
Het college heeft ervoor gezorgd en ervoor gekozen om een aantal van deze grotere projecten financieel te borgen voor de toekomst. In feite spreken we over een stevig fundament. En dan hebben we het over de Zuidelijke Ringweg, waar gisteren de ondertekening van heeft plaatsgevonden, dan hebben we over het Forum en dan hebben we het ook over de tram.
Maar, even richting mevrouw De Boer, sinds een week hebben we daar toch een beetje een misverstand over. De VVD denkt elke keer dat nieuwbouw Sociale Dienst niet gedekt is. En ik zeg u wat ik u vorige week heb gezegd, ik zeg het u wederom: nieuwbouw Sociale Dienst zit in onze meerjarenbegroting en is een van de projecten waarvan wij van belang vonden om die te borgen voor de toekomst, omdat wij het van belang vinden dat onze klanten van de Sociale Dienst op een plek terechtkomen waar ze goed bediend kunnen worden.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ja, wat betreft de Sociale Dienst, dat is nieuw beleid waarvan u zelf heeft gezegd: we hopen dat we dat een beetje bij elkaar krijgen dus dat is een beetje de vraag, maar voor de Zuidelijke Ringweg – want daar wilde ik een vraag over stellen – is bijna 700 miljoen beschikbaar. Denkt u dat we het daarmee zullen gaan halen? Dat u zegt: we hebben de grote projecten nu gewaarborgd. Halen we het daarmee?

Wethouder DEKKER: Eén toch heel duidelijke correctie: de Sociale Dienst is gedekt, mevrouw De Boer. U zegt nu elke keer dat dit niet zo is maar de huisvesting Sociale Dienst zit in onze meerjarenbegroting, dus daar hoeft het volgende college niet meer voor te zorgen.

Mevrouw DE BOER (VVD): Het wordt een beetje een debatje nu, dus dat is hartstikke leuk. Maar de gelden voor nieuw beleid moeten wel voortkomen uit vergaande bezuinigingen. U hebt bezuinigingen aangekondigd, tekorten van 14 tot 34 miljoen, daar zitten de nieuwbeleidsgelden in eerste instantie niet in, dus daar had u zelf nog niet eens rekening mee gehouden. Nieuwbeleidsgelden moeten voortkomen uit bezuinigingen die we zullen moeten doen als gemeente dus we staan wel voor een opgave. Ik wil u daar toch voor waarschuwen.

Wethouder DEKKER: U mag er wel een nieuw onderwerp aan toevoegen en daar wil ik ook met alle plezier op reageren, maar nieuw beleid is iets anders dan de nieuwbouw Sociale Dienst en u zit een beeld te creëren alsof we dat nog niet gefinancierd hebben. Ik wil niet dat daar onrust over gaat ontstaan, ook niet ons personeel, ook niet richting uitkeringsgerechtigden. De nieuwbouw Sociale Dienst is gedekt. Dan wat betreft de Zuidelijke Ringweg. 700 miljoen, een lichte correctie, ik wilde dat er 700 miljoen beschikbaar was, er is 624 miljoen beschikbaar. Kunnen we het daarvoor doen? We hebben afgesproken dat er een taakstellend budget is. We hebben ook met elkaar afgesproken, mochten we het binnen het budget niet doen, dan gaan we op zoek naar aanvullende middelen. En daar heeft de regio dan het voortouw in. We werken daarin goed samen. Ik kan u verzekeren dat als wij voor een goede stedelijke inpassing extra middelen nodig hebben, dan gaan provincie en stad gezamenlijk de boer op om te proberen die middelen binnen te halen.

Mevrouw DE BOER (VVD): Een wat minder gelukkige uitdrukking, maar ik constateer in ieder geval dat er nog niet helemaal zeker is dat de Zuidelijke Ringweg gedekt is, in tegenstelling tot wat u eerder zei.

48.40

Wethouder DEKKER: Ik wil graag met u in debat, maar ik zou het niet zo prettig vinden als er allerlei misverstanden gaan ontstaan. Er is een budget van 624 en we moeten het daarvoor doen. Punt.

De heer VAN DER WILT (D66): U zegt: de nieuwbouw SoZaWe is gedekt dus sluitend in de meerjarenbegroting. Alleen de meerjarenbegroting zelf is toch nog niet sluitend? Dat betekent dat er alleen gefinancierd kan worden als er vervolgens ook stevig bezuinigd wordt?

Wethouder DEKKER: Dat klopt en ik kom straks nog uitgebreid terug op de bezuinigingen.
Ik had het net even over, wat wij dan noemen, een sterk Groningen en een aantal projecten dat van belang is voor de woon- en verblijfsklimaten van deze stad. Nu kunnen wij als college heel makkelijk zeggen dat we daar goed in hebben geacteerd, en ik kan ook niet ontkennen dat we daar enige hand in hebben gehad. Zeker wat betreft de Zuidelijke Ringweg. Maar, wat ik u toch ook wel wil voorhouden is dat een aantal grote projecten – ik noem daar het Forum, ik noem daar Meerstad, ik noem daar de tram – eigenlijk al door het voorvorige college in werking is gebracht. Zij stonden eigenlijk aan de wieg van die grote projecten. Ik noem even het CDA, de heer Seton knikt al, en ik noem de VVD, die stonden in feite aan de wieg van die grote projecten. Dus als VVD in commissieverband zegt 'tempo met die tram', dan vat het college dat op als een eigenlijk hartstochtelijk pleidooi om ervoor te zorgen dat wij het werk van onze goede collega Schuiling maar met spoed moeten afmaken.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik ben blij dat mevrouw Dekker inderdaad van plan is om tempo te maken zodat wij de exploitatiebegroting in februari tegemoet kunnen zien.

Wethouder DEKKER: En wat betreft, nogmaals richting VVD: het is toch wel teleurstellend maar tegelijkertijd ook wel erg helder, uw terugtrekkende beweging richting Forum. Het heeft toch wel een tijdje geduurd, het hing nog een beetje boven de markt. Datgene wat er door het voorvorige college met veel elan tot stand gebracht is, daarvan zegt de VVD toch eigenlijk 'laten we dat maar niet doen'. U bezigt ook een aantal kwalificaties waar ik maar niet op zal reageren. Maar het is volstrekt helder: als de stad een Forum wil, dan moet zij niet op de VVD gaan stemmen want de VVD ziet in het Forum de eerste bezuinigingsoperatie.
Dan kom ik op de begroting sec. Ik heb nu in grote lijnen de inhoud gehad en ik kom daar bij de detailuitwerking nog nader op terug. Voor de zomer zaten we hier toch wel onder een ander gesternte. We hadden een tekort van 14 miljoen, nu zijn we in staat geweest om 25 miljoen te creëren voor nieuw beleid. En dat is niet zomaar gegaan. We hebben daarvoor 7 miljoen bezuinigd. Dus die partijen die zeggen 'wat zonde dat u daar pas in 2011 mee begint' wil ik toch even wijzen op onze eigen begroting van 2010, 7 miljoen, voor een deel quick wins, voor een deel herschikking van middelen, maar 7 miljoen hebben we beschikbaar kunnen krijgen om vervolgens die begroting ook sluitend te krijgen. Toegegeven, er zat ook een meevaller in bij de WWB, en we hadden, zoals ook afgesproken in het voorjaar, diensten de opdracht gegeven om te sturen op resultaten, zorgen dat je wat overhoudt en alles bij elkaar zorgde ervoor dat we middelen vrij konden maken om toch nog te investeren en toch nog nieuw beleid te bestemmen. En het meeste geld is inderdaad – een aantal partijen heeft daar wat over gezegd; sommigen noemen het degelijk, anderen solide – gegaan naar het borgen van de projecten, het sparen voor de toekomst en het in stand houden van het sociaal voorzieningenniveau. Zijn dan alle risico's gedekt?

De heer ANTUMA (Student en Stad): Het klopt inderdaad dat u inspanningen heeft gepleegd voor 7 miljoen 2010. Maar bent u niet met mijn fractie van mening dat het ook mogelijk is om voor 2010 – en zeker als alle bezuinigingsopgaven allemaal in kaart zijn gebracht – een nadere verdiepingsslag aan te brengen?

Wethouder DEKKER: Ik denk dat we nu hebben gedaan voor 2010, dat we het daar op dit moment even bij moeten laten. We zijn nu bezig met een bezuinigingsoperatie. Ik kom daar zo in mijn verhaal nader op terug. Ik gaf net aan, een deel van het geld gaat naar de reserves, een deel sparen we en een deel gaat naar de investeringen. Maar de heer Seton stelde de prangende vraag of het allemaal geregeld is en of alle risico's gedekt zijn. Nee, daar kunnen we wel zeker van zijn, want, we komen straks in een nieuwe periode – een soort overgangsperiode, de heer Seton gaf het al aan – we komen van een situatie waarin we toch wat ruim zaten in de middelen en we gaan naar een situatie waarin krapte zal ontstaan, zie ook de rijksbezuinigingen van 35 miljard waarvan een deel ook op het gemeentefonds zal terugkomen. Nou, dat gekoppeld aan een aantal grote projecten met een aantal risico's die nog niet in het risicoprofiel zitten, gekoppeld aan een stevige bezuinigingsoperatie van ergens tussen de 30, 40, 50 miljoen.

Het wordt een uitdaging om in dat nieuwe college zitting te gaan nemen, ervoor te zorgen dat we kunnen werken aan de kwalitatieve stad, dat de woonfunctie gewoon overeind gehouden blijft worden, dat het sociaal voorzieningenniveau in stand blijft gehouden. En dat we toch nog in staat zullen zijn om onze begroting sluitend te houden, dat zou wat ons college betreft voorwaarde kunnen zijn voor een begroting. En als er dan partijen in deze stad zijn – en dat was toch ook wel een beetje teleurstellend dat het van de sociaal democratie was – die dan nu al preluderen op een verlaging van het weerstandsvermogen, dan moet ik u zeggen: daar bent u wel een beetje te vroeg. Dan bent u veel en veel te vroeg. Want als we nu kijken naar het weerstandsvermogen dan is er een benodigde capaciteit van 144 miljoen. Beschikbaar: 116 miljoen. Dan hebben we gewoon een fiks tekort, ook nu nog, van 27 miljoen. Ook nog na al het sparen. Als we onszelf dan een cijfer geven met de systematiek die we in januari nog gaan heroverwegen maar die we nu nog wel hanteren, dan zitten we nog op 'matig'. Dus eigenlijk zouden er nog wel eens 20 à 30 miljoen bij moeten, pas dan zitten we op het predicaat 'voldoende'. Ga ik zeggen dat u dat moet doen? Nee, want dan hadden die voorstellen hier wel gelegen. Maar betekent het dat het een zorg is voor de toekomst? Ja. Betekent het dat er ruimte is voor het verlagen van het weerstandsvermogen? Wat mij betreft niet.

De heer DE ROOY (PvdA): Het is kennelijk de wethouder ontgaan dat wij hebben gezegd: als het weerstandsvermogen verlaagd kan worden, dan moet je er over gaan praten. Ik heb in mijn bijdrage in ieder geval geen termijn genoemd, dus als de wethouder vaststelt dat het te vroeg is dan ben ik bang dat het een beetje een esoterisch geheel gaat worden.

Wethouder DEKKER: Nou, dat moeten we niet gaan doen. Maar uw opmerking daarover, laat ik het zo formuleren, getuigt van iets meer optimisme dan het college op dit moment heeft. Wij zijn nog lang niet zover dat wij überhaupt denken aan een verlaging van het weerstandsvermogen. Ondanks alle inzet op risicomanagement zijn we bezig, als geen ander, afgelopen tien jaar aan het investeren in deze stad. We hebben een nieuw besluit genomen dat als we met een activiteit beginnen, gaan we direct de risico's afkopen – hebben we met Suikerunie ook gedaan – en dat betekent dat je je risico's aan het afdekken bent, dat is geen dood geld, dat is geld in een spaarpot zetten waardoor het mogelijk is om grote investeringen in deze stad te doen.

De heer DE ROOY (PvdA): Het is ons bekend dat wij wat optimistischer zijn dan het college. Het college voorspelt ons iedere keer, bij iedere begroting, rampen. U kwam er net zelf nog mee 'de tekorten nopen ons tot weet ik wel niet wat' en drie maanden later blijkt het mee te vallen. Wethouder, u moet zelf wat optimistischer worden. De fout ligt niet bij ons, de fout ligt bij u.

Wethouder DEKKER: Laten we het niet gaan hebben over fouten. Ik hou van degelijk financieel beheer. Dat doen we als college ook, daar gaan we ook mee door – in ieder geval zolang we de tijd nog hebben – maar u raakt wel een gevoelig punt, laat ik dat ook maar even toegeven. Ons prognotiseringsvermogen kan beter. Maar ik las ergens dat we misschien nog transparanter moeten worden, en daar ben ik het niet mee eens. Want juist omdat wij, ik zou bijna zeggen, zo verdraaid transparant zijn, bent u in staat om al onze prognoses ook goed te volgen en uw controlerende rol ook te vervullen. Maar als u het heeft over datgene wat we het in het voorjaar met elkaar gewisseld hebben onder andere over de prognose WWB, daar heeft u na de zomer een brief over ontvangen, we hebben ook gezegd van 'dat is niet handig, dat moeten we op een betere manier doen'. Een deel was voorzien en een deel was onvoorzien. Maar we hebben ook gezegd: onder andere bij dienst SoZaWe, gaan we onze analysekrachten versterken, we gaan verantwoordingsgesprekken invoeren, we gaan scherper toezien. En tegelijkertijd wil ik u zeggen, dat kunt u ook zien uit de brief die u gisteren nog ontvangen heeft over de bijstelling van het budget 2010, het is ook wel heel erg lastig om het goed te prognosticeren. Vandaar dat wij ervoor hebben gekozen om meer in bandbreedtes te werken. Je wordt, dat zag je nu bij de nieuwste cijfers, het is nu nog heel erg moeilijk om aan te geven wat van die nieuwste cijfers echt vrij besteedbaar is en of ze al of niet worden gebruikt door klanten of niet. Dus wat we ervan hebben geleerd is minder strak aangeven 'zoveel wordt het', meer in bandbreedtes werken en de vinger aan de pols houden. Nu kom ik bij de diensten OCSW en SoZaWe, ook door de PvdA en meerdere partijen is daar aandacht voor gevraagd. Er was een tekort bij de begroting, dat hebben we u ook gemeld. We hebben vervolgens de dienst opdracht gegeven om dat voor 1 november sluitend te maken. We hebben u daar inmiddels over geïnformeerd. Dat hebben zij gedaan. Wij komen daar bij turapvoortgangsrapportage I nader bij u op terug. Het scherper toezicht had ik al genoemd. Ja, SoZaWe heeft een fikse taakstelling van 2,2 miljoen.

En het zal zich gaan oplossen door met de nieuwste reorganisatie en dat betekent een behoorlijke krimp op de formatie, met ook weer zijn effecten daarvan. Maar we zullen u daar in het eerste kwartaal nader inzicht in geven. En dan is er eigenlijk een wat inhoudelijke vraag want ook bij OCSW lag een zelfde probleem. Wel iets andere aard, want bij SoZaWe werd het ook nog met name veroorzaakt door een taakstelling vanuit het Rijk die heel erg moeilijk te realiseren is. Maar u vraagt wel dat als diensten hun begroting onvoldoende op orde hebben, waarom het concern dan moet bijdragen.
Ik vind dat u dat een beetje moet zien in de manier van werken die wij althans een beetje meer proberen vorm te geven. We zijn acht diensten maar we zijn ook een concern. We gaan wel eens naar diensten toe en zeggen dan 'we romen wat af omdat we een aantal problemen willen oplossen'. Dat hebben we hier ook gedaan dus u zou kunnen zeggen dat we hier bezig zijn met herverdeling van dienstresultaten. De diensten die het wat beter hebben gedaan dragen bij aan de diensten die het wat minder hebben gedaan. Maar dat heeft zijn grenzen, want een dienst is wel verantwoordelijk voor zijn eigen begroting. Wij hebben elkaar daar goed over in de ogen gekeken, gaan scherper controleren en toezicht op houden en komen daar bij de voortgangsrapportage op terug.
De bezuinigingen, voorzitter, worden een fikse klus. En tegelijkertijd moet je ook proberen, daar kijk ik dan welweer positief naar, de voordelen van een bezuiniging in te zien. Omdat je heel goed als bestuurder, als raadslid of als organisatie… je wordt gedwongen te kijken wat je nu wilt doen, wat is belangrijk en wat is overbodig. Zowel als inhoud als in efficiency. En ja, waarom ligt er nu geen pakket, zegt de VVD. Ik moest wel een beetje glimlachen om de interruptie van de PvdA. Die zei: 'hoor ik het nu goed, wilt u graag dat de linkse coalitie alvast de besluiten neemt zodat rechtse keuzes straks in het voorjaar niet meer mogelijk zouden zijn' En dat is natuurlijk wel het dilemma waar we mee hebben gezeten. Enerzijds, onze houdbaarheidsdatum voor deze periode is straks afgelopen. Nog een paar manden, nieuwe verkiezingen. Wat moet je doen, moet je over je graf heen gaan regeren, moet je het oplossen? Of zeg je: zo hebben wij het, in alle openhartigheid gedaan en echt inhoudelijk goed over nagedacht. Nee, wij gaan het voorbereiden, wij leggen een pakket neer van 50 miljoen zodat een nieuw college en een nieuwe raad in staat is, in een nieuwe samenstelling, in staat is om haar eigen keuzes te maken. Ik vind dat een verantwoorde, politiek inhoudelijke keuze waar wij nog steeds achter staan. VVD denkt daar anders over, jammer.

Mevrouw DE BOER (VVD): U heeft al een bezuinigingsmaatregel genomen, waarover u ons later hebt geïnformeerd. Er zijn best maatregelen te vinden die niet zo politiek zijn dat ze geen draagvlak zullen vinden in deze organisatie. Ik heb erop gewezen dat wij van mening zijn dat er nu eigenlijk al meer had moeten worden bezuinigd, zodat er niet zo'n zware hypotheek ligt op de toekomst. Want om dezelfde reden die u nu zegt kunnen wij beter de parkeernota over twee weken aanhouden.

Wethouder DEKKER: Het lijkt alsof we langs elkaar heen praten. U blijft maar steeds zeggen dat we niet bezuinigen en dan bezuinigen we maar hebben we u niet geïnformeerd. Bij de voorjaarsbrief hebben we aangegeven welke bezuinigingen we zouden gaan nemen. En die bezuinigingen staan nu ook beschreven bij de begroting 2010. Dus er is geen sprake van, voor zover ik weet, dat we u niet geïnformeerd hebben. Zo wel, dan wil ik ook graag precies horen wat dat dan is.

Mevrouw DE BOER (VVD): Het laatste is het niet, u heeft inderdaad een paar maanden de tijd genomen.

Wethouder DEKKER: Dat neemt u dus terug nu?

Mevrouw DE BOER (VVD): U mag het zo opvatten dat wij dat te weinig vinden.

Wethouder DEKKER: Dat is een ander punt. Maar ik ben blij dat u toegeeft dat u daar mis in zat.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik geef natuurlijk niets aan, maar ik help u even bij uw gedachtegang want ja, ik praat wel tegen u, maar ik heb het gevoel dat u langs mij heen praat. En dat is jammer.

Wethouder DEKKER: Uw andere punt was 'u moet meer bezuinigen'. Ik heb aangegeven dat we 7 miljoen bezuinigd hebben. Dat vind ik op dit moment verantwoord. Het gemak waarmee in deze raad gesproken wordt over efficiency, deel ik niet. Dat wil absoluut niet zeggen dat we niet in eigen vlees moeten gaan snijden. Want je bent als overheid geen knip voor de neus waard als je voor een fikse bezuinigingsoperatie staat. Het eerste wat je moet doen is in eigen huis kijken, wat kan ik wegsnijden. En dan pas kun je gaan kijken naar je voorzieningenniveau.

Dus de manier waarop we dat hebben gedaan; periode 2002-2006, 400 formatieplaatsen eruit, 45 miljoen bezuinigd. Periode 2 inderdaad van 12 naar 8 omdat het meerjarenbeeld dat toestond. Met de steun van iedereen. En nu 35 tot 50, ook afhankelijk van wat het Rijk gaat doen. Eerst in eigen huis kijken en dan naar buiten. Maar dan kun je niet met gemak zeggen 'ach, gooi er maar wat ambtenaren uit' of 'ach, de gemeente is zo groot'. Dat doet geen recht aan de inzet van al onze medewerkers, dat doet geen recht aan de publieke taak die wij hier met zijn allen verrichten, dat doet geen recht aan datgene wat wij hier doen. Maar ik kan u geruststellen. U heeft een motie...

Mevrouw DE BOER (VVD): Wie zegt dat dan?

Wethouder DEKKER: U heeft een motie...

Mevrouw DE BOER (VVD): Wie zegt dat dan, gooi er maar mensen uit?

Wethouder DEKKER: In het gesprek dat wij het afgelopen half jaar met de raad voerden wordt met enige regelmaat door onder andere de VVD gezegd dat het ambtenarenapparaat behoorlijk kan afslanken. U wilde een benchmark, want we waren te groot, we waren met te veel mensen... nou u krijgt die benchmark binnenkort. Het is een gesprek dat we al een aantal weken met elkaar voeren. Maar ik kan u geruststellen. U heeft een motie ingediend en u stelt voor om 2,5% efficiency taakstelling te doen. Ik kan u zeggen dat wij verder gaan. Ik kan u zeggen dat in onze zoekrichting voor de bezuinigingsoperatie het college heeft gezegd er moet minimaal 10 miljoen bezuinigd worden op efficiency. We hebben dit bestudeerd gedaan, u kunt gerust zijn.

Mevrouw DE BOER (VVD): Daar ben ik ook blij om, mevrouw Dekker, maar het is alleen een onderdeel van een bezuinigingsmaatregel die je vrij snel zou kunnen doen, die niet onderhevig hoeft te zijn aan een politieke discussie, maar een efficiencyslag zou je kunnen inzetten. Dat wil zeggen in de volle breedte van de organisatie, zonder dat daar op dat moment mensen uit moeten, maar gewoon een bezuiniging van 2,5% op alle producten en diensten die de gemeente aanbiedt.

Wethouder DEKKER: Ja, ik hoor hier links van mij zeggen 'kan niet', het wordt een beetje een saai debatje, maar op het moment dat je in formatie moet gaan snijden is het in dit land zo geregeld dat je niet kunt zeggen 'die vacature die schrap ik maar, u gaat naar huis' zodat ik dan vrijval op mijn begroting heb. Daar zit, bij welke organisatie dan ook, ruimte maar dat is echt niet van de ene op de andere dag te doen.

Mevrouw DE BOER (VVD): Excuses dat ik steeds moet interrumperen, maar als er steeds een andere draai aan mijn woorden wordt gegeven, dan moet ik wel. En het is niet zo dat er dan bij die 2,5% automatisch gedwongen ontslagen uit voortkomen, dat hoeft helemaal niet. U heeft zelf die personeelsstop immers al ingevoerd. Dus wat mij betreft is het een niet gekoppeld aan het ander. Wel als je het hebt over een kerntakendiscussie, die wij vorig jaar ook hebben voorgesteld en die u nu gelukkig ook gaat doen. Waar u het tenminste mee eens bent. En dat is een heel ander verhaal.

De heer VAN DER WILT (D66): U zegt: wij willen een stap verder gaan, wij willen 10 miljoen vanuit de efficiency bezuinigen. Dat vinden we een heel mooi streven, wethouder. Maar het is eigenlijk al een vijfde van die 50 miljoen aan voorstellen die er in het voorjaar komt. Mijn fractie is benieuwd hoe het met de andere vier vijfde staat. U zegt 'ik licht nu een tipje van de sluier op' dat betekent dat het college wel degelijk heeft aangegeven in welke richting zij denkt. Daar zou ik graag wat meer van willen weten van deze wethouder op dit moment.

Wethouder DEKKER: Dat kan, dat had ook al gekund. Wij hebben een tijdje terug, ik weet niet of u daar bij was, in de commissie een notitie Bezuinigingen besproken. En daarin stond in grote lijnen wat ik nu ook al heb aangegeven. De zoekrichting, de wijze waarop we u daarbij willen betrekken. Ik wil u met alle liefde die notitie nog eens toezenden...

De heer VAN DER WILT (D66): Ja, maar dat is het proces, wethouder. Nu heeft u echt heel inhoudelijk gezegd 'hier kijken wij naar' en daar ook een bedrag bij genoemd.

48.44

Wethouder DEKKER: Ik probeer u te voorzien van een antwoord. Toen heb ik gezegd, en dat herhaal ik nu, dat wij op dit moment bezig zijn met een verkenning. Het is het idee dat wij die rondom februari aan u laten zien. En daar bent u toen als raad mee akkoord gegaan.

De heer VAN DER WILT (D66): Dan moet ik toch constateren dat de wethouder wel goede sier maakt met die 10 miljoen, maar voor de rest de boel nog een beetje onder de pet houdt.

Wethouder DEKKER: Ik maak toch een beetje bezwaar. Dat was ook het beginpunt van mijn bijdrage, tegen deze kwalificaties. Ik probeer, het college probeert hier zo goed mogelijk te bedienen. U heeft een motie, wij hebben de moeite genomen om even dat naast elkaar te leggen. Ik zou zeggen 'pak uw punt en wees tevreden met het antwoord' maar ga nou niet op zo'n populistische manier het debat voeren, want daar dient u de democratie niet mee.

De heer VAN DER WILT (D66): Toch wel aardig dat u D66 van populisme beticht. Maar waar het mij om gaat is dat wij inderdaad blij zijn met 10 miljoen efficiency, maar dat wij toch ook erg nieuwsgierig zijn wat er met die andere 40 miljoen komt. Want blijkbaar heeft dit college hier wel degelijk ideeën over. Als ik in mijn eerste bijdrage zeg 'ik zou graag wat meer van die ideeën horen' dan zegt het college 'dat komt straks allemaal'. Maar u heeft dus daar wel degelijk ideeën over en wij zijn alleen maar nieuwsgierig naar waar dat om gaat.

Wethouder DEKKER: Daar neem ik kennis van, voorzitter. Ik rond af met een van de belangrijkste items van de afgelopen jaren, een aantal partijen heeft daar ook aandacht voor gevraagd; participatie. Een rode draad in de besprekingen van het college, maar ook van uw raad, bij de hele organisatie is de cultuurveranderingagenda ook nadrukkelijk aan de orde gekomen. Een aantal jaren geleden hebben wij met u afgesproken, we gaan het anders doen. We gaan de stadjer, mensen uit de regio, meer betrekken bij onze beleidsvorming. Raad aan de voorkant. Niet meer dichtgetimmerde voorstellen, maar gewoon met elkaar praten en het oplossen. Dat betekent dat processen langer duren, er ruimte is voor gesprek, ruimte voor alternatieven, ruimte voor afwegingen. Dat betekent niet dat je het altijd met elkaar eens wordt. Betekent niet dat je altijd maar zegt 'u roept, wij draaien'. Betekent wel dat je met respect naar iedereen luistert naar wat het probleem is, probeert oplossingen voor het probleem te maken en vervolgens vanuit je bestuurlijke constellatie met oplossingen komt. Een aantal zaken is goed gegaan. Een aantal zaken is niet goed gegaan. En ik heb ook naar de PvdA geluisterd die zegt op het moment dat we het hebben over wijkvernieuwing, of mensen hebben het over krachtwijken, hoe zorgen we ervoor dat die processen beter gaan. En ik denk dat we daar het komende jaar keihard op in moeten zetten. Want ik ben ervan overtuigd, dit college is ervan overtuigd en ik weet, u bent er ook van overtuigd, als je in staat bent om mensen te betrekken bij hun wijk, bij hun stad, probeert te betrekken en verantwoordelijk laat maken voor de oplossingen, dat dat uiteindelijk leidt tot betere besluitvorming. En daar, voorzitter, zou ik mee willen afronden. Dan heb ik nu nog negen minuten voor de moties.

De heer DE ROOY (PvdA): Ik heb een vraag gesteld over de reservepositie van DSW, die is voor mijn fractie wel erg belangrijk. Ik heb het antwoord gemist, denk ik.

Wethouder DEKKER: Ja, wellicht zijn er nog meerdere zaken en anders moeten die in tweede termijn. DSW, u was van mening dat het bedrag dat beschikbaar was gesteld in de meerjarenbegroting, 1,5 miljoen, dat is nu naar beneden gebracht, om dat vervolgens toch maar weer te honoreren om daar mee de dienst Egalisatiereserves te versterken. Wij hebben daar al meerdere keren, ook met de directie van DSW over gesproken. Wij hebben onder andere op voorstel van het management die bijdrage verlaagd. Het management ziet zich de komende jaren in staat om gemeentelijke bijdrage naar beneden te brengen. En zij vonden het niet noodzakelijk om aanspraak te maken op die 0,4 miljoen. Vandaar dat wij hebben aangegeven het bedrag te verlagen.
Voorzitter, met uw welbevinden zou ik naar de moties willen gaan en u het oordeel van het college willen geven. Wij gaan naar motie nummer 1. Ik ga de volgorde langs zoals ik deze ook heb gekregen achter de collegetafel.

Motie nummer 1, over dekking G-kracht: we vinden het een begrijpelijke motie en laten het oordeel aan de raad.

Motie nummer 2 over Eurosonic/Noorderslag: er is nog een tweede voorstel. Dat is amendement nummer 3. Ik zou willen bij amendement 3: oordeel aan de raad. En bij motie nummer 2 zou het college de motie zo willen interpreteren dat het een opgave is om die te betrekken bij de begroting 2011.
Wat betreft motie nummer 4: wij komen daar natuurlijk nog nader op terug, op het hele Wmo-programma, op de verstrekkingen, wat gaan we wel doen, wat gaan we niet doen. En wat ons betreft kan alles daar bij betrokken worden, ook de SP kan daar zij suggesties en alternatieven inbrengen. Ik zou u willen voorstellen om dit onderwerp te bespreken op moment dat het aan de orde is bij de commissie. Wellicht dat deze dan vandaag niet in stemming hoeft te worden gebracht. Het oordeel van het college is dat ze op dit moment overbodig is omdat ze betrokken wordt bij de bespreking Wmo-verstrekkingenboek.

De heer EIKENAAR (SP): Er wordt natuurlijk wel een intentie uitgesproken.

Wethouder DEKKER: Maar het lijkt mij niet goed om nu... daarom formuleer ik het redelijk zorgvuldig. Ik snap datgene wat u opschrijft. Tegelijkertijd lijkt het mij niet goed om nu intenties uit te spreken en daarmee signalen af te geven. Aan de andere kant: u heeft daar een punt en ik stel voor dat u dat aan de orde stelt op een moment dat we dit bespreken in de raad.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Toch nog even een vraag, want het klopt mevrouw Dekker, dat er nu een onderzoek wordt gedaan naar verstrekkingen. Maar we kunnen ook de motie zo opvatten dat u onze punten meeneemt in dat onderzoek.

Wethouder DEKKER: Ik zou zeggen: laat het hier nu maar even bij. Dit is een gevoelig punt. Ik kan het ook scherper formuleren, maar dan lijkt het op ontraden en volgens mij moet u dat niet doen. Daarom probeer ik het zorgvuldig te formuleren. Ik kan hem ook ontraden, we zitten in een recessie we moeten fors bezuinigingen en we gaan nu geen intenties uitspreken voor verruiming. Dat doe ik niet. Ik probeer het een beetje in het midden te laten, je bespreekt dit onderdeel op een moment dat het verstrekkingenboek aan de orde is en dan zien we verder.

VOORZITTER: Oké, met die uitleg geeft het college als oordeel dat de motie overbodig zou zijn?

Wethouder DEKKER: Ja.

VOORZITTER: Maar goed, de raad gaat over de uitleg van zijn eigen moties.

Wethouder DEKKER: Motie nummer 5, over de aanbesteding van het openbaar vervoer. Ja, vandaar dat ik graag uitstel wilde tot 19.30 uur omdat ik nog even gebeld heb met de directeur van het ov-bureau, wat hij precies wist van deze materie. Hem is niets bekend van ene mogelijkheid om te komen tot een eigen aanbesteding openbaar vervoer. Hij is redelijk goed ingevoerd, maar weet u, het is altijd wel weer een interessant onderwerp al ware het niet dat we straks ook nog met de aanbesteding van de tram zitten waar wellicht wel mogelijkheden zijn. Ik stel u voor om het onderwerp een keer te bespreken in de raadscommissie Verkeer.

VOORZITTER: Sorry, maar dit moet even tot een precies oordeel leiden van uw kant wat de motie betreft. Het is een suggestie die u doet en met die suggestie, wat is dan uw oordeel over de motie?

Wethouder DEKKER: Met mijn uitleg... ik zou de motie zo willen uitleggen dat we het onderwerp bespreken in de commissie…

VOORZITTER: Dus u suggereert om de motie aan te houden, richting de indieners?

Wethouder DEKKER: Nee, dan zeg ik: ontraden maar ik neem hem vervolgens op in de lange termijnagenda van Verkeer en we komen er in februari op terug.
Motie nummer 6. Ja, in feite hebben we al in de commissie aangegeven dat we dit zouden doen, dus hij is overbodig, hij is al toegezegd.
Motie nummer 7. Voorzitter, ik zei het al: die 2,5%. Ik zou hem willen ontraden op basis van gebrek aan ambitie, het huidige college gaat verder.

48.46

Motie nummer 8. Daar ben ik het preadvies even van kwijt. Ik weet het weer. We dachten: “Onderzoek? Dan ben je toch gauw weer 50.000 euro kwijt, we gaan in overleg met het GCC of we hier een oplossing voor kunnen bedenken en komen hier nader bij u op terug.”

De heer SETON (CDA): De wethouder heeft het over een onderzoek. Maar er wordt een voorstel gedaan om een nieuw voorstel te maken. Bedoelt u dat daar alvorens onderzoek voor moet worden gedaan. In de motie staat niet de vraag...

Wethouder DEKKER: Wij hebben hem geïnterpreteerd. We gaan er met elkaar over overleggen en komen er nader op terug.

VOORZITTER: Ja, ik moet daar toch echt even streng in zijn... U moet zich toch even tot mij richten.

Wethouder DEKKER: Oh ja, ik word opgevoed, goed zo. Ontraden.
Jawel, want we ontraden het zoals hij hier ligt. Wij dachten dat het tot onderzoek zou leiden maar we geven wel aan dat we er nader op terugkomen. Maar zoals het hier ligt: ontraden.

VOORZITTER: Dus als ik het goed begrijp.; van het dictum neemt u het eerste deel over – daar heeft u geen bezwaar tegen – dus daar laat u het oordeel aan de raad. En voor wat betreft het tweede deel van het dictum, het doen van een voorstel, dat ontraadt u. Dat is volgens mij de situatie.

De heer VAN KEULEN (VVD): Het spijt me wel, maar wat de wethouder hier nu doet, dat vind ik echt zo flauw. Er ligt een verzoek om in overleg met betrokken partijen een nieuw voorstel te maken. Ze zegt: ja, we gaan het eerst onderzoeken. Het is precies hetzelfde als wat u wilt, alleen we willen gewoon een voorstel. Kom gewoon met een voorstel!

VOORZITTER: De wethouder gaat over haar eigen opvattingen. Althans, ze gaat over de opvattingen van het college op dit moment. En daarvan heeft ze volgens mij aangegeven dat het college bij het eerste deel van het dictum het oordeel overlaat aan de raad en dat het college het tweede deel dictum ontraadt. Dat is toch echt precies de situatie van dit moment. Dan gaan we naar motie nummer 9.

Wethouder DEKKER: Oh ja, motie nummer 9 is op dit moment volgens ons nu nog niet aan de orde, dus we ontraden haar omdat het duurzaamheidcentrum volgende week op de agenda staat en ze daarbij moet worden betrokken.

Motie nummer 10, Ebbingekwartier, is een amendement. In principe zouden we die moeten ontraden. Het is geen post onvoorzien, die wordt toch over het algemeen gebruikt voor onvoorziene zaken. Dit is geen onvoorziene zaak. En overigens misschien toch goed om nu te weten: er zat in de post onvoorzien 465.000 euro, daarvan is 250.000 vrijgevallen ten laste van het rekeningresultaat 2009. En er is nog over 215.000 euro. Maar daar bent u ambtelijk gisteren ook van op de hoogte gesteld.

De heer DE HAAN (GroenLinks): Dat ambtelijk op de hoogte stellen, dat klopt wel. Maar er werd ook verwezen van ‘u hebt daarmee ingestemd toen u de zomerbrief besprak’. Ik heb die brief erop nagekeken, het woord ‘onvoorzien’ komt er niet eens in voor. Dus ja, u kunt wel zeggen dat ermee is ingestemd, maar u hebt het niet exclusief aan ons gevraagd in die zin was u niet zo transparant in, dus wij gaan ervan uit dat er nog 465.000 euro in zit en rekeningresultaat 2009, nu al? Dat is er nog niet volgens mij.

Wethouder DEKKER: Nou, u mag overal van uitgaan, dat klopt. Ik weet niet precies of u daarmee ingestemd hebt, dat kan best zo zijn. Maar in het rekeningresultaat 2009, wat ook een deel uitmaakt van het geld van de 25 miljoen die we nu bestemmen, daar zit die 250.000 onvoorzien. Dus u kunt geld maar één keer uitgeven.

De heer DE HAAN (GroenLinks): We hebben in het verleden afgesproken dat het college de bevoegdheid heeft uit de pot onvoorzien ik dacht onder de 25.000 euro dingen te doen en boven de 25.000 euro moet u instemming van de raad hebben. En als u dat niet zwart op wit aan ons voorlegt, dan kunt u nu niet zeggen ‘u hebt ermee ingestemd’. Ik heb dat nergens kunnen vinden waar dat zwart op wit staat.

VOORZITTER: Oké, maar u heeft ook nog een tweede termijn. Wat eigenlijk alleen nu gebeurt, is dat het college een oordeel geeft over de moties en de amendementen. We hebben met elkaar afgesproken dat we de tijd zouden bewaken, dus ik stel voor dat het college dat doet. Dan heeft u uw tweede termijn om daar nog weer een oordeel over te geven.

Wethouder DEKKER: Motie 11: een sympathieke motie, oordeel aan de raad.
Motie 12: idem dito. Sympathieke motie, de vraag is wel hoe je dat precies gaat doen met die termijnen maar wat ons betreft zo spoedig mogelijk als u die aanvaardt.
Motie 13. Er worden eigenlijk twee dingen gevraagd, enerzijds plaatsing van drie windmolens op de milieuboulevard: dat is volstrekt conform datgene wat we de afgelopen jaren als college en raad met elkaar gecommuniceerd hebben. En die tweede ligt wel wat gevoeliger 'mogelijke ander locaties binnen de gemeentegrenzen (...)' In principe zijn we wel bereid daar eens naar te kijken maar tegelijkertijd geven we aan dat we de slagingskans daarvan gering vinden vanwege het feit dat je dan toch te maken kunt krijgen met de behoorlijke negatieve ruimtelijke effecten, die wij dan onwenselijk achten. Dus wij zouden wat ons betreft willen focussen op de drie windmolens aan de milieuboulevard. Conclusie: oordeel aan de raad.
Motie 14. Voortgang veranderagenda: je kunt dus blijkbaar heel verschillende beelden hebben. Blijkbaar vindt een aantal partijen in de raad dat die veranderagenda wat is weggezakt, terwijl wij het idee hebben in ieder geval als college, AMT en als organisatie, dat we er keihard mee bezig zijn. Op collegeniveau hoe je projecten aanstuurt. Op AMT-niveau hoe je die ambtelijke organisatie beter kunt inzetten. Op dienstniveau hoe je diensten beter laat communiceren met de stad, met bewoners en hoe je die participatie probeert vorm te geven. Dus ik dacht: ik leef in een totaal andere wereld. Nou, in december en februari hebben we twee commissies Cultuurveranderagenda. In ieder geval, daar ligt een rapportage van onze kant. En het lijkt me goed als die beelden erop aangesloten worden, want dit is wel erg jammer zo. Wij hebben dus niet het idee dat we daarop ingezakt zijn, integendeel. Met uitgewerkte plannen. We komen met een rapportage in december en ik vind dat u die maar even moet beoordelen.

VOORZITTER: Dus dan vindt u de motie overbodig, neem ik aan?

Wethouder DEKKER: Ja. Motie 15 ontraden wij. Eigenlijk volstrekt overbodig. Als er nieuwe ontwikkelingen zijn aan de Noordwand, dan krijgt u wat ons betreft die zo snel mogelijk te horen.
Wat betreft motie 16, die ontraden wij ook. De bal ligt aan beide zijden. Onlangs heeft wethouder RO aan u onder andere voorgesteld te proberen, met een wat bijzondere werkvorm, eigenlijk ook een beetje gekoppeld aan de veranderagenda – hoe gaan we dingen op een andere manier doen? – in een soort werkconferentie te kijken 'wat is nu het probleem en hoe gaan we dat oplossen'. Ik heb begrepen dat dit begin volgend jaar gaat plaatsvinden, dus in die zin ontraden we deze motie.
Motie 17. Het idee is sympathiek. Het zou kunnen worden doorgegeven aan de wijkteams of op het moment dat de buurtsubsidies worden aangegeven, maar het idee erachter is eigenlijk wel dat mensen zelf met ideeën komen van onderop en dat wij ze niet gaan opleggen wat ze moeten doen. Sympathiek idee, we willen het wel suggereren, maar we willen het niet opleggen. Dus ontraden.
Motie 18 ontraden wij ook. Als eerste omdat ik natuurlijk heel teleurgesteld ben dat ik niet genoemd word. Iedereen, behalve Dekker (en de burgemeester). Maar tegelijkertijd doet het ook wat onrecht. Ik weet niet of u de begroting van RO/EZ wel eens hebt bekeken. We geven toch heel wat meer geld uit aan niet-stenen zaken dan aan steen. Ik heb het over stadsdeelcoördinatie, ik heb het over bewonersparticipatie, ik heb het over beheer en onderhoud. U suggereert alsof RO/EZ alleen maar steen is, dat is het absoluut niet en ik zou die beeldvorming nog vandaag van tafel willen. En het liefst nog door u.
Wat betreft motie 19. Ja, oordeel aan de raad. Positief kan niet altijd, u mag daar zelf een oordeel over hebben, maar we geven daar geen preadvies bij.
Motie 20. COC lijkt ook weer sympathiek en toch ontraden we hem. Want onlangs is met de nieuwe emancipatiediscussie 75.000 euro beschikbaar gesteld, incidenteel. En er is met partijen afgesproken dat zij onderling gaan afspreken hoe ze die 75.000 euro gaan verdelen. En het COC kan daar aan mee doen.
Motie 21 ontraden wij. Het is een wens, we nemen er kennis van maar om nu al uit te spreken dat we daar niet op gaan bezuinigen vinden wij niet slim dus dat ontraden we.
Motie 22 gebeurt eigenlijk op dit moment al. De motie is overbodig in onze ogen, maar oordeel aan de raad.
Motie 23 ligt weer wat ingewikkelder. Eigenlijk komt er geen vensterschool aan het Reitdiep, dat heeft de wethouder u vorig jaar op vragen ook nadrukkelijk uitgelegd.

48.48

Dat betekent niet dat je allerlei samenwerking kunt organiseren, dat je gezamenlijke activiteiten daar kunt ondernemen, maar pur sang de vensterschool zoals er in andere stadsdelen is, dat doen we daar niet. Maar belangrijker nog: de school is er volgend jaar nog niet, dus het heeft ook helemaal geen zin om daar nu een budget voor te maken. Dus ik zou zeggen: kom bij de begroting 2011 nog maar eens' terug. We ontraden haar dus.

Motie 24: Wethouder DE VRIES: Ja, wij komen, zoals wij met u hebben afgesproken een dezer maanden, begin volgend jaar met een projectplan 'Plan de campagne'. Daar past uiteraard heel goed in, daar moeten we nog over nadenken, hoe we dat met de stad doen, met studenten doen, met inwoners doen, met de hele gemeenschap die ermee te maken heeft, dus het past ook wel goed bij de veranderagenda om dat te doen. We zien het als een opdracht om in dat projectplan de participatie goed te beschrijven en invulling te geven aan deze gedachte. Ik laat het oordeel aan de raad.

Wethouder DEKKER: Motie 25 gaat over bezuinigen ook in 2010. Ontraden wij. Het lijkt me helder, in mijn woordvoering ben ik daar uitgebreid op in gegaan.
Motie 26 ontraden wij ook, dat doen we op dit moment al.
Over motie 27 hebben we in het college behoorlijke discussie gehad. Er is een richting die zegt 'laten we er eerst maar eens voor zorgen dat we het goed doen en dat het in het Engels goed geregeld is en daar de focus op doen'. En je kunt van een uitwisselingsstudent echt wel verwachten dat hij Engels spreekt. En er is een richting in het college die zegt 'Duits is toch ook een belangrijke voertaal in deze regio'. Ik zou u willen zeggen: ik zou graag de motie willen opvatten als dat we een poging gaan ondernemen dat ik ga kijken wat het voor effect heeft voor gemeentelijke organisatie, hoeveel het eventueel gaat kosten en dan we daar in januari nader op terugkomen. Sympathiek voorstel, maar ik wil even de consequenties van de motie in beeld brengen.

VOORZITTER: Dus dan zegt u volgens mij dat u hem aan de raad ter overweging geeft om hem aan te houden.

Wethouder DEKKER: Oké, dank u wel, voorzitter.

VOORZITTER: Dan zijn wij nu toegekomen aan de tweede termijn aan de kant van de raad en dan is als eerste weer het woord aan de heer De Rooy van de PvdA.
Nog even: er is al melding van gemaakt dat mevrouw Visscher wegens ziekte naar huis is gegaan en dat ook de heer Bolhuis afwezig is.

De heer DE ROOY (PvdA): De tweede termijn, ik denk dat ik toch even inga op datgene wat een collega's gezegd hebben. De grote lijn is denk ik toch wel dat iedereen zich zorgen maakt over de toekomst, economische crisis wordt in alle speeches genoemd. Ik ben het met wethouder eens dat het gesomber dat er helemaal niet bezuinigd is nogal wat meevalt. Het voorstel van de VVD om met een kaasschaafmethode te gaan werken is niet iets waar wij blij van worden, maar dat was wel een voorstel. Voorzitter, dat vinden wij mooi. Er is ook een personeelsstop geweest, wij hebben heus wel wat gedaan.

Mevrouw DE BOER (VVD): Even terugkomen op de efficiencyslag, niet de kaasschaafmethode, efficiencyslag. Daar was u in eerste termijn eerlijk gezegd zelf ook voor. En wat betreft die 10 miljoen, die discussie waar het net over ging, dat doen we dus eigenlijk al, hè?

De heer DE ROOY (PvdA): Nee, het vervelende van uw verhaal is die 2,5% overal. Ik weet niet of het overal kan en misschien kan het op bepaalde plekken wel 15%. Ik vond de omschrijving van wethouder Dekker 'te weinig ambitieus' pijnlijk, maar wel goed.

Mevrouw DE BOER (VVD): Het is ook maar één van de maatregelen en (..) ik voel me echt gestimuleerd door mevrouw Dekker zowel als door u. Dus als ik nu die 2,5% zometeen uit de motie haal.. dan wordt het een heel ander verhaal natuurlijk?

De heer DE ROOY (PvdA): Als ik u stimuleer is de winst al bereikt voor vanavond. Ik heb een debat gehad met de SP over het geld voor re-integratiemiddelen en de SP, de heer Eikenaar gebruikte daar het woord 'diefstal'. Dat is ferm taalgebruik en daar zijn wij sinds 'effe dimme' goed in geworden.

Ik kan daar wel wat op zeggen: als je geld hebt liggen voor kansarmen en je laat dat geld op de plank liggen dan onteigen je de kansen van mensen die die kansen nodig hebben. Ik weet niet of dat rechtmatig is of niet. Ik weet wel dat als je verschrikkelijk aan het tamboeren bent over sociale maatregelen, je rekening moet houden dat dit geld gebruikt was om mensen uit de armoede en aan het werk te helpen. Ik ben hartstikke kwaad om die afroming, maar wij waren verre van blij om het 'laten liggen'. Komt u maar…

De heer EIKENAAR (SP): Volgens mij lag er gewoon een concreet plan dat in uitvoering zou komen met dit geld.

De heer DE ROOY (PvdA): Het duurde erg lang, mijnheer Eikenaar. En daar ging het om. De naam van mijn partij is de Partij van de Arbeid en die arbeid is voor ons absoluut belangrijk. En op het moment dat er iets mis gaat en er is geld om mensen daarmee te helpen, dan had dit college en wethouder Verschuren, dat eerder moeten doen.

De heer EIKENAAR (SP): We hebben op dit moment een crisis. We hebben op dit moment dat geld erg hard nodig. Dat bent u met me eens. En op dit moment zouden we er met zijn allen er keihard voor moeten strijden dat dit geld terugkomt. Het is niet…

De heer DE ROOY (PvdA): Helemaal met u eens mijnheer Eikenaar, we hebben op dit moment een crisis maar we hadden toen ook al werklozen en toen hadden we geld.
Voorzitter, ik wil even wat zeggen over D66, want ik begin me wel zorgen te maken. D66 heeft zich in dit debat ontpopt niet als een progressieve partij, maar als een conservatieve, of verder nog, reactionaire partij. En ik wil dat even naar voren brengen met het verhaal van de tram. D66, de partij van het overleg, de partij van participatie, zegt in feite het volgende: de regiotram kan niet. De stad moet nog maar een keer gaan uitleggen waarom wij een stadstram willen hebben. Nou, nou, de middeleeuwen zijn terug! De heer Van der Wilt gaat die domoren in de provincie nog even uitleggen dat ze het niet goed begrepen hebben. Dan schrijft hij ook nog eens in de krant 'de stadstrein is niet te betalen', struikelt over de kreet 'populisme' die de wethouder terecht gebruikt. Voorzitter, de tijd dat D66 het redelijk alternatief was, ligt ver achter ons. En ik betreur dat.

De heer VAN DER WILT (D66): Het is toch prachtig als je in 2006 met twee zeteltjes aantreedt, en niemand je meer serieus neemt, dat de zaken en die tijden wel veranderd zijn. Want het is blijkbaar menens voor D66 en het is dus ook duidelijk dat de andere partijen dat voelen. En wat dat betreft ben ik u dankbaar voor al die aandacht die D66 krijgt, we maken er ook plezierig gebruik van, van het podium wat u ons biedt. Maar je moet natuurlijk wel, mijnheer de Rooy, goed verwoorden wat wij zeggen en daar moet u ook wat beter naar luistern. Want wij hebben niet gezegd dat de regiotram niet kan. Nee, wij hebben gezegd: we willen van de wethouder weten óf het kan. En dat, en die risico's zijn niet bekend en daar willen wij duidelijkheid over hebben. En wij hebben daar inderdaad grote twijfels over of het kan. En als die twijfels waarheid worden, dan is het dus ook tijd om opnieuw het debat met de provincie aan te gaan.

De heer DE ROOY (PvdA): Ik dank de heer Van der Wilt weer voor zijn aanvullingen. U heeft zelf geschreven 'de stadstrein is niet te betalen', en ik heb vastgesteld – en ik niet alleen trouwens – dat de heer Luhoff een stuk redelijker is dan u. Ik vind dat niet erg en wat ik wel erg vind is dat u de suggestie wekt – en dat neem ik u kwalijk – toen u met *twee zeteltjes in de raad kwam* u niet meer serieus genomen werd. Ik werp dat verre van mij. Ik neem iedere collega, iedere fractie serieus. En als het zo is dat de ChristenUnie, het CDA, Student en Stad zich tekortgedaan voelt door de Partij van de Arbeid, dan ben ik geen knip voor de neus waard. Maar als het zo is dat u de enige bent die dat zo voelt, dan hebt u de afgelopen drie jaar een probleem gehad. En dan hoop ik voor u en uw partij dat die opiniepeilingen uitkomen. Als dat niet zo is, ja, dan weet ik niet of het nog goed komt.

VOORZITTER: Mijnheer de Rooy, u bent aan het eind van uw spreektijd gekomen.

De heer DE ROOY (PvdA): Ik wil nog één vraag stellen aan GroenLinks: GroenLinks komt met een optie om 33 van die enorm hoge windmolens in de stad neer te zetten, want dat is de hoeveelheid om... Ik vroeg me af of dat echt de bedoeling was en welk natuurterrein u daarvoor wilt opofferen? En voorzitter...

VOORZITTER: U zei dat u nog één vraag aan GroenLinks had en u was al over uw tijd heen. We zijn dus toe aan...

48.50

De heer DE HAAN (GroenLinks): Mag ik hem nog beantwoorden, die vraag?
Ja, GroenLinks heeft overigens geen voorstel gedaan voor 33 windmolens, maar voor 3 of 30. En we hebben gezegd ‘op grote bedrijfsterreinen’ en in samenwerking met buurgemeenten waar ook grote bedrijfsterreinen zijn. En ja, dan is de regio wel behoorlijk groot waar je ernaar kan zoeken. Goed, het college zei ook al ‘het wordt moeilijk’ en dat beseffen wij ook. Maar ik denk dat het wel de moeite waard is om uit te zoeken of het kan.

VOORZITTER: Dan is nu het woord aan de heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): Allereerst nog een zorg die ik in mijn eerste termijn niet kwijt kon, dat gaat over de AWBZ. Daar wordt flink op bezuinigd door het Rijk. Het college geeft een reactie op een motie die wij indienden bij het voorjaarsdebat dat er nog veel onduidelijkheid is en ik zou nogmaals willen herhalen dat deze bezuiniging zo goed mogelijk wordt opgevangen want het is erg belangrijk voor de mensen die hiermee te maken hebben.
Dan de efficiency. Ik vond het wel vermakelijk dat de VVD met een motie komt en die blijkt dan weinig ambitieus te zijn, volgens mevrouw Dekker. Ik had eerlijk gezegd, en niet alleen van de VVD maar ook van D66, concretere bezuinigingsvoorstellen verwacht. Want u heeft beiden, laat ik zo zeggen, een grote mond over dat dit college niet nu gaat bezuinigen. Maar u komt zelf ook met bijster weinig aanzetten, moet ik zeggen.

De heer VAN DER WILT (D66): De SP zegt dat wij met bijster weinig zijn komen aanzetten, ik heb de SP in ieder geval met geen enkel voorstel gehoord. En als we het hebben over ‘bijster weinig’ dan noem ik DSW niet ‘bijster weinig’.

De heer EIKENAAR (SP): Kijk, u zegt dat er op dit moment heel hard bezuinigd moet worden. Dit college bereidt het pakket voor waar dan bij de verkiezingen over gestemd kan worden door de Groningers. Daar staan wij achter. En u heeft mij daar geen kritiek op horen uiten. Dat heb ik u wel horen doen. Dan het principe...

De heer VAN DER WILT (D66): In mijn bijdrage heb ik aangegeven dat we dat pakket bezuinigingsvoorstellen ook zo zien dat we daarmee naar de kiezers moeten. Ik heb alleen gezegd dat uw collegeprogramma in eerste instantie wel wat anders was. En dan is het makkelijk om als de jas ruim is even de bezuinigingstaakstelling naar beneden terug te schroeven. Maar dan zou u ook, als het college mans genoeg was, de jas weer even flink uit moeten trekken en...

De heer EIKENAAR (SP): Ja, dat was het volgende punt waar ik op wilde komen. U heeft er kritiek op dat dit college het eerste bezuinigingsvoorstel heeft afgezwakt toen wij het college inkwamen, zeg maar. Toen heeft u daar volgens mij gewoon mee ingestemd, dus ik snap niet helemaal waar u het over heeft.

De heer VAN DER WILT (D66): Dan zou ik de verslagen er nog maar eens op naslaan.

De heer EIKENAAR (SP): Dat zullen we doen. En dan, ditzelfde punt, eerdere colleges hebben precies hetzelfde gedaan dus in die zin snap ik ook niet zo goed waar die kritiek dan vandaan komt. Vooral bij de VVD is dat wel heel apart want ik kan mij herinneren dat wij het college inkwamen, er toen ook bezuinigd moest worden. Goed, dan kan ik mij grotendeels vinden in woorden die het CDA en de ChristenUnie hebben gesproken over het sociaal beleid. Ik moet zeggen u laat uw sociale hart zien en daar ben ik blij mee.
Dan de moties die wij hebben ingediend. Die over het openbaar vervoer, ik kan ermee instemmen dat we daar inderdaad in de commissie eerst over spreken. Volgens mij liggen er wel mogelijkheden. Ik geef toe, het is wel een heel dun gaatje waar je door heen moet, het is niet gezegd dat het kan. Allen ik vind ook dat we, los van of het kan, ook richting Den Haag duidelijk moeten maken dat we het zo willen. Dus dat is ook een onderdeel van mijn pleidooi. Maar laten we kijken waar de kleine mogelijkheden liggen.
Dan de voorzieningen gehandicapten. Daar komen wij later op terug en die motie trekken wij op dit moment ook in.

VOORZITTER: Kunt u even dat nummer noemen?

De heer EIKENAAR (SP): Nummer 5 en 4 zijn dat. Allebei.

VOORZITTER: De moties nummer 4 en 5 zijn ingetrokken en maken dus geen deel meer uit van de beraadslaging.

De heer EIKENAAR (SP): Dan rijst er blijkbaar het misverstand bij sommige partijen dat wij alleen voor inkomensondersteuning zijn. Dat is niet zo. Ik begon mijn betoog over die miljoenen die weg waren. Dat was geen inkomensondersteuning. Dat is beleid om mensen aan het werk te helpen.
Wij zijn voor goede inkomensondersteuning, maar ook aan het werk helpen is van het grootste belang.
Dan de windmolens. De PvdA was er niet zo enthousiast over. Ik moet zeggen: wij kunnen er wel mee instemmen en wij zijn blij met het voorstel van GroenLinks. Hier moeten we goed naar kijken.
Dan nog een laatste, het kwam zomaar in mij op. Ik denk: we kunnen nog een motie indienen om de Sintintocht hierheen te halen, maar dat schijnt niet meer nodig te zijn.

VOORZITTER: Ik geloof niet dat iedereen weet waar u het over heeft. Maar ik wel.

Mevrouw DE BOER (VVD): Even reageren op de wethouder allereerst. Opvallend was inderdaad dat het niet structureel regelen van bepaalde maatregelen, ook voor Bijzondere bijstand, de voorbeelden ik in mijn eerste termijn al heb aangehaald. U zei inderdaad 'iedere wethouder wil dat graag structureel regelen'. Dat is nu niet gelukt. U bevestigt eigenlijk het beeld dat wij hadden. En wat ik ook heb toegelicht in de eerste termijn, namelijk dat het de SP niet gelukt is een aantal prioriteiten van hun structureel te regelen.
Dan even over de motie over de efficiencyslag, daar ben ik zo langzamerhand zelf door van slag. In ieder geval is hij zo'n eigen leven gaan leiden, een leven wat ik althans niet wil, dat ik hem eerst maar eens ga intrekken dat we het er later maar eens over moeten hebben. Ik beoogde daarmee een organisatiebrede kleine bezuinigingsslag als onderdeel van een breder bezuinigingspakket.

VOORZITTER: Motie nummer 7 is ingetrokken en maakt dus geen deel meer uit van de beraadslaging.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik kom er later op andere manier op terug. Dan nu een terugblik op de eerste termijn. De PvdA heeft opvallend ingezet op burgerparticipatie. Dat is goed, dat is winst. En nu geen woorden maar daden. De SP is ook opvallend positief. Een SP-wethouder die een VVD-wethouder heeft opgevolgd. Een VVD-wethouder die goed beleid had ingezet, waar onder ook projecten als 'Groningen at Work' in het begin zwaar bekritiseerd door de SP destijds, maar door dezelfde SP weer uitgebreid. De VVD is inderdaad voor een goed sociaal vangnet..

De heer EIKENAAR (SP): Klein detail vergeten we even, we moesten even wat bezuinigingen terugdraaien die uw wethouder had doorgevoerd. Het duurde even maar het was vrij snel geregeld.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik denk dat het onverstandig was, maar goed. Het VVD-beleid dat de twee vorige periodes was ingezet, is voor ons de basis en de douceurtjes van de SP kunnen wat ons betreft weer worden teruggedraaid, weer worden terugbezuinigd, denk ik. Geen gratis nieuwe computers en flatscreens wat ons betreft, maar gewoon weer normaal doen.
De ChristenUnie was zeer positief over de begroting, het meest positief van ons allemaal mag ik wel zeggen. Daarentegen zat de Stadspartij aan de andere kant van het spectrum: sterk afkeurend en ook zonder nuance. We konden ons overigens heel goed vinden in de toonzetting van D66. Ook wij zijn van mening, we delen dezelfde zorg en waren het liefst nu ook begonnen met bezuinigen. De meerjarenbegroting verdooft inderdaad de grote tekorten. En daarom moeten we werken aan werk. Gelukkig hebben we dat andere partijen ook horen zeggen. Werk is volgens de VVD de belangrijkste voorziening die er is. En wat ons betreft had er ook veel meer naar het economisch businessplan gemoeten.
GroenLinks begon over het klimaat. En het lijkt inderdaad weer een beetje zo of de heer De Haan de gemeenteraad van Groningen verwart met de vergadering van de Verenigde Naties, om maar even met de woorden van de heer Prummel te spreken, getuige de motie om een klimaattop te organiseren in Groningen. Het is namelijk een illusie om te denken dat we hier in Groningen het klimaat hier en nu kunnen veranderen. Een top over duurzaamheid hadden we wat dat betreft een beter idee gevonden.
Mocht u ondernemers aan uw zijde krijgen. Daar komt bij dat heel veel bedrijven met duurzaamheid bezig zijn en het is goed om kennis uit te wisselen. Alleen, we willen hier wel het juiste moment voor kiezen. Heel veel ondernemers hebben nu ook wat anders aan hun hoofd. Maar goed, als u de ondernemers aan uw zijde krijgt, vindt u de VVD natuurlijk ook aan uw zijde.

48.52

En je kunt het denk ik ook alleen maar doen met steun van ondernemers. Anders wordt het geen succes. En wat echter wel speelt en waar ik niemand over heb gehoord, dat is het ondernemersfonds...

De heer DE HAAN (GroenLinks): We kunnen natuurlijk wel met elkaar in Groningen, met bedrijven en ondernemers, proberen Groningen energieneutraal kunnen krijgen, daar hebben we de VN niet voor nodig. En ik hoop, dat ik uit uw woorden heb mogen begrijpen dat u ook vindt dat ondernemers daar... (onverstaanbaar) dat u die niet tegen gaat houden?

Mevrouw DE BOER (VVD): Nou, ik weet, heel veel ondernemers zijn hard bezig met duurzaamheid. En als u ondernemers kunt interesseren voor een top over duurzaamheid – zo zou ik het eerder willen interpreteren want een klimaattop wordt overal in de wereld gehouden – dan vindt u ons aan uw zijde. Maar dan wil ik u vertellen dat er ook nog iets anders speelt bij ondernemend Groningen, want gisteravond waren wij bij de vergadering van de Groningen City Club, en daar was onder andere ook de heer Oost en de heer Dijkstra, en daar is serieus gesproken over een ondernemersfonds. Ondernemers willen kijken of ze op een bepaalde manier geld bij elkaar kunnen krijgen om leuke dingen te gaan doen om mensen naar de binnenstad van Groningen te blijven trekken. En op zich, dat vonden we een heel positieve impuls, dat is wel wat er nu dus speelt onder ondernemend Groningen. We juichen het van harte toe en overigens verwachten we wel dat de discussie over andere vormen van ...belasting tot het verleden behoren.
En dan nog tot slot de tram. Opmerkelijk is dat het grootste deel van de oppositie, vroeger voorstander van de tram, zich steeds kritischer laat horen. Misschien om verschillende redenen, maar geeft u daar eens antwoord op mevrouw Dekker. Ik ben daar wel nieuwsgierig naar want ik wil eigenlijk de vraag op dit moment bij de volgende spreker neerleggen. Het draagvlak wordt steeds kleiner en hoe kan het dat het draagvlak kleiner wordt. En ik zou het op prijs stellen dat GroenLinks daar nog even op ingaat.

De heer KLIJNSMA (GroenLinks): Hoe komt u er nu bij, mevrouw De Boer, dat het draagvlak aan het verminderen is? Als u bij de inspraakbijeenkomsten bent geweest en daar geluisterd hebt naar bijvoorbeeld de ondernemers rondom het Boterdiep, het Ebbingekwartier – waar u toch zo'n warm hart voor hebt – dan zou u het wel laten om dit soort woorden te gebruiken. De mensen zijn daar dolbij als de tram daar komt.

Mevrouw DE BOER (VVD): Wij zijn ook op avonden geweest en daar waren de mensen iets minder blij mijnheer Klijnsma. Ik weet niet waar u overal geweest bent? Alleen, ik constateer gewoon dat het CDA, VVD, D66 dan toch kritischer ten aanzien van de tram worden. Het draagvlak verkleint dus feitelijk. Ik zou het op prijs stellen als de heer De Haan daar nog even op in wil gaan.
En tot slot wil ik mijn dank uitbrengen aan het ambtelijk apparaat voor deze begroting. We hebben een aantal voorbehouden, we zullen vandaag instemmen met deze begroting want 80% ligt natuurlijk al vast. We maken wel andere keuzes voor wat betreft bepaalde uitgaven. Goed, die heb ik in mijn eerste termijn al duidelijk gemaakt en dat zal dan ook het voorbehoud zijn wat wij maken bij deze begroting, en het voorbehoud natuurlijk dat wij harder willen bezuinigen.

VOORZITTER: Het woord is aan de heer De Haan.

De heer DE HAAN (GroenLinks): Alle fracties hebben aandacht besteed aan de komende bezuinigingen. En terecht natuurlijk want er staat ons een zware opgave te wachten. Het standpunt van GroenLinks is bekend, onze inzet is op het duurzaamheidbeleid en het sociale beleid niet bezuinigd kan worden, althans het beleid moet in stand blijven, als het goedkoper kan, prima. Maar de doelstellingen en de ambities die willen we overeind houden. Sommige fracties zoals VVD en D66 willen in 2010 al direct bezuinigen. En de begroting zou niet recessieproof zijn.
GroenLinks neemt daar afstand van. Bezuinigen in 2010 vinden wij dom. Het is het paard achter de wagen spannen, juist nu wij nog in de recessie zitten, moeten we de economie versterken met investeringen.
Een ander opvallend punt in de bijdrage van andere partijen is dat ik eigenlijk niet zo heel veel heb gehoord over de klimaatcrisis en de ambities van de gemeente Groningen op dat punt. Maar bij eerdere gelegenheden hebt u dat bijna allemaal wel genoemd en wij rekenen daarom op uw steun bij onze moties. En over de moties van windenergie, ik heb net ook in interruptie op de heer De Rooy al gezegd: dat idee van een groot windpark is meer een vraag om dat te verkennen en niet om gelijk te zeggen 'dit is kansrijk' want dat zien we ook wel, die kans is niet zo groot en dat is het idee wat achter onze moties zit.

De heer DE ROOY (PvdA): De verhouding met de provincie is wel eens beter geweest en u schrijft ook in uw motie – ik weet het niet zo letterlijk – dat de provincie maar moet gaan bewijzen dat het nodig is. Denkt u dat deze motie een bijdrage levert aan de verbetering van die verhouding?

De heer DE HAAN (GroenLinks): U raakt op zich een gevoelig punt. Ze hebben ook verschillende verantwoordelijkheden als overheid. En het is niet zo dat we wat ons betreft maar voor de lieve vrede allemaal moeten doen wat de provincie wel of niet aardig vindt. Wij hebben hier een plan liggen wat al zeven à acht jaar op tafel ligt en waar we nu toch mogelijkheden voor zien, ook procedureel. En wij zouden u willen vragen en ook de rest van de raad, om dan nu toch op te pakken wat eerder niet kon.

De heer DE ROOY (PvdA): Wat betreft die drie dingen op de 'Stainkoelen' daar kunt u ons vrij snel aan uw zijde vinden. Maar die 30 of 33 enorm hoge dingen die dan kennelijk dan ergens bij het Reitdiep of zo moeten gaan staan, daar zijn wij erg tegen.

De heer DE HAAN (GroenLinks): Aan het Reitdiep hebt u mij niet horen noemen.

De heer DE ROOY (PvdA): Daar is toch zo'n groot industrieterrein of wilde u het ergens anders..?

De heer DE HAAN (GroenLinks): We hebben bedrijventerrein Zuid-Oost, maar ook richting Hoogezand en aan de andere kant Westpoort, Zernike kan ook nog. Ik heb ook niet voor niets gezegd: de grotere bedrijfsterreinen in en om de stad en de buurgemeenten. Dat was mijn idee. En ik zou het college willen vragen om daar een verkenning voor uit te voeren, dan weten we ook beter waar we over praten.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ja, er moet me toch een vraag van het hart. Het is bekend dat GroenLinks de partij is die tegen reclameborden is, want het is vervuiling, landschapsvervuiling. Dat vinden ook heel veel mensen van windmolens. Wat vindt u daar nou eigenlijk van, dat ze vanuit het platteland rondom de stad naar de windmolens moeten kijken, die u heeft bedacht dat ze daar moeten staan? In de Eemshaven staan ze namelijk niemand in de weg.

De heer DE HAAN (GroenLinks): Nee, ze staan in de Eemspoort niet in de weg en bij de milieuboulevard al helemaal niet natuurlijk. Bij reclame gaat het ook nog om een commerciële boodschap en dat is natuurlijk wel wat anders dan het opwekken van windenergie. Dat kunt u niet ontkennen.

Mevrouw DE BOER (VVD): Maar dat het mooi voor het oog is maakt nu niet uit? Het mag best lelijk zijn?

De heer DE HAAN (GroenLinks): Nee, dat zeg ik toch niet. Ik noem niet voor niets grote bedrijfsterreinen, dat zijn de locaties waar wij aan denken, niet het open landschap.

Mevrouw DE BOER (VVD): Zou u willen toestaan dat daar hoge reclameborden mogen dan?

De heer DE HAAN (GroenLinks): Nou, hoe komt u daar nou bij? Wij hebben altijd gepleit voor minder reclameborden, zeker in de buitengebieden.
De VVD neemt steeds meer afstand van het beleid dat u eerder hebt gesteund. Het Forum is juist bedoeld om investeringen uit te lokken in de Oostwand. En u zegt ook dat we de parkeernota maar na de verkiezingen moeten vaststellen want dan kunnen we daar beter over praten. Het eerste wat u zult gaan voorstellen na de verkiezingen is de parkeertarieven te verlagen. En dan moeten we op iets nieuws gaan bezuinigingen of extra gaan bezuinigen.
Voor GroenLinks blijft de raad gewoon tot de verkiezingen de raad waar die altijd al over gaat. We behandelen gewoon wat er op de planning staat. En het is ook opmerkelijk, mevrouw De Boer, dat u de tram dan wel weer voor de verkiezingen wilt behandelen. We kunnen u op dit punt ook helemaal niet volgen.
Ten opzichte van de Stadspartij zou ik willen zeggen dat er wel degelijk goede burgerparticipatie is voor de tram. En trouwens ook, mijnheer Prummel, voor het Forum. U zegt dan wel 'op het Forum zat niemand te wachten', maar ik heb wel vaker bij uw partij gemerkt dat u helemaal vergeten bent dat er in 2005 een referendum was, een referendum waar u als medeaanvrager volledig bent gefaald want er hebben meer voorstanders gestemd dan tegenstanders. Dus die mensen zitten wel degelijk op het Forum te wachten.

48.54

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Wanneer u een referendum houd, stuur ik niet mensen naar een stembus, maar vragen we een mening van mensen. En ik faal niet wanneer mensen hun eigen mening geven. Dat is gewoon democratie.

VOORZITTER: Dan moet de heer De Haan nu langzamerhand gaan afronden.

De heer DE HAAN (GroenLinks): Maar u trekt zich ook niets aan van de uitslag, dus.
D66 rekent zich al rijk. Rijk in zetels en rijk in uitgaven. U noemt geen enkele bezuiniging, behalve de DSW. En met de regiotram zet D66 zich buiten de regio en dus buiten de realiteit. We moeten samenwerken met de regio, de heer De Rooy zei dat net ook al, en dat geldt niet voor elk dossier maar zeker voor grote dingen als de tram en de Zuidelijke Ringweg. Dat kunnen we niet apart. En tot slot over het amendement over Ebbingekwartier. We hadden ook niet voorzien dat het college geen dekking zou hebben voor het tekort van 250.000 euro voor het Ebbingekwartier. Want in januari had het college de ambitie het voor de begroting van 2010 mee te nemen. En de hele raad. En dat dit nu niet zo is, is voor ons onvoorzien, dus wij vinden de post onvoorzien een uitstekende dekking hiervoor.

VOORZITTER: Het woord is aan de heer Seton.

De heer SETON (CDA): In deze beperkte tijd even een reactie op wat door andere fracties ook is gezegd, aan het eind het college.
De PvdA begint met de kritiek op de 14 miljoen die landelijk is ingepikt, daar zijn we het mee eens. De heer De Rooy noemt Donner, hij had ook Klijnsma kunnen noemen. Maar dat snap ik nog wel. Dat u nog steeds kritiek heeft op Eurlings terwijl hij toch getekend heeft, dat vind ik dan jammer. Dat had u gisteravond wel kunnen weten. Ik had u zo flexibel ingeschat dat u de kritiek nu niet meer zou noemen, want deze is geheel onterecht.
De SP zei op een gegeven moment ‘solidair beleid links’ andere kant ‘rechts’. Dat zien wij als CDA toch ietsje anders want er zitten ook partijen in het midden. En in het midden heb je de keus. Soms buigen we wat af naar rechts, soms naar links en ik begrijp ook uit uw complimenten dat u in dat opzicht onze woordvoering wel voldoende solidair vond.
GroenLinks zegt ‘we beginnen met aftellen’, wij doen dat eerlijk gezegd al vanaf 2006, omdat de verkiezingsuitslag wel wat negatief voor ons was. Over de stadstram hebben wij een genuanceerd standpunt. We hebben het college gevraagd ‘kom nu met die informatie over het alternatief’ namelijk de exploitatie van de buslijnen want wij willen dat zorgvuldig doen. Ik heb nog geen toezegging gekregen maar ik verwacht hem wel omdat u ook altijd zorgvuldig bent. We willen die afweging gedegen kunnen maken. Daarbij wil ik noemen dat wij bij elke besluitvorming over de tram altijd het geld hebben genoemd. Als de wethouder nou bijna hardop zegt ‘hoe zou dat nou komen?’ suggererend dat het aan de verkiezingen ligt. Wij hebben bij alle besluiten steeds het geld genoemd, dat wij dit nog steeds doen is consistent.
Dan de VVD, het viel ons ook op dat er wat meer afstand wordt genomen van grote projecten als de tram en het Forum. Wij waren kritisch over het Forum en nog steeds ook over de invulling. Maar een belangrijk aspect van het Forum waar wij in ieder geval in geloven is dat er zonder dat Forum in elk geval geen zaken aan de Noordwand gaan beginnen en dat is ons erg lief. Wij verwachten een soort koevoetwerking die wij daar zonder het Forum niet zouden krijgen.
Bij de ChristenUnie viel ons op dat zij voor het loket in Lewenborg zijn, terwijl zij daar eerder tegen waren. Maar dat gaat in ieder geval de goede kant op.
Op de Stadspartij willen wij even iets langer ingaan, want de heer Prummel heeft ons wel wat gekwetst met zijn opmerking ‘wij hebben de menselijke maat en de rest van de raad niet’. Wij vinden dat de heer Prummel zich daarmee vervreemdt van een groot deel van de mensen die wel op andere partijen stemmen. Ik vind ook dat u zich met de rug naar de rest van de raad richt. Wij willen Stadspartij graag serieus blijven nemen als een volwaardig lid van deze raad. Als u dit soort dingen blijft zeggen maakt u het ons heel moeilijk. En ik denk dat dit uiteindelijk niet in uw voordeel is. Dus ik zou graag willen dat u dat iets bijstelt want dit doet veel partijen geen recht.
D66 wat ik zei: een grote broek over de bezuinigingen. Ik heb uw woordvoering er nog even op nagelezen, maar op DSW na doet u geen enkel voorstel, terwijl u net zei dat u meer voorstellen zou hebben gedaan dan andere fracties. Wij doen nu geen voorstellen, wij wachten dat pakket van het college af. Dat lijkt ons de beste manier.
Ten slotte Student en Stad: opnieuw een originele woordvoering, daar houden wij van. Een gewaardeerde bijdrage en dat zullen we ook laten merken in onze moties.

Over het college ten slotte zijn we heel blij dat die sense of urgency, die bezorgdheid over en bezuinigingen, en grote projecten en het weerstandsvermogen goed is binnengekomen. We verwachten daar ook op voort te kunnen gaan.
Twee moties die ik er even uithaal, nummer 14, Voortgang veranderagenda. De wethouder vindt het jammer dat er twee beelden zijn. Vind ik ook. Het feit dat wij toch met deze motie komen, zegt dat er misschien een kloof moet worden overbrugd. We bedoelen deze motie ook niet flauw, maar echt als een impuls om dat proces, wat ons ook heel lief is, om dat verder voort te zetten. Als ik het college was geweest, zou ik hem hebben omarmd. Motie Voortgang Noordwand, dat is nummer 15. Daarvan zegt u 'als er nieuws is zeggen we het wel'. Alleen wethouder De Vries heeft meerdere malen gezegd dat er serieuze kandidaten zijn om iets aan de Noordwand te gaan doen. Ook zonder parkeergarage, mocht niet in de binnenstadsvisie staan, maar in deze begroting staat vooralsnog geen parkeergarage. Dan zijn wij heel benieuwd naar wat is er dan. En wij vinden dat het al zolang geleden is, dat we er iets over mogen vragen. Dus deze motie brengen wij straks in stemming.

VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie):
De PvdA heeft het vooral gehad over het thema leefbaarheid, dat spreekt ons aan. Inderdaad, er moet geen tegenstelling ontstaan tussen de gemeente en de stadjer. En de woorden die u zei over burgerparticipatie spreken ons dan heel erg aan.
De SP vond ik in het begin een erg landelijk debat voeren, wat hier volgens ons niet op zijn plaats is. En u geeft heel veel aan dat het sociaal beleid op uw conto toe te schrijven is, maar volgens mij zijn er nog twee partijen in dit college en volgens mij is het niet goed dat u elkaars vliegen afvangt maar gezamenlijk zegt 'wij hebben dit bereikt'.
De VVD had het over eb en vloed. Wat ons betreft erg jammer dat bij doodvallend tij bijvoorbeeld San Carlos moet sneuvelen. Als u met eigen ogen had kunnen zien wat daar gebeurd is met een kleine financiele bijdrage, dan had u San Carlos niet op uw lijstje van te strepen projecten gezet.

Mevrouw DE BOER (VVD): Het gaat ons om het principe. We wensen San Carlos zelfs het allerbeste toe. We vinden alleen dat dit soort samenwerking of dit soort ontwikkelingshulp, want dat is het feitelijk, op landelijk niveau zou moeten plaatsvinden en niet op lokaal niveau. En dat is het principiële punt dat wij erbij hebben.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Het mooie is juist dat je het op landelijk niveau kunt doen, maar ook op stedelijk niveau met hele kleine bijdagen en dat je daar ontzettend veel mee bereikt. U zou het echt met eigen ogen moeten zien.
U zei trouwens dat wij erg positief waren over de begroting. We zijn zeker wel kritisch geweest over risico's. Ik hoop dat de wethouder daar in tweede termijn nog iets over zegt, ze bleef wat hangen in debatjes over uitleg ervan. Maar risico is iets... We moeten niet risico's wegschuiven naar de toekomst, daar ben ik volgens mij heel scherp in geweest. Maar goed, er is ook niet zo veel te kiezen, dus in die zin kun je ook niet zoveel veranderen als je niet zo veel te kiezen hebt.
GroenLinks konden wij ons redelijk in vinden, het verhaal van sociaal, duurzaam en Ebbinge. Wat betreft de duurzaamheid, de windmolens, eigenlijk staat dat in ons conceptverkiezingsprogramma. Daar vindt u ons dus aan uw zijde, maar die wordt pas morgen vastgesteld. Ik geef even een kijkje in de keuken. Het CDA suggereert om tegen te stemmen, maar zo consequent zijn we dan ook weer niet.
Het CDA had het over degelijke begroting en eigenlijk is dat een mooie zin die past in onze calvinistische traditie. Wat dat betreft vindt u ons daarin aan uw zijde.
Een welles-nietes spelletje over Lewenborg. Het klopt dat wij gezegd hebben in volgorde der dingen: Hoogkerk stellen wij bovenaan het lijstje. Dan hoeft niet per se meteen ook Lewenborg. Want we wisten wat voor strijd dat was om het zover te laten krijgen. Maar op het moment dat het zover was in Hoogkerk, vonden wij dat je niet kunt zeggen dan is Lewenborg niet aan de orde, want dan is het juist een mooie verdeling over de inwoners van de stad.
D66 had het over te weinig bezuinigen en de stadstram. Ik was ook wel een beetje verbaasd over de bijdrage van D66. Ik hoorde ook andere geluiden in de commissies waar ik bij zit. Ik vind het eigenlijk wel jammer omdat het een heel andere toon is dan ik tot dusver gehoord had.
De Stadspartij leeft volgens mij af en toe in andere stad. U heeft het over stenen en mensen, en ja, in die stenen leven mensen.

En wat ik nu inmiddels begrijp van corporaties is dat die juist ook in de mensen investeren en op het moment dat een huis verbouwd wordt, dat ze langskomen en zeggen 'we gaan uw huis verbouwen, maar had u nog meer wensen? Wilt u bijvoorbeeld ook iets aan uw werk, uw inkomen of wat dan ook doen? We gaan u helpen'.
Student en Stad, jammer dat u niet voor de opening in Lewenborg bent, zoals u in uw intro aangeeft. Maar wat prachtig is, het hondje van Stephan zal ons altijd bijblijven. Een hele mooie suggestie.
Over onze eigen motie, Gast aan tafel, het college ontraadt hem. Wat ik gemerkt heb is dat mensen het soms heel lastig vinden om iets te bedenken. Dus ik zou de raad willen oproepen om vooral vóór te zijn, omdat het juist zo'n simpele manier is om in je eigen straat mensen die je misschien nooit treft en nooit ziet, gewoon eens aan tafel uit te nodigen, zij het dan gesubsidieerd, maar het is een mooie kapstok om dit te bereiken.

De heer DE ROOY (PvdA): Om toch maar te bewijzen dat wij ook vragen kunnen stellen aan kleinere partijen. U suggereert om Goed Idee en Goed Idee Plus hiervoor te gebruiken. Op zich is dat een beetje wonderlijk, want het was nou net het idee dat het uit de stad zou moeten komen. En op het moment dat wij het als politiek doen, dan zitten we te graaien in een andermans portemonnee. Ik vind het een hartstikke sympathiek idee, maar als het zo blijft staan, zou ik om die reden tegenstemmen. Kunt u dat begrijpen?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dan halen we Goed Idee weg wat mij betreft en leggen we het aan de stad voor, maar dan is de vraag 'waar gaat u dat van betalen?' En dat vraagt het college dan weer aan ons. Nou, ik vind het toch een goed idee en hoop toch op steun uit de raad.
Openbare orde en veiligheid daar hadden wij nog een vraag over gesteld, de 100.000 euro. Dat vind ik heel duur voor één mens om daar op te zitten in deze tijd, daar heb ik nog geen antwoord op gehad.
En de tram, ja wij zijn bezig om een opiniestuk te schrijven over de tram want er gaan zo veel geluiden ook de stad in en uit. Wat ons betreft, die tram is tot dusver iets waar we altijd achter hebben gestaan, maar waar we het goed over moeten gaan hebben. Kan het ding 'uit', kan het ding gaan rijden zonder dat we daar heel veel geld bij moeten leggen en wat ons betreft hebben we dat debat hopelijk in februari.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik hoor u eigenlijk hetzelfde voorbehoud maken als wat het CDA maakt en wij eigenlijk ook maken… Dat maakt dat er eigenlijk vier partijen…

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Nee, nee, u legt mij woorden… U zegt het op een heel andere manier. U zegt het op een manier dat u uitlegt dat u eigenlijk tegen bent. Wij zeggen: wij zijn voor, maar wij willen wel zien, als we de nota zien van het college, er gaan zo veel mensen inzitten, zoveel gaat het kosten, zoveel gaan de rails kosten, zoveel gaat het materiaal kosten. Dat tezamen willen wij zien. En dat kan ik nu nog niet bedenken wat er in dat plaatje staat. U brengt dat heel anders dan ik, dus ik werp mij verre van de manier waarop u het debat voert als wij. Maar we blijven zeker kritisch.

VOORZITTER: Dan is het woord nu aan de heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ik heb een beetje koorts en u mag gerust vaststellen, het is geen Spaanse griep. Het is verkiezingskoorts. De Stadspartij verwacht namelijk dat de inzet van in de eerste plaats de tram – als onderwerp van onze democratische verkiezingen – voor de stad heel belangrijk zal zijn. Wij verwachten dat een groot deel van de stadjers, misschien wel de meerderheid van de stadjers (dat hoop ik ook), zal laten merken dat zij de tram niet wensen. Wij verwachten ook dat een aantal mensen zich alsnog tegen het Forum zal keren, omdat sinds de raad heeft besloten steeds duidelijker is geworden, dat de beloofde bezoekersaantallen zal gerealiseerd zullen kunnen worden en omdat de financiering ook nog niet geheel en al rond is.
Laten we nu eens ingaan met wat hier zoal is gezegd. Laat ik in eerste plaats zeggen dat ik bijzonder blij was met de bijdrage van de heer Arjen de Rooy vandaag. Het schijnt dat de PvdA en de Stadspartij de laatste jaren, waar het gaat om inspraak, dichter bij elkaar zijn gekomen. In de tijd van Smink was er voor mijn gevoel helemaal geen inspraak. Ik was een van de oprichters van de Stadspartij nadat ik een keer met gemeentelijke inspraak te maken heb gekregen. Ik heb het idee dat het nu meer is geïnternaliseerd in de gemeente. Moeilijk woord, laat ik het zo zeggen: mensen hebben binnen gemeentelijke organisatie en in het college de gedachte dat inspraak ook werkelijk betekent dat je burgers bij een keuze betrekt en niet alleen maar voorlicht, dat men zich dat eigen gemaakt heeft. Dat is winst en daar is de Stadspartij blij om.

Ik hoop dat ik daar zelf en dat ook mijn voorgangers Fleur en Geert en Jacob daar aan bijgedragen hebben.

De heer KLIJNSMA (GroenLinks): Ik ben blij dat de Stadspartij het proces van burgerparticipatie bij de tram inmiddels toch wat anders is gaan waarderen.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Die burgerparticipatie bij de tram, het is vandaag ook nog eens gebruikt, te vaak ook in een van de stukken die vandaag zijn besproken, stond weer dat tram kwam. Nee, daar is nog niet voor gekozen, het is alleen maar een voorkeurstraject. Heel veel mensen in de stad zijn op een dwaalspoor gebracht omdat ze denken dat alle besluiten rond die tram al genomen zijn. Maar zoals gezegd, tijdens de verkiezingscampagne voor de gemeenteraad zullen we dat misverstand zeker wegnemen.
Ik was ook blij met de opmerking van de PvdA voor een busbaan tussen UMCG en de Euroborg. Inderdaad, het UMCG heeft graag een eigen verbinding met een transferium. Zij geven, merkwaardig genoeg, de voorkeur aan een kabelbaan. Maar een busbaan zou natuurlijk ook een goede capaciteit zijn.
De gemeente zou meer bottom-up moeten werken. Meer moeten laten beginnen bij projecten met luisteren naar mensen.
Het CDA sprak over de misleidende wijze waarop de tram in de stukken werd genoemd. Ik ben blij dat ook daar is doorgedrongen dat de gemeentelijke stukken heel nauwkeurig moeten worden vastgesteld wanneer het gaat om die tram. Voor je het weet, gaan ambtenaren die dagelijks met de tram bezig zijn inderdaad opschrijven ‘ja hij komt’, want we willen zo graag dat hij komt. ‘Ja, hij komt vast, nou dan schrijven we het op’. Niets onmenselijks, maar we moeten echt opletten. College let erop dat dat niet gebeurt.

De heer KLIJNSMA (GroenLinks): Het lijkt op een herhaling van de laatste commissie Beheer en Verkeer en ik vind, mijnheer Prummel, dat u nu echt een beeld naar buiten brengt van een proces waarbij u zelf betrokken bent als raadslid, wat niet correspondeert niet met het proces zoals het in deze raad en in de commissie plaatsvindt. Daar zijn wel degelijk alle stappen besproken en op deze manier suggereert u dat de raad op een onfatsoenlijke manier zijn besluitvorming regelt. Ik vind dat u dat niet kunt maken en dat u dat beeld niet zo naar buiten kunt brengen.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Het is niet de raad die op een onfatsoenlijke manier besluiten neemt, het is niet het college dat op een onfatsoenlijke manier besluiten neemt maar het pijnlijke geval doet zich voor dat veel Groningers een verkeerde indruk hebben gekregen van de fase waarin de besluitvorming verkeert.

De heer KLIJNSMA (GroenLinks): En daarin de hele tijd gestimuleerd worden door de opmerkingen die u daarover maakt en die bezijden de waarheid zijn van het proces zoals wij dat als raad doorlopen hebben. En ik vind dat u... U weet dat, u was daarbij, dan moet u niet de suggestie elke keer weer naar voren brengen, maar dan moet u ook die mensen duidelijk maken hoe dat proces in werkelijkheid geweest is. En dat u daar tegen was.

VOORZITTER: De heer Prummel is aan het einde van zijn spreektijd.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ik ben aan het einde van mijn betoog. Ik zou nog even iets moeten zeggen over stenen (inderdaad RO/EZ) en mensen, natuurlijk gebeurt er bij RO/EZ veel met mensen. En daar ben ik ook blij om.
Windmolens kunnen inderdaad buiten onze gemeente staan, desnoods bouwen we ze in Spanje. Het blijft een bijdrage aan klimaatverbetering en ja, het laatste hier... GroenLinks moet wel blind en doof zijn om te geloven dat er nog steeds een draagvlak voor de tram bestaat.

Wethouder DE VRIES: U heeft mij in eerste termijn een technocraat genoemd of een techneut. Zou u gelet op uw laatste bewoordingen, als het dan toch bij RO/EZ ook om mensen gaat, dat even willen terugnemen?

48.58

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ik heb in algemene zin gezegd dat bij de dienst Ruimtelijke Ordening – en dat weet ik nog heel precies en we kunnen het ook teruglezen – sociaal democraten en technocraten elkaar de klink in de hand gaven en daarbij heb ik overigens ook de stadsbouwmeesters betrokken. Wie de broek past, trekke hem aan.

VOORZITTER: Het woord is nu aan de heer Van der Wilt.

De heer VAN DER WILT (D66): Ik vind het eigenlijk wel een leuk debat vandaag, ik vind het ook een licht absurdistisch debat als je woorden populistisch en reactionair voor je D66-voeten geworpen krijgt. Dus ik heb maar even contact opgenomen met onze D66-advocaat en die heeft het de laatste tijd nogal druk. Dit mag ik nog van hem zeggen:
Investeren in onderwijs, zoals mijn fractie genoemd heeft.
De wens banen te creëren in het Ebbingekwartier, zoals mijn fractie genoemd heeft.
Burgerparticipatie, dat zijn hele reactionaire en conservatieve onderwerpen. En dat zij dan maar zo.
Mijn fractie heeft ook aandacht gevraagd voor het collegeprogramma 2006/2010. En daar heeft mijn fractie gewezen op de wens om 12 miljoen te bezuinigen. Daarvan is de helft nu gerealiseerd. En dat de rest niet gerealiseerd is, komt omdat het toen niet nodig was, de jas was ruim. Dan zou het, als wie die analogie volgen, ook heel goed moeten zijn dat wanneer de jas krap is – en dat is die jas op dit moment, sterker nog er vallen gaten in – dan zou het ook logisch zijn dat we die rest ook gaan bezuinigen. En dan is het daarnaast ook heel erg goed en heel erg verstandig, dat heb ik ook tegen de wethouder gezegd, dat we het bezuinigingspakket dat nog overblijft, aan de kiezers overlaten zodat partijen daar heel uitgesproken hun keuze in kunnen maken.

De heer EIKENAAR (SP): Ik zou wel graag wat voorbeelden willen horen. Wat?

De heer VAN DER WILT (D66): Die heb ik genoemd: efficiency, DSW. En ik denk dat we heel goed alle projecten tegen het licht moeten houden om te kijken of de nut en noodzaak nog aanwezig is om ze op de manier zoals we nu hebben vastgesteld, uit te voeren.

De heer EIKENAAR (SP): Dat is mij net wat te vaag, dat laatste. Kan het iets concreter?

De heer VAN DER WILT (D66): Nou, iets concreter? Ik heb in ieder geval al meer genoemd dan dat u hebt genoemd. U wilt alleen maar bezuinigingen terugdraaien en dat is volgens mij helemaal niet de bedoeling.
Re-integratiemiddelen; ik was het roerend eens met de PvdA-fractie. Ook mijn fractie heeft er de afgelopen jaren keer op keer op gewezen dat die gelden op de plank liggen en dat dat ontzettend zonde is. Volgens mijn fractie is sociaal beleid, beleid dat is toegespitst op het creëren van banen.
En dan de tram. Ik denk dat het toch goed is om even de illusie weg te nemen alsof er licht zou zijn wat mijn partij in de commissies te berde brengt en wat hier in de raad gezegd wordt. ‘Wij zijn voor de tram’. Dat was de eerste zin die ik noemde in mijn bijdrage. Wij zijn voor de tram in de stad. Wij vinden dat een duurzaam vervoersconcept. We hebben alleen altijd, ook in de commissies, heel erg sterk onze vraagtekens gehad en ook keer op keer gevraagd aan dit college ‘hoe zit het met de risico’s?’ en ‘voldoet de regiovariant wel aan de wensen van de bereikbaarheid van de stad?’ Dat heeft mijn fractie keer op keer aan de orde gesteld. En ja, wij hebben inderdaad ingestemd met de eerste lijn. En ja, wij zijn inderdaad tevreden over de voorstellen over de tweede lijn. Maar dat betekent nog niet dat wij tevreden zijn over de risico’s, want die zijn nog lang niet, mijnheer De Haan, in kaart gebracht. En ook op de langere termijn hebben wij grote vraagtekens bij de exploitatie van die trein. En dat is, denk ik, een heel goede maar ook kritische houding die wij ook bij het Forum hebben gehad. Wij zijn voor het Forum geweest, maar wij zijn ook altijd kritisch geweest als het gaat om de betaalbaarheid ervan. En dat is denk ik alleen maar goed want uiteindelijk krijg je dan een plan wat kwalitatief goed is en vervolgens ook te betalen.

De heer DE ROOY (PvdA): Welke partij in deze raad heeft gezegd: exploitatie willen wij helemaal niet over praten, ongeacht wat het kost, wij gaan het doen. Welke partij is dat?

De heer VAN DER WILT (D66): Nee, ik zeg niet dat andere partijen dat wel doen. Ik zeg alleen dat mijn partij dat heel expliciet, vanaf het begin van het traject af, gedaan heeft. En dan over de relatie met regio, die is uitstekend want de fractie in de Staten van D66 roept dit ook al jaren.

De heer DE ROOY (PvdA): Het is de heer Van der Wilt kennelijk ontgaan dat we niet alleen te maken hebben met de Provinciale Staten maar met nog meer overheden. Het is een zorgvuldig proces. Daar zijn afspraken gemaakt. Afspraken met mensen die er met volle verstand bijzaten. Hoe komt u er nou bij dat als we even teruggaan naar de onderhandelingstafel en zeggen; jongens, we zijn een traject ingegaan, Kolibri, hartstikke mooi. Maar wij hebben nog even nagedacht, we willen toch een stadstram. Hoe gaat u dat verkopen?

De heer VAN DER WILT (D66): Waar het om gaat, mijnheer De Rooy, is dat deze stad dit moet kunnen betalen. Als dat betaald kan worden, zijn we al een hele stap verder. Maar dat daar op dit moment zicht op is en dat die risico's beheersbaar blijven, zover is mijn fractie nog lang niet.

De heer DE HAAN (GroenLinks): Ik wilde graag vragen, u hebt goede contacten met uw Statenfractie. U hebt daar maar een vertegenwoordiger dus het kan niet missen wie we bedoelen. En volgens mij weet die ene vertegenwoordiger heel goed dat er voor de stadstram totaal geen draagvlak is buiten D66 in de Staten. Is u dat wel eens verteld?

De heer VAN DER WILT (D66): Waar het mij om gaat is dat we die discussie volgens mij in deze nieuwe situatie waarin de economische tijden zwaar zijn, opnieuw met elkaar aan moeten gaan.
Participatie; ik ben op dit punt echt blij dat dit college een draai heeft gemaakt ten opzichte van de jaren dat dit begon. Daar is heel wat overheen moeten gaan, daar heeft een Europaparkdebacle voor gezorgd, maar volgens mij staan de neuzen nu wel echt dezelfde kant op. En dat doet mij deugd. Ik denk ook dat er heel veel opgaven in stad waar de burgerparticipatie belangrijk voor is. Mijn fractie kwalificeert het succes van de burgerparticipatie misschien wel aan het volgende. En dat is dat we niet alleen goede burgerparticipatie hebben als het straks gaat om plannen die vanuit het bestuur en de overheid naar de stad toegaan, maar dat we straks van goede burgerparticipatie kunnen spreken als wij de ideeën die vanuit de stad zelf komen, op een zelfde manier behandelen. En ik denk dat dat de goede kant op gaat.
Dan nog even de motie over de windmolens. Ook wij zijn al jaren voor het opstarten van windmolens in de stad, maar ik volg wel een beetje de lijnen zoals het college die gegeven heeft, dat moet niet betekenen dat wij voor een groot windmolenpark in de stad zijn.

VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Antuma, als laatste van de kant van de raad.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Ik heb natuurlijk in eerste termijn wel links en rechts gereageerd op de collega's dus ik ga dat niet allemaal herhalen wat ik toen heb gezegd. Maar het klopt inderdaad, mijnheer De Haan, dat het woord duurzaamheid of de inzet die we moeten plegen op het gebied van de klimaatproblematiek die heerst in deze wereld, dat dat bij Student en Stad niet is gepasseerd. Wat natuurlijk niet wegneemt dat we daar als stad en als partij volop mee bezig moeten blijven. Op dat punt waarderen wij ook het initiatief dat u heeft neergelegd in de motie op het gebied van de windmolens. De heer Prummel is op dit moment even niet aanwezig, maar wat mij heel erg heeft gestoord in zijn benadering is het nimby-effect *'not in my backyard'*. De windmolens mogen overal staan, de ingrepen mogen overal worden gepleegd, overal mag een tram rijden, overal mag een culturele voorziening zijn, behalve in Groningen. En dat is toch een politieke benadering die heel ver afstaat van die van Student en Stad. Je moet kijken: wat heeft deze stad nodig. Ook in een bredere scope: wat heeft deze wereld nodig? Wat zijn de uitdagingen, niet alleen voor vandaag waar we voor staan, maar wat zijn ook de uitdagingen voor morgen en overmorgen?
En dan ben ik blij, om even een ander onderwerp aan te snijden, waar het gaat om de aandacht voor de inwoners van stad. De heer De Rooy heeft aangegeven dat hij een beetje kriegel wordt van het woord 'leefbaarheid'. Daar kan ik in meekomen. Waar het voor Student en Stad om gaat is dat je je thuis moet voelen in de stad en dat dat voor iedereen hier geldt. Alle inzet dit wordt gepleegd om juist het versterken van die onderlinge samenhang, dat je je buren kent, dat je met Sofie aan tafel zit, dat zijn allemaal leuke, goede en noodzakelijke ideeën die worden genomen. Of dit nou uit een Goed Idee of Goed Idee Plus moet worden gedaan, daar kan ik ook de gedachtegang van andere partijen over volgen. Dat wanneer we zeggen dat buurtbudgetten voor de buurt zijn, dat we niet moeten zeggen vanuit deze raad 'wij weten nog wel een goede invulling dus laten we het daar maar voor gebruiken'. De suggestie doen is goed, hoe dit bekostigd wordt moeten we het nog over hebben.
Burgerparticipatie, je thuis voelen in de stad, betekent ook dat je je serieus genomen moet voelen. Daar springen de woorden van de gemeentelijke ombudsman, mevrouw Kol, mij weer in het geheugen, die heeft gezegd dat je als overheid op een transparante manier ja of nee moet durven zeggen.

Ik denk dat dat de uitdaging is waar we de afgelopen jaren mee bezig zijn geweest. Transparant, duidelijk maken waarom we als politieke partij, waarom we als raad wel voor het een of juist tegen het ander zijn. Dat is ook gewoon een voortdurende dialoog, die we niet uit de weg moeten gaan. Ik ben blij met de aandacht die ervoor is. Als het dan gaat over de dialoog en een doorkijkje in de toekomst, zou ik in de richting van de heer Van der Wilt nog willen zeggen dat hij al heel erg vooruitloopt op 3 maart 2010. Is zijn goed recht. Alleen de heer Van der Wilt doet mij op dat punt een beetje denken aan klimmer die de Alpe d'Huez nog over moet. Virtueel rijdt hij in het geel, maar de afgrond is dichtbij en de finishlijn nog lang niet.

De heer VAN DER WILT (D66): Nou, wees gerust, u zult mij niet terugzien.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Nee, u begrijpt dat het gewoon een vergelijking is? Waar het mij om gaat, is dat iedereen een broek aan kan trekken die hem past. Ik wil het statement maken dat ik iedereen serieus neem en de opvattingen steeds op de inhoud beoordeel.
En als het dan gaat om moties die zijn ingediend, de reactie van de wethouder erop en dan met name de meertalige website, dan wil ik toch wel even duidelijk maken dat wij Student EN Stad heten dus dat niet elke motie die wij indienen een studenteneffect heeft. En als ik zie dat Herr Oberburgemeister Schwandner van Oldenburg in ieder geval heel goed Duits spreekt maar wat minder goed Nederlands, dan moet ook hij zich op de gemeentelijke website heel goed thuis voelen.
En waar het gaat over de onderzoeken, motie nummer 26 van ons, dat wordt al gedaan, maar het lijkt me toch goed om te kijken in hoeverre kunnen we dat nog vaker doen. Dus u moet de motie in dat licht en met zo'n aansporing zien.
Afsluitend zou ik willen zeggen: college bedankt voor de vele pagina's papier en ook de ambtelijke organisatie, bedankt voor zowel vorm als inhoud. We hebben ervan genoten, zij het met een zweetdruppeltje.

VOORZITTER: Dan schors ik de vergadering tot 21.40 uur.

VOORZITTER: Terwijl u weer gaat zitten, herinner ik u namens de heer De Jager, maar eigenlijk ook namens mijzelf, aan de spinningmarathon die binnenkort wordt gehouden, waaraan verschillende wethouders en zelfs een burgemeester meedoen en mevrouw De Boer als enige raadslid. Dat is toch wel heel pover. We roepen u op om deel te nemen!
Ik heropen de vergadering en dan is nog even het woord aan wethouder Dekker.

Wethouder DEKKER: Laat ik beginnen met de informatievoorziening aan de raad. Wij hadden vorige week een raadscommissie over de begroting. En daar zijn een aantal vragen gesteld en pas gisteravond om 21.30 uur, want de server lag er ook nog eens uit, heeft u die informatie tot u gekregen.
De heer De Rooy was hier terecht ontstemd over. Het is altijd zo makkelijk om te zeggen 'excuses' maar ik ben het er volstrekt mee eens dat dit niet zo kan en wij zullen ervoor moeten zorgen dat dit anders kan. Zelf heb ik vandaag voorgesteld om met medewerkers en bestuurders dit proces even terug te draaien: hoe is het gegaan en wat kan het beter? En de burgemeester neemt daar ook als uw voorzitter, het voortouw in. Het moet echt beter, u heeft een terecht punt gemaakt.
Wat betreft de opmerking van de SP, over de AWBZ en het zoveel mogelijk opvangen van de bezuinigingen. Hoe graag we het ook zouden willen, maar die uitspraak gaan wij vandaag niet doen. Al was het maar om het Rijk het niet gemakkelijk te maken, maar het kan niet zo zijn dat elke bezuiniging op het Rijk door de gemeentebegroting wordt opgevangen. Ik kan op dit moment ook helemaal niet overzien of het überhaupt mogelijk is. We gaan het wel in kaart brengen en voor zover mogelijk, aanvullende zaken bedenken. Uw zorg is ook de onze en volgens mij zouden we daar begin volgend jaar ook nader op terugkomen. Maar om te zeggen: vang die tekorten op, is een uitspraak die ik graag zou doen, maar gezien het budgettaire kader van de volgende jaren is het een uitspraak die we volgens mij niet móeten doen.
Wat betreft de reserve WWB, ik ben het eens met de heer De Rooy dat we niet moeten spreken over diefstal. Het is volstrekt terecht wat de staatssecretaris doet, zij roomt het budget af wat niet is uitgegeven. Dat is voor ons hartstikke jammer, voor ons ook een les over hoe we met dat soort budgetten omgaan. Het woord diefstal moeten we niet noemen, maar dat had de heer Eikenaar ook al een beetje aangegeven.
Dan het onderdeel participatie: de heer Smink is hier niet aanwezig, maar laat ik dan even namens de heer Smink spreken – ja en ga nou niet zeggen van dat is even leuk, want ik vind het helemaal niet leuk – ik vind het uitermate incorrect als hier in deze raad ten tijde van wethouder Smink, die van grote betekenis is geweest voor deze stad en gewaardeerd wethouder, dat er in die tijden geen inspraak was.

U zegt dan niet alleen iets over de wethouder, u zegt op dat moment ook iets over de voltallige raad die hier aanwezig was, omdat er blijkbaar dan een raad zou zijn die toe zou staan dat er allerlei plannen in deze stad gerealiseerd zouden worden zonder inspraak. Dat is een incorrect en onjuist uitspraak en ik hecht eraan dat de Stadspartij die uitspraak corrigeert. Want op die manier vind ik het debat met de Stadspartij wel erg ingewikkeld worden.
Wat betreft, een ander iets, participatie, het debat, de tram. Hij komt een paar keer langs. Laat ik eens met een feitelijk vraag beginnen: hoe zit het met de exploitatie van de tram en van de bus? Een vraag die door de heer Seton en mevrouw Jongman aan de orde is gesteld. Wij hebben aangegeven dat er op dit moment nog een gat zit in de exploitatie van de tram van een aantal miljoenen. We hebben ook aangegeven dat we daar uiteindelijk in het voorjaar nader bij u op terug zullen komen. Overigens is de exploitatie een verantwoordelijkheid van het ov-bureau. Daar zitten wij natuurlijk ook in, dus in die zin is er al een link. Ik ben het helemaal eens met de PvdA die zegt 'een tram koste wat kost, nee'. Maar we hebben wel met zijn allen een groot probleem op te lossen en dat is de bereikbaarheid van deze stad. Met alleen asfalt redden we dat niet en willen we ook niet omdat we ook nog de duurzaamste stad van Nederland willen worden. En bovendien komen er straks, met name door de intensivering van het treinverkeer, heel veel mensen op het stationsgebied aan en ik zeg u, die kunnen niet met bussen vervoerd worden. Dan loopt het verkeer in deze binnenstad vast. Dus op het moment dat wij in het voorjaar geconfronteerd worden met een gat in de exploitatie voor de tram, dan hebben we een groot probleem. Want we hebben ook een beperkt budgettair kader. Maar dan is het probleem niet opgelost door te zeggen: doe dan maar geen tram. Ik kan u zeggen dat de exploitatie van de bus wellicht nog wel eens duurder zou kunnen uitvallen. Binnenkort zullen wij u het busalternatief presenteren. In ieder geval, het wordt in de provincie gepresenteerd en een afschrift krijgt u daar ook over. En dan zal een en ander u daarin helder worden. Maar eerst nog even het woord aan stuurgroep en college.

De heer SETON (CDA): Eigenlijk was de enige vraag of de variant met bussen dan ook een exploitatie bevat, zodat we het tegelijk met de exploitatie…

Wethouder DEKKER: In het busalternatief wordt uitgerekend wat dat betekent voor de exploitatie voor het ov-bureau. En dan kunt u heel goed de tram en de bus naast elkaar leggen.
Toch wel opvallend, de VVD probeert een beetje een beeld te creëren alsof het draagvlak voor tram minder zou worden. Een ding is helder, het draagvlak bij de VVD voor de tram is minder geworden, dat is vandaag heel helder geworden. Wat ook helder is geworden is dat we op dit moment bezig zijn met het voorlopig ontwerp van lijn 1. En dan gaan mensen hun zorgen uiten. Mensen worden op dat moment geconfronteerd hoe hun straat er anders uit komt te zien. Gaan alternatieven bedenken, zoals bij de
Zonnelaan. Ik heb met de mensen zelf gesproken. Zeggen helemaal niet dat ze tegen de tram zijn, zien het als een verrijking van hun stadsdeel, maar maken zich wel zorgen over hoe omgegaan wordt met afslaande bewegingen, met parkeerfaciliteit. En wat doen wij nu in die participatie? Op straatniveau, keer op keer op keer, in december de derde ronde, is met mensen praten, alternatieven wegen, maakt het soms lastig. Maar het is mijn manier, het is onze manier hoe je aan zo'n proces vorm kunt geven. En als mensen zich dan uiten... Ik zou zeggen: wees blij! Ik heb me de afgelopen jaren met het college wel eens zorgen gemaakt over het ontbreken van een debat over de tram, wat een effect heeft in deze stad, wat een effect heeft in alle straten. We hadden al wat gehoord van de Oosterstraat, want daar hadden mensen hun zorgen geuit, hebben we ook mee gesproken. Wij zijn als college niet bang voor het debat. Waar we wel bang voor zijn is dat we een proces niet goed doen, daarom zetten we optimaal in om met mensen daar over te praten. En u kunt in het voorjaar de afweging maken; hebben we het goede proces gekozen? Hebben we het goede voorlopig ontwerp gemaakt? Hebben we voldoende draagvlak gecreëerd? Hebben we de zorgen weg kunnen nemen? Hoe staat het met financiën? We staan niet met z'n allen voor de tram omdat het een mooi project is maar noodzakelijk voor de bereikbaarheid van stad. Uiteindelijk gaan we dit voorjaar een afweging maken en dan ben ik blij met kritische houding van de ChristenUnie en het CDA, die niet, zoals de VVD, weglopen voor hun verantwoordelijkheid maar kritisch blijven ondersteunen. Dan zeg ik, net als in mijn eerste termijn, een kritische raad maakt besluitvorming van dit college alleen maar sterker.

Mevrouw DE BOER (VVD): Wij lopen niet weg voor onze verantwoordelijkheid en ik hoop ook niet dat u dat doet, want wij hebben in februari om duidelijkheid gevraagd in die exploitatie want er zingt veel te veel over rond. Als u nu zorgt in februari voor duidelijkheid, dan kunt u ons aan uw zijde verwachten wat betreft besluitvorming rondom de tram. En we zullen een besluit nemen ook op basis van die exploitatie.

Wethouder DEKKER: Dan zou het u sieren als u de komende maanden in het debat over de tram niet aldoor een bijdrage levert die suggereert alsof het draagvlak aan het afbrokkelen is, die suggereert alsof we het proces niet doen, maar een bijdrage levert conform de ChristenUnie en het CDA, kritisch-constructief. Daarvan worden we met zijn allen beter.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik constateer feitelijk dat het CDA kritischer wordt, wij inderdaad kritischer worden, ook D66 kritischer wordt – misschien op een andere manier – dus ik zou het ter harte nemen en ons duidelijkheid verschaffen op deze punten.

Wethouder DEKKER: Ik begrijp heel goed dat u uw eigen beeld overeind wil houden. Maar ik heb toch echt in de tweede termijn van zowel de ChristenUnie als van het CDA gehoord, dat zij een volstrekt consistente lijn hebben, dat zij zich altijd hebben geuit over dat geld wat in orde moest zijn. Datzelfde geldt voor de rest van de coalitie en de rest van de raad. En ik constateer dat u in ieder geval daar een niet-evenwichtig verhaal in heeft. Het ene moment lijkt u erg voor de tram, het andere moment lijkt u wat minder voor de tram. Ik ben blij dat er nog enige hoop gloort dat u wellicht toch nog weer in februari vóór zult zijn. Ik kan er eigenlijk niet meer zo goede peil op trekken.
Voorzitter, ik rond af met nog twee vragen. Er was nog een vraag over de formatie ten aanzien van openbare orde en veiligheid. Ja, dat is het bedrag dat wij in deze gemeentelijke organisatie nodig hebben om zowel een functionaris van een bepaald niveau te kunnen financieren. En dat is overigens niet alleen het salaris wat iemand op de bank krijgt, maar dat is een brutobedrag en nog een bedrag van om en nabij 30.000 euro aan overheadkosten.
Ten slotte, de laatste vraag door de heer De Rooy gesteld. We hebben nu een begroting, ziet er heel mooi uit, maar gaan we die nu opnieuw drukken, is dat wel verstandig? Ik zie het als een suggestie om straks met een aantal inlegvellen de correcties weer te geven en daarmee een duur drukproces te besparen een ook nog een aantal bomen.

VOORZITTER: Tot zover de wethouder in tweede termijn. Dan zou ik u willen voorstellen om over te gaan tot besluitvorming.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): De wethouder heeft nogal wat harde woorden aan mijn adres gewijd en mij onder andere gevraagd om excuses aan te bieden. Ik zou daar graag even op in willen gaan.
De Stadspartij is opgericht door bewoners van de Oosterpoort, die te maken kregen met de gemeenteraad van de jaren 1998/2002, een wethouder die absoluut niet wist wat inspraak betekende. Dat oordeel is overigens ook gegeven door de ombudsvrouw waar wij een klacht bij hebben ingediend over de inspraak. En die vaststelde dat er geen enkele ruimte voor inspraak was omdat alle besluiten al waren genomen. Ook de bestuursrechter heeft ons gelijk gegeven in de procedure waarbij wij de gemeente hebben gedaagd. Ik voel er dus absoluut niet voor om mijn excuses aan te bieden. Ik blijf er wel bij dat er sindsdien erg veel is verbeterd.

VOORZITTER: Dan zou ik u nu willen besluiten om over te gaan tot besluitvorming, waarbij we eerst gaan stemmen over de amendementen die zijn ingediend, daarna over de moties die zijn ingediend en daarna over de voorstellen zoals die aan u zijn voorgelegd.
In geval van één motie zijn wij zo vrij geweest om dat als een amendement te beschouwen, omdat dat in zijn karakter een amendement is. Dat is nummer 9, van de VVD en het CDA. En dan wilde mevrouw Jongman graag nog het woord en mevrouw De Boer. Ik neem niet aan dat dit is om stemverklaringen aan te kondigen, want daarvoor geef ik u de gelegenheid bij het langslopen bij de stemming van de amendementen en de moties.
Eerst is het woord aan mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Over motie 17, ‘Gast aan tafel’, zou ik willen vragen om die te wijzigen, het besluitpunt. Inderdaad wat mensen gezegd hebben over Goed Idee en Goed Idee Plus, dat is meer uit de wijk zelf. Dat was iets te enthousiast in mijn gedachten maar ik zou willen wijzigen in:
‘Verzoekt het college te onderzoeken of de uitvoering van het idee ‘Sofie aan tafel’ gedekt kan worden uit het stadsdeelprogramma 2010’. Dat is het wijzigingsvoorstel op motie 17.

Mevrouw DE BOER (VVD): Samen met CDA en Stadspartij hebben wij een motie ingediend, nummer 9.

VOORZITTER: U moet even aangeven of u het... U formuleert het eerst als een besluit, dan zit er later weer een verzoek in...

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik wilde hem eerlijk gezegd aanhouden. De discussie vindt volgende week plaats in de commissie, en over twee weken dan weer in de raad. Dus dan zal die motie opnieuw worden besproken.

VOORZITTER: Ik begrijp dat u hem voor dit moment wilt intrekken, deze motie? Dus dan is motie, of wat het ook is nummer 9 ingetrokken. Nog andere opmerkingen?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ook nummer 21 kan naar de slachtbank.

VOORZITTER: De motie op nummer 21 wordt ingetrokken.
Dat is het wat u betreft? Kunnen we dan de stapel nu langslopen?

Amendement op stuk nummer 3 inzake Eurosonic. Geen behoefte aan stemverklaringen? Wie steunt dit amendement? Dat is de gehele raad. Amendement aangenomen.

Amendement op stuk nummer 10 inzake Ebbingekwartier.
De heer Vogel heeft behoefte aan een stemverklaring.
De heer VOGEL (CDA): Wij steunen dit amendement omdat wij er al jaren voor pleiten dat er een stimulans blijft uitgaan om het Ebbingekwartier verder te ontwikkelen. Ondanks dat de heer Koops er niet is, hebben wij de som even uitgerekend en wij zagen dat hier al weer 10.000 euro verdiend is, want als je het optelt komt je op 240.000 euro.
VOORZITTER: Wie kan dit amendement steunen? Dat is de gehele raad, amendement aangenomen.

Motie op stuk nummer 1. Geen behoefte aan stemverklaring? Wie steunt deze motie?
De gehele raad waarmee de motie is aangenomen.

Motie nummer 2. Behoefte aan stemverklaring? De heer Seton, de heer Van Keulen.
De heer SETON (CDA): We hebben net het amendement gesteund omdat we dat wel eenmalig wilden organiseren. Maar om het nu al structureel of structureler te gaan regelen, dat doen we niet. Dat zien we wel bij de begroting 2011.
De heer VAN KEULEN (VVD): Wat de heer Seton vertelt, daar kunnen wij ons wel in vinden. Alleen omdat wij Eurosonic/Noorderslag toch een dusdanig belangrijk evenement vinden, zullen wij het wel steunen. We houden ons echter wel het recht voor om af te wachten waar dat geld dan exact vandaan zal moeten komen.
Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik kan mij aansluiten bij de stemverklaring van het CDA.
De heer PRUMMEL (Stadspartij): De Stadspartij zal dit steunen onder andere omdat een dergelijke organisatie ook op langere termijn moet kunnen overzien hoeveel geld zij tot haar beschikking heeft, vanwege haar engagement.
VOORZITTER: Dan brengen we de motie in stemming. Wie steunt de motie?
Dat geldt voor alle partijen minus CDA en ChristenUnie. Waarmee de motie is aangenomen.

Motie nummer 6. Behoefte aan stemverklaring?
De heer DE ROOY (PvdA): Er wordt al aan gewerkt, de motie is overbodig daarom zullen hem niet steunen.
Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): We erkennen het probleem maar de wethouder heeft duidelijk aangegeven eraan te werken dus deze motie is wat ons betreft overbodig.
De heer EIKENAAR (SP): Daar sluit ik mij geheel bij aan.
De heer SETON (CDA): Daar sluiten wij ons ook bij aan.
De heer ANTUMA (Student en Stad): Daar sluit ik mij ook bij aan.
VOORZITTER: Soms wordt het ook gewoon bij stemming duidelijk wat u vindt.
Dan brengen we de motie in stemming. Wie steunt deze motie over de zuidelijke wijken richting A7?
Dat is de VVD, Stadspartij en D66. De motie is daarmee verworpen.

Dan gaan we naar de motie over aanbodversterking binnenstad, leegstand van winkelpanden. Behoefte aan stemverklaring?

De heer EIKENAAR (SP): Wij zullen deze motie steunen maar gaan er wel vanuit dat het geld komt uit de 1 miljoen die we gereserveerd hebben voor de binnenstadsversterking.
De heer ANTUMA (Student en Stad): In het debat ging het even over wat nou overleg is en wat voorstel is. Laten we wel zijn, het gaat om voorkomen van leegstand, dus daarom zullen wij instemmen.
Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Wij zullen de motie steunen, maar wel met de uitleg die de wethouder eraan gaf.
VOORZITTER: Dan vraag ik aan u wie deze motie steunt. Dat geldt voor de gehele raad, waarmee de motie is aangenomen.

Dan gaan we naar de motie over het klimaatbod wat gedaan moet worden. Stuk nummer 11. Behoefte aan stemverklaring?
De heer DE ROOY (PvdA): Dit gaat over de inzet van het Rijk op de klimaattop. Dat is een beetje hinken op twee gedachten, 1. Nederland moet meer doen binnen de EU en 2: de top moet slagen. Deze ambities van EU zijn waarschijnlijk het grootste struikelblok op deze top. Wij zijn bang dat wanneer wij deze motie steunen, het milieu geen plezier doen. Wij zullen dus tegenstemmen.
De heer SETON (CDA): Nederland in de Europese Unie moet iets laten zien, dat zijn duidelijk landelijk of zelfs Europese onderwerpen. Een motie daarover vinden wij in deze raad niet geschikt dus wij zullen hem niet steunen.
VOORZITTER: Nog anderen? Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie?
ChristenUnie, SP, GroenLinks en de Stadspartij waarmee de motie is verworpen.

Dan gaan we naar de motie over de gemeentelijke klimaattop. Behoefte aan stemverklaringen?
De heer SETON (CDA): Een sympathieke motie, die wij ook zullen steunen. Er wordt met respect over de rol van ondernemers gesproken, dat vinden wij belangrijk. Binnen een half jaar. Ja, of dat lukt weet ik niet, maar we zullen de motie steunen.
De heer DE ROOY (PvdA): Onze verwachtingen zijn niet al te hoog gespannen maar het is een sympathiek idee, dus wij zullen hem steunen.
De heer VAN DER WILT (D66): In onze bijdrage heeft D66 aandacht gevraagd voor duurzaam ondernemen vandaar dat wij deze motie van harte zullen ondersteunen.
VOORZITTER: Dan brengen we de motie in stemming. Wie steunt de motie? Dat geldt voor de gehele raad minus de VVD, waarmee de motie is aangenomen.

Dan de motie over de windmolens in Groningen. Behoefte aan stemverklaring?
De heer DE ROOY (PvdA): Die drie windmolens op de ‘Stainkoelen’ is een ding waar wij best mee kunnen leven, het andere ding om een aantal redenen niet. Veel te veel windmolens en problemen met de provincie. Volgens ons zijn andere plekken beter, daarom zullen wij deze motie niet steunen.
De heer SETON (CDA): Die drie windmolens zijn ook een wens van ons. Ja, niet precies drie maar we willen ze wel. Of je er nog veel meer buiten de gemeentegrenzen wil en of die gemeenten daarop zitten te wachten, weet ik allemaal niet. Het onderzoek ging best aardig dus we zullen deze motie wel steunen.
De heer ANTUMA (Student en Stad): Wij staan ook warm tegenover het idee van die drie. Ik heb het in mijn tweede termijn gehad over het ‘nimby-effect’ dus het gaat mij er in ieder geval om dat als wij in overleg treden met onze buurgemeenten, dat wij dat in goede harmonie doen. Dus zo lees ik de motie ook daarin en dan kan ik hem steunen.
VOORZITTER: Dan gaan we stemmen over de motie. Wie steunt de motie? Dat is de raad minus PvdA en minus VVD. De motie is dus aanvaard.

Dan gaan we naar de motie over de voortgang veranderagenda. Behoefte aan stemverklaringen?
De heer DE ROOY (PvdA): Ik vond dat de wethouder het mooi verwoordde, kennelijk zijn er twee realiteiten. Ik heb de woorden van de heer Seton ter harte genomen, wij zullen de motie steunen. Niet om u een tik op de vingers te geven, maar meer als stimulans.
Mevrouw DE BOER (VVD): Wij zullen deze motie wel steunen ondanks dat we wel eens gezegd hebben dat de commissie Cultuurverandering wat ons betreft kan worden ondergebracht bij de commissie Financiën en Veiligheid. Dat terzijde, in ieder geval kunnen we deze motie steunen.
Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): De wethouder heeft duidelijk aangegeven dat er een rapport ligt, dat komt in december. We zijn er heel druk mee bezig dus wij zijn tegen deze motie omdat de intenties duidelijk voorliggen.
De heer EIKENAAR (SP): Sluit ik me bij aan.

VOORZITTER: Dan gaan we stemmen over de motie. Wie steunt de motie? Dat is de raad minus SP en minus ChristenUnie. De motie is daarmee aangenomen.

Gaan we naar de motie 'Noordwand Grote Markt'. Behoefte aan stemverklaringen? Niet het geval. Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie? VVD, D66, CDA en de Stadspartij. De motie wordt dus verworpen.

Motie 'Ligplaatsen woonschepen'. Behoefte aan stemverklaringen?
De heer DE ROOY (PvdA): Dit is voor ons een vervelende motie. We begrijpen heel goed waarom het CDA ermee komt en wat er aan de hand is. Wij begrijpen ook dat de wethouder voorstellen heeft gedaan in de raadscommissie. Die twee fietsen een beetje door elkaar heen. Wij zullen deze motie niet steunen, maar we willen de wethouder en het college er echt op wijzen dat al heel erg lang een probleem ligt. We gaan ervan uit dat deze wethouder dit probleem binnen zeer afzienbare tijd met de raad bespreekt en op een manier die ook acceptabel is.
De heer DE HAAN (GroenLinks): GroenLinks zal deze motie wel steunen en dat komt omdat volgens ons dit makkelijk te doen is. Alle locaties zijn al meermalen onderzocht en de enige die nieuw is, is de Energieweg bij het Suikerunieterrein en dat moet makkelijk kunnen voor de verkiezingen.
Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Wij zijn ook voor deze motie. Het is een wens die al heel erg lang loopt maar niet tot uitvoering komt. Daarom zullen wij hem steunen ondanks de werkconferentie die in het verschiet ligt.
De heer EIKENAAR (SP): Ik wil mij geheel aansluiten bij de heer De Rooy. Die zei heel duidelijk dat de wethouder toezeggingen op dit vlak heeft gedaan en volgens mij is dat ook het geval.
De heer JAGER (VVD): Wij sluiten ons ook aan bij de woordvoering van de PvdA.
VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. Wie steunt? CDA, ChristenUnie, Student en Stad, GroenLinks, D66 en Stadspartij. De motie is daarmee verworpen.

De motie 'Gast aan tafel', zoals die gewijzigd is door mevrouw Jongman. Stemverklaringen?
De heer ANTUMA (Student en Stad): Met de wijziging van mevrouw Jongman kan mijn fractie helemaal leven met deze motie. Daarom zullen wij hem dus ook steunen omdat het initiatief voor de wijkbudgetten nu ook gewoon bij de wijk blijft.
VOORZITTER: Anderen? Wie steunt de gewijzigde motie? Dat is de raad minus D66, VVD en CDA. De motie is daarmee aangenomen.

Dan gaan we naar de motie 'Minder steen, meer mensen'. Behoefte aan stemverklaringen?
De heer VOGEL (CDA): Al eerder is opgemerkt dat de Stadspartij hier een tegenstelling creëert die er niet is. Mensen moeten wonen, mensen moeten werken, mensen moeten recreëren. Wij zullen dus niet voor deze motie stemmen. We maken trouwens nog wel de opmerking dat de heer Prummel – wij kennen hem als een heer van stand, althans zo presenteert hij zich graag – zich ook chic moet gedragen en mensen niet met de voornaam maar met hun titel aan dient te spreken. Ze zijn wethouder.
VOORZITTER: Anderen nog? Dan gaan we stemmen. Wie steunt deze motie? Dat is de Stadspartij. De motie wordt dus verworpen.

Motie 'Aangeven van projectkosten'. Stemverklaringen?
De heer ANTUMA (Student en Stad): Wij zullen deze motie steunen. Wat ons betreft hoeft niet bij ieder theekopje te staan wat het kost, maar dat bijvoorbeeld bij het Forum staat hoeveel de stad investeert in het hele project, dat lijkt mij op zich prima.
Mevrouw DE BOER (VVD): Wij kunnen ons volledig aansluiten bij wat de heer Antuma net zei, dus wij zullen de motie ook steunen.
VOORZITTER: Anderen? Niet? Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie? VVD, Stadspartij, D66, Student en Stad en ChristenUnie. De motie is daarmee verworpen.

Motie over COC. Behoefte aan een stemverklaring?
De heer DE ROOY (PvdA): Wij zullen deze motie niet steunen. Het wordt in december behandeld in de raadscommissie. Als de Stadspartij daar dan aanwezig is, kunnen ze meepraten. Op dit moment niet nodig.
De heer SETON (CDA): Ik begreep uit de uitleg van de wethouder dat er 75.000 euro te verdelen is onderling en dat ze daarmee instemmen. Dat lijkt me prima dus we hebben geen behoefte aan deze motie.
De heer VAN DER WILT (D66): De fractie van D66 sluit zich aan bij de stemverklaring van het CDA.

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): GroenLinks zal de motie niet steunen. Het kan inderdaad worden betrokken bij de behandeling van de emancipatienota en de budgetten die daar bij horen, zoals de wethouder ook al aangaf.
Mevrouw VAN MAMEREN (VVD): De VVD vindt het COC sympathiek maar het antwoord van de wethouder was voor de VVD-fractie voldoende. Er is een potje en het COC moet zich daarin kunnen vinden.
Mevrouw RADEMAKER (SP): Wij sluiten ons aan bij de woordvoering van PvdA en GroenLinks en zullen de motie dus niet steunen.
VOORZITTER: Dan gaan we stemmen over deze motie. Wie steunt deze motie? Dat is de Stadspartij, anderen niet. Dan is de motie verworpen.

Dan de motie over het plan van aanpak voor wat betreft de incubator. Stemverklaringen?
De heer ANTUMA (Student en Stad): Het begrip 'incubator' is absoluut niet nieuw in Groningen. Het college zegt dat de motie overbodig is. Het lijkt mij in ieder geval goed als we hier wat meer mee willen dat we dat dan inbrengen in het Akkoord van Groningen en niet een losse motie op dit punt aannemen.
De heer VAN DER WILT (D66): Wij hechten erg veel waarde aan de incubator. We vinden dan ook dat het terug moet komen in het masterplan Zernike, maar hebben op dit moment geen behoefte aan deze motie.
De heer VAN KEULEN (VVD): Doen we al, hebben we al, steunen we niet.
De heer SETON (CDA): Wij begrepen ook dat het al gebeurt, dus we vinden hem overbodig.
VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie? Dat is de Stadspartij, de motie is verworpen.

De motie 'Vensterschool Reitdiep'. Behoefte aan stemverklaring?
De heer DE ROOY (PvdA): Dit is toch wel een heel erg bureaucratisch verhaal. Er is nog geen school maar er moet al wel een coördinator aangesteld worden. Je kunt het ook te gek maken. Wij zullen deze motie niet steunen.
Mevrouw RADEMAKER (SP): De SP zal deze motie niet steunen. De school moet er inderdaad nog komen en volgens mij hebben we met elkaar afgesproken dat het niet helemaal een vensterschool zou worden maar een vensterschoolgedachte.
VOORZITTER: Dan brengen we de motie in stemming. Wie steunt de motie?
Dat zijn CDA, D66 en Stadspartij, waarmee de motie is verworpen.

Gaan we naar de motie over jongerenhuisvesting. Stemverklaring?
De heer DE ROOY (PvdA): Wethouder De Vries heeft behartenswaardige dingen gezegd over deze motie. Wij hechten aan een goede participatie maar er komen wijkvisies, dus daar zou het allemaal goed moeten worden ingebed. Wij steunen deze motie met die aantekening dat we het ingebed willen hebben in goede wijkvisies.
Mevrouw VAN MAMEREN (VVD): Wij zijn blij met het antwoord van de wethouder dat hij aangaf het mee te gaan nemen in het projectplan. Wij kunnen de motie steunen en zijn blij met het antwoord van de wethouder.
De heer PRUMMEL (Stadspartij): De Stadspartij zal de motie steunen maar wij lezen hem zo dat ook het plannen van een campus in de toekomst tot de mogelijkheden zou moeten behoren.
VOORZITTER: Dan gaan we stemmen over de motie. Wie steunt de motie? Dat is de gehele raad waarmee de motie, welke uitleg er ook aan wordt gegeven, wordt gesteund.

Dan gaan we naar de motie 'Bezuinigen ook in 2010'. Stemverklaring?
De heer DE ROOY (PvdA): Wij zullen deze motie niet steunen. We streven niet naar een overschot. Dat hebben we de laatste tijd al erg vaak gehad en dat hoeft deze keer niet. De wethouder heeft aangegeven dat er al het een en ander gebeurd is. We vinden de achterliggende gedachte sympathiek maar steunen hem, om redenen die ik net heb genoemd, niet.
Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): We hebben duidelijk aangegeven te willen bezuinigen vanaf 2011 en 2010 te zien als overbruggingsjaar. We steunen deze motie niet.
VOORZITTER: Dan gaan we stemmen over de motie. Wie steunt de motie? Dat zijn CDA, VVD, Stadspartij, D66 en Student en Stad. De motie is daarmee verworpen.

De motie ‘Kansen voor de stad’.
De heer DE ROOY (PvdA): Wij steunen deze motie wel, we weten dat het al gebeurt, maar het is belangrijk om dit soort dingen optimaal te benutten, daarom vinden wij het een sympathieke motie.
Mevrouw VAN MAMEREN (VVD): We zijn een kennisstad. Dat willen we ook graag zijn. Laten we dan de kennis die we in de stad hebben, optimaal gebruiken en iedere student de kans bieden om daaraan bij te dragen.
De heer VOGEL (CDA): Wij vinden deze motie een steuntje in de rug van staand beleid en zullen hem daarom steunen.
VOORZITTER: Wie steunt de motie? Dat is de raad minus SP, waarmee de motie is aangenomen.

Dan de motie van Student en Stad.
De heer VOGEL (CDA): In mijn beste Frans ‘rien ne surpasse la Groningue’ oftewel ‘er gaat niets boven Groningen’ in het Frans. Dit is een taal die wij er ook nog wel aan zouden willen toevoegen. Uitstekend idee van Student en Stad. Er is iets over gezegd door de wethouder dat zij ernaar wil kijken. Wij vinden dat als wij een internationale stad willen zijn, alle bevolkingsgroepen moeten kunnen bedienen en zeker op onze website. Wij zullen steunen.
De heer DE ROOY (PvdA): Een stemverklaring in het Surinaams zal mij niet lukken. Wij vinden het voorstel zoals door Student en Stad gedaan, Duits en Engels, mooi. Frans levert denk ik nog meer problemen op. De wethouder heeft er behartenswaardige dingen over gezegd. Maar als je je wilt presenteren als internationale stad is dit zeker de moeite waard.
De heer PRUMMEL (Stadspartij): (... onverstaanbaar) Maar ik zal er toch op stemmen.
De heer EIKENAAR (SP): De wethouder heeft toegezegd om hiernaar te kijken, om te onderzoeken. Volgens mij moeten we dit afwachten en daarna besluiten nemen. Dus wij zullen op dit moment de motie niet steunen, hoewel wij de intentie wel steunen.
VOORZITTER: Goed, dan gaan we over de laatste motie stemmen. Wie steunt de motie? Dat is de raad minus de SP, waarmee de motie is aangenomen.

VOORZITTER: We gaan dan nu besluiten over het voorstel Gemeentebegroting 2010, zoals dat onder stuknummer 522 aan u is voorgelegd.

1. Voorstel Gemeentebegroting 2010 (nr. 522)

   De volledige raad steunt het voorstel. Met algemene stemmen vastgesteld.

2. Voorstel Begrotingswijziging nieuw beleid 2010 (nr. 523)

   De volledige raad steunt het voorstel. Met algemene stemmen vastgesteld.

3. Voorstel opening wijkservicecentrum Lewenborg (nr. 524)

   VOORZITTER: Dan gaan we stemmen over het voorstel opening wijkservicecentrum Lewenborg, met inachtneming van de brief zoals u die gisteravond laat heeft bereikt.
   De heer ANTUMA (Student en Stad): Ja, ik heb u in mijn eerste termijn al aangegeven dat Student en Stad in ieder geval qua logistiek de noodzaak niet ziet en dat wij dit geld liever inzetten voor andere zaken. Mijn fractie zal dit voorstel dan ook niet steunen.
   De heer SETON (CDA): In de commissie was ik wat kritisch over de brief die toen nog hogere voorlag met tariefsverhoging of het zelf maar uitzoeken. Het college is toch met voorstel gekomen. Dat waarderen wij en wij kunnen het steunen.
   De heer VAN DER WILT (D66): Mijn fractie heeft toch wat moeite met de door het college gevonden dekking. Dat betekent niet dat wij het voorstel niet zullen steunen omdat wij de opening van het wijkloket ook erg belangrijk vinden.

VOORZITTER: Dan kijk ik wie dat voorstel, zoals voorgelegd onder 524, kan steunen. Dat is de volledige raad minus Student en Stad, waarmee dat voorstel is aangenomen.
Daarmee zijn wij aan het eind van deze vergadering gekomen. Ik dank iedereen voor de inbreng zoals die vanaf vanmiddag 15.00 uur is geleverd.

De VOORZITTER sluit de vergadering om 22.23 uur.